

BA

B. R. V

1410.2

*Biblioteca românească
sau
adunări de multe lucruri
folositoare, întocmită în 12 părți,
întâia oară tălmăcită de prea
învățați bărbați, și tipărită
pentru neamul românesc
prin Zacharie Karcaleski învedito-
riul acestei biblioteci. 1830*

BIBLIOTECA
Centrală a „Astrei”
SIBIU

Inv. 208

BIBLIOTECA „ASTREI”

(Asociația pentru lit. rom. și cultura populară)

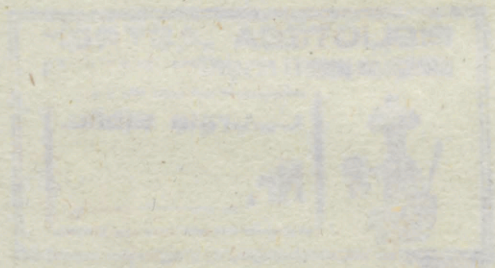
Centrața Sibiu.

Nr. _____

1902
1912

Prept recurostintă, o donek
onorabilei Redactiuni si
„Gazetei Transilvaniei”
Brasov in 28. Octombrie 1912

Nicolae Stohar
Rel. nr. 1630.

БІБЛІОТЕКА
РОМАНСКА

ВАЗ

АДУНЪРІ ДЪ МУЛТЪ АУКРУРІ ФОЛОСИТОАРЪ,

АТОКМИТЪ

А 12. ПЪРЦИ, АЛЖІА САРЪ ТЪМЪЧИТЪ ДВ ПРЪ АУЩАЦИ БЪРБАЦИ,

ШИ ТИПЪРИТЪ

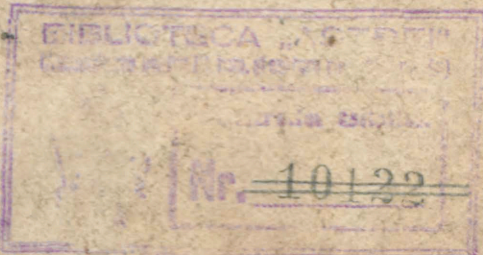
ПЕНТЪУ НЪМУА РОМАНСЕК

ПРИН

ЗАХАРІВ КАРЯЛВКИ

ИЗВОДИТОРИА АЧЕСТЕЙ БІБЛІОТЕЧИ.

ПАРТЪ Ш.

ВЪ АУКРУРІ ПРІНЦИПАЛЪИ МІХАЙ ШИ ІРОУАХЪИ.

ВАНІА А БЪ ДА

А Крътаска Типографіе а Університатей Унгаріей. 1850.

B. R. V.

1410-a

ПРѢСТРЪЛУЧИТЪЛЪИ ШИ ДѢ МЪРИТ НЪМ НЪСКЪТЪЛЪИ

Д О М Н

А Л Е К С А Н Д Р Ъ ДѢ Ф І Л І П Ѣ С К Ъ

КЪ СМЕРИТЪ Я ПЛѢКЪЮНЪ СЪ ЛКИНЪ ИЧЪСТЪ ПАРТЪ

А Б І Б Л І О Т Ѣ Ч І Й.

ПРѢСТРЪЛУЧИТЪ ДОМНЪЛЪ!

Стрѣмошій нострїи Романи авѣхъ датинъ, ачелор кзрбацїи, карїи пенгтрѣ дрептѣла ши фолосѣла Патрїей се остентѣ ши а сѣдѣ, ай акорона кѣ кѣнѣни де Дафїн. Де нѣ сар фи стрикаг ачѣ датинъ, ши де ар фи рѣмас пѣнъ акѣм нестрѣмѣтатъ, фѣрѣ де ничїи о лдоїалъ ши кѣ дирептатѣ кѣ о асфел де кѣнѣнъ ши пре стрѣлѣчитъ Домнїа Та Те ва фи акоронат Стрѣнепоцїи Романилор. Кѣ де аши сѣга а нѣмѣрѣ лналтеле ши мѣрїтеле фапте, челе спре фѣричирѣ Патрїи ши фолосѣла Нацїей Ромѣнецїи де Домнїа Та фѣкѣте, немѣрїинитъ ар фи кѣвѣнтѣрѣ; фїинд кѣ ка ун ал дойлѣ Нѣма Помпилїе ещїи лѣре Нѣмѣла Ромѣнеск, че каѣци нѣмай ши нѣмай лдрептѣрѣ, лфлорнрѣ, децептѣрѣ ши фѣричирѣ Нѣмѣлѣи.

Домнїа Та тѣїи жѣртѣвит ка ун Іроѣ пенгтрѣ дрептѣла Патрїи; Домнїа Та ай урѣт мариле Інтересѣрїи полїтїичѣи, грижиндѣте пенгтрѣ ушѣрѣрѣ Цѣренилор Ромѣнецїи; Домнїа Та фїинд л дирѣгѣторїа де маре Канцѣліер тѣїи лѣвнат ши тѣїи сѣфѣтѣит кѣ Конпатрїоцїи де ацїи стрѣлѣчит Скаѣнѣла Сфинтѣи Митрополїи їарѣши кѣ Архїпѣстор ши Митрополїт дин

СЖНДА ЧЕЛ АЛЕС АЛ ПАТРІЙ; (Скареде АДАТЗ САВ АПЖКАТ КЪ А-
ФЕРКИНЦАЛЗ А СЗ ОСТЕНИ А АДЪЧЕ ЧЪТА БЕСЕРИЧЪСКЗ ІАРЗШІ АЛ
ЛЪМИНА ЧЪ АДЕВЗРАТЗ). ДОМНІА ТА АДАТЗ ЧЕ ЧЪВ АЛЕС ПАТРІА
ДЕ А ФИ АПРЕВНЗ ІНСПЕКТОР (ВФОР) СКОАДЕЛОР НАЦІОНАЛЕ, ЧЪІ
КИПЗВИТ, КЪМ АЙ ПЪТЪ АМЪАЦИ ВЕНИТЪЛ СКОАДЕЛОР НАЦІОНАЛЕ,
КА МАЙ БИНЕ СЗ СЕ ПОАТЗ АЗЦИ КЪЛТЪРА РОМАНЗ; КЪ КАРЕ МЕРИ-
ТЕ ЦАЙ ФЖКЪТ НЪМЕЛЕ А ВЕЧИ НЕМЪРИТОРЮ ПРЕКЪМ А МИЖЛОКЪЛ
ПАТРІЕЙ, АША ШИ АНАИНТЪ А ТОТ НЪМЪЛ РОМАНЕСК, КАРЕ А ВІА-
ЦА, ДЪПЪРЪРЪ ТЕ ВА ЧИНСТИ, ШИ ТЕ ВА ПРЕЦЪІ, ІАРЗ ДЪПЗ МОАР-
ТЕ А ВЪЧИ ТЕ ВА БИНЕ КЪВЖИТЪ.

ФІИНА ЄВ КЪ ТОТЪЛ АПЛЕКАТ А СЛЪЖИ НЪМЪЛЪІ МЕВ КЪ
ТИПЗРИРЪ АЧЕСТЕЙ БІБЛІОТЕЧІ, АМІ ІАВ АДРЗСНЪЛЗ КА ЛА УН ПА-
ТРОН АЛ КЪЛТЪРІЙ А АКИНА ШИ А ДЕДИКА ПАРТЪ А З. АЧЕСТЕЙ
БІБЛІОТЕЧІ ДОМНІЕЙ ТАЛЕ, КЪ АДЖИКЪ НАЦІОНАЛЗ УМИЛИНЦЪ РЪ-
ГЖНДЪТЕ, СЗ БИНЕ ВОЕЩІ А ПРІИМІ КЪ ИНИМЪ ДЕСКИСЗ АЧАСЪЗ ПАР-
ТЕ СПРЕ ФОЛОСЪЛ НЪМЪЛЪІ, ШИ СПРЕ КЪКЪРІА ЧИНЕРИМЕЙ, КАРЪ
СЕ ПОАТЗ СТРИГА:

ДЪМНЕЗЕВ СЗ 'А АТЪРЪСКЗ
СЗНЗТАТЕ АІ ДЪРЪІАСКЗ
ШИ НАЦІА РОМАНЪСКЗ
А ТОЦИ ВЕЧИ СЗ 'А ПОМЕНЪСКЗ.

РЪМЗИНА

АЛ ДОМНІЕЙ ТАЛЕ

ПРЪВМИЛИТ СЕРВ

ЗАХАРІЕ КАРКАЛЕКИ
ИЗВОДИТОРЪЛ БІБЛІОТЕЧІЙ.

Вонцинерѣ Історіей Романілор.

(Майдепарте авратз де Т. Божьнкз Ж. а Царій У. Ядковат).

Кздерѣ Картагеній. Рома сѣпѣне Націоне Стреине. Дела Ф. Р. 552.

пзнз ла 620.

Чинчйсѣте Коракій Картагінешій, каре трзевирз сз се предѣ лѣи Счїпїо, фѣсерз а фаца Картагеній арсе. Пѣтерѣ де Марє пзнз а зече Галій мичї се амикшорѣ; тоцї Четзценїй фѣсерз прецѣнцїй, ка сз дѣк Трїевт рѣшинос. Сѣмецѣл Анїкал фѣ силит спре аворнѣк апзсзрїй Патрїей Сале; а дѣчерѣ аминѣге деспре їрончешилє дѣвинцєрї (Бїрѣвинцє) челор оре кжнд кѣ вїртѣтѣк армелор сале фѣкѣте, се стинсз; тоате ачєстѣк фѣсерз фрѣктѣл Бзтзїй Пѣнїче а П. Прин асеменѣк крєшєрє а пѣтерїй, трзєвїй Рома сз се повзцѣїаскз спре Сѣмецїє. Джнса кѣпринсз пре вєстїтѣл дѣвингзторїю Счїпїо, карєлє а дѣсз о сѣтз доаззєчї мїй де Понзїй, де арцїнт а вїстїєрїа Патрїей, кѣ чѣк май дѣлчє вѣкѣрїє. Атрарѣк лѣи кѣ трїємф а Четатє, аѣ фєст де кжт тоате май фрѣмоасз, ши Когномєлє Яфрїканѣс, фѣ пєнтрѣ мѣлат кїрѣвїторїа Счїпїо чѣк май де лѣвѣдз рзсплзтїрє.

Де акѣм се дєсѣвлї неконтєнїтз пофтз де лѣвѣдз а Романїй. Фѣкѣтєлє дѣвинцєрї ацжцѣ пофта лор спре кїрѣвїрїй ной, дорѣл кѣпрїндєрїєй де цєрїй, фѣ апрїнс прин лєешїй фѣкѣтєлє кїрѣвїнцє, джндѣлїсє лѣдємн спре нєнчєтатє Бзтзлїй, прин Коморїлє чєлє пзнз ачї кѣпрїнсє, кѣ спорїнцз тот май мѣлатє а лѣвѣнѣ ши Орїй пре чїнє а дѣвинцє.

I. Бѣтліа Македоникъ кѣ Філіп Краю.

Анаинте де врео кѣцѣва ани аѣ фост ꙗкеїат Філіп Краю Македонїей па-
че кѣ тоцѣ вечинїи сей, дин карѣк паче аѣ лзсат Романїи ши пре Ялїрцїи сей сѣ
пзртинѣскѣ. Дѣпѣ ачаста аѣ дат непачникѣл Краю Філіп ажѣторю Картагинени-
лор. Яталѣ Краю дин Пергама, Родїи, ши Ятиненїи тримисерѣ Фолї ла Рома
сѣ се пажнѣ деспре асѣпририле де Філіп фѣкѣте. Немижлочит ꙗшїинцарѣ Рома-
нїи Бѣтае, а кѣрїа урмаре нѣ мѣлат ремасѣ ꙗ ꙗдоїалѣ. Де лок ꙗ ꙗтѣїа лобире
фѣ Філіп вѣтѣт де Консѣлѣл Романилор Фѣлїчїѣс.

Пронконсѣлѣл Квїнчїѣс Фламїнїѣс кѣ тотѣл ꙗл сѣрпѣ ла Чїночѣфала ꙗ
Тесалїа, ла а. 557. ф. Р. Дѣпѣ ачеа урмѣ пачѣ; кѣ карѣк афарѣ де Коравїиле, пре
каре фѣ силит Краю але преѣдѣ, ꙗкѣ трѣкѣшї кѣ О мїе де Таланцї сѣ се рѣскѣм-
пере, ши пре фечорѣл сѣл Дїмїтрїе аманет сѣл дѣк. Ярѣ Гречилор дедерѣ Рома-
нїи слокозенїе а фи неатѣрнацї (indepedenti) ши а се стѣпжнїи пре сине дѣ-
пѣ лециле сале. Ячаста причинѣшї весте де вѣкѣрїе де комѣн. Тоцї се минѣнѣ ши
лѣвѣдѣ пре ачест попор їронческ, ши де вине фѣкѣторю, кареле прин пѣртарѣ Бѣ-
тзилор нѣ алтѣ, чи токма лїбертатѣк Поподарелор кѣвѣтѣ. Велѣл Романилор пен-
трѣ лїбертатѣк Гречилор нѣ фѣ алтѣ, де кѣт ун мижлок, прин каре ла тимпѣл
сѣл кѣ атѣта май лесне сѣ шїи поатѣ сѣпѣне. — Ячест Прїнчїпїѣм май тоцї Кї-
рѣиторїи атрѣкѣвинцѣкѣ спре Оркїрѣк челор де кѣрѣндѣ сѣпѣшї, їарѣ дѣпѣ ачеа
кѣндѣ се вѣдѣ ꙗ старе а фи де ай стрѣмторѣ, ши дѣпѣ вѣрѣк са ай пѣртѣ, а-
тѣнчїи нѣ ꙗтѣрѣїаѣзѣ дин чѣк май маре прин сине датѣ лїбертате, чѣк май а-
дѣнкѣ Фѣпѣнере, ши Греотаци а пѣне пре дѣншїи. — Дечї Орї че Репѣлїкѣ, лѣз-
тоаре де сѣкмѣ сѣ фїе ла тимпѣл фѣгѣдѣвелелор де лїбертате, ши нѣмай сѣѣ
Кондїцїи ши легѣтѣвирї темейнїче, ши прин Якоперїрѣ алтїи Пѣтерї скѣтїте,
сѣ се сѣѣдѣ унїи Пѣтерї май Марї. Кѣм фѣкѣрѣ Бтолїи, карїи превѣзїндѣ вѣрѣк
Романилор, черѣрѣ ажѣторю спре апѣрарѣк са.

Янтїохѣс Краю Сїрїей рѣдикѣ Бѣтае асѣпра Романилор, пентрѣ кѣ аче-
стїи черѣк пре Янїкал че фѣѣисѣ ла дѣнѣл. Лѣсѣ Романїи ꙗцелѣпѣѣе пѣшїндѣ, кѣ
чѣк май фрѣмоасѣ полїтїкѣ шѣкѣ кѣцїигат исѣоарѣ де ажѣторю нестоарсе. Дегацїи
(Фолїи) лор мижлочѣ ꙗтоате пѣрциле легѣтѣвирї де Прїетѣнїе, кѣ ун кѣвѣнт а-
шѣ рѣѣле цинѣк, кѣт нѣѣ де мираре, кѣ кѣ амѣрѣнцаре аѣ рѣспѣнс пѣтернїкѣ-
лѣшї Краю Сїрїаческ. Рома токма ашѣ де микѣ сѣрѣ асемѣнѣндѣсѣ кѣ Сїрїа, кѣт
сѣрѣ Мачедонїа асемѣнѣндѣсѣ кѣ Персїа сѣк Дарїе, ши токма ачеа се ꙗтѣмплѣ
Сїрїей, че сѣѣ ꙗтѣмплат Персїей. Май тоате стрѣмѣтѣрїле Полїтїчѣшї а лѣмїи,
сѣнт ла ꙗчѣпѣтѣл сѣл асеменѣ.

Втолій кѣ чѣ май маре вѣртѣте се ехтѣ, іарз. Антіохѣс адрзгостин-
дѣсе атро фатз тинзрз, а Інесла Халціс, се кѣнѣнѣ кѣ дѣнса, адормі а бра-
целе десфзтзрїй, ши негрїжї ачепѣта Бзтзліе. Ши аша фѣ кѣпрїнсз Термопіла
Четате де Романї. Втолїй пердѣрз Четатѣ са чѣ де кзпетенїе Хераклеа, дѣпз
ачеа черѣнд армзпзчїуре, (а четаре де арме) лѣкрѣ деспре паче, карѣ пентрѣ
марї черерїле Романїлор а сз акеїа нѣ пѣтѣ.

Якѣм плекарз фракїй Очіпіонї адекз л. Очіпіо Консѣлѣ ши Очіпіо Я-
фрїканѣ спре сѣвѣршїрѣ Бзтзїй. Пе дрѣм ертарз, а номеле Попорѣлѣї Роман,
Кралѣї дїн Македонїа Рестанціа Трїкѣтѣлѣї, фечорѣл Дїмїтрїе исз деде аде-
репт. Антіохѣс кѣтремѣрѣндѣсз де апропїерѣ Романїлор се трасз апапой, ши
аша ремасз калѣ дескїсз ши фзрз де педекз Романїлор де а атрѣ а Ісіа. Асз
нѣ мѣлт дѣпз ачеа се ресолѣз Антіохѣс а сз ловї кѣ дѣншїй, чи мѣкар кѣ кѣ
Оптзечї мїй де Бзрѣкїй, ши 54 слѣфанцї се скѣлѣ асѣпра Романїлор карїй нѣ-
май 30. мїй авѣ, тотѣшї фѣ кѣ тотѣл сѣрнат ла Четатѣ Магнесїа. Антіохѣс
фѣцїнд а Антіохїа черѣ паче дела Романї, карѣ сѣе греле Кондїцїй исз деде.
Якѣм Янїкал взхїндѣсз кѣхѣт а изѣхїндїрѣ Романїлор, фѣцї ши рзтзчѣ де
нчї колѣ, пзнз кѣнд мѣрї а Бїтанїа.

Родїй, карїй мѣлт фолоесїе Романїлор, трїмїсѣрз Гоїї ла Рома, ка
сз кѣцїце Этатѣрїлор Гречїцїй дїн Ісіа Лїкертате, ши Вѣменес, кареле нѣмай
пѣцїн ажѣторї деде се лор, се рѣгѣ пентрѣ церїле челе дела Антіох лѣате. Дїн
ацелѣпчїуне полїтїчѣкскз трѣбѣнї сз се факз а дѣстѣларе рѣгзчїнїй ачестора. Чїн-
стѣ Ромей пофтї аша а пѣртѣ пре Гречїй дїн Ісіа, ка ши пре чей дїн Вѣропа.
Я апзрїцї Провїнцїїле а ачест мод, ерѣ семн де маре ценеросїтате. Асз ши а-
часта ав фост спре Орѣїрѣ попоарелор, кѣ Романїй нѣ дїн алтз причїнз мѣнѣ
Бзтзїй, де кѣт кѣ скоп де ашї а тїнде Этзпжїрѣ прѣсте тоатз лѣмѣ.

Ценсорѣ Като.

Бзтаїа ачѣста, карѣ деде лѣї л. Очіпіо Когнѣме Ісіатїкѣс, адѣсз три-
сте урмзрї Романїлор; кѣчї ачестїй нѣмай дѣкѣт скїмѣарз нѣравѣрїле сале че-
ле сїмпле ши адевѣрате, кѣ реле прзпз дїтоаре, карѣ адесе се атѣмплз атре
стрѣлѣчїрѣ Яверїлор мѣлте. Нѣмай кѣт ачепѣрз а пѣртїнї дїн десфзтзрїле
Ісіей, ли се фѣкѣ вѣртѣтѣ скѣрѣоасз. Семѣнѣца ненорочїрей лор, аверзѣ а бра-
целе норочїрей; іарз а ачастз прївїре сѣнт тоате Нацїонеле сїе асемѣнѣ.

Като взхїндз кѣ сз апѣтернїчїе лѣкѣс, кѣ чѣ май маре афокаре лѣ-
крѣ пентрѣ нескїмѣарѣ Лѣрей Опїанѣлѣї, де дѣпз карѣ нѣ ерѣ слѣвоа Дамелор

май ацелепт ЖВ Декваториа Сципио Насіка д'кпбрбрк се апротиві ачествн план примеждіос. Асх д'пз че се сквларз Картагіненій к'в арме аг'пра л'вн Маісініса, се стрхмв'т'з ши Насіка а свхт'вир'к л'вн Като, фінна де Картагіненій р'зв п'вртат. Ши аш'а Рома атреквннц'з Окасіа Б'зт'зій атре Масініса ши Картагена н'зскв'те, спре атинц'р'к Домнірей сале а Афріка.

Рома тримисз Волий акол'д, свк префачере к'з в'р'к'з с'з л'вкр'е деспре акеіер'к п'зчій, іарз а фап'т'з н'вмай ка с'з траг'з чел май к'в п'втинц'з фолос дин чіркостанцііле де фац'з. Масініса ф'зк'в маре л'винц'ере. Галиса фечор'дл л'вн пор'внчій с'з се тае тоц'й Картагіненій каре л'в фост п'вртат арме аг'пра т'зт'з нис'з'з, че ф'зч'к'в кала б'в. де мій. Д'пз ачаста немижлочит ашинцарз ши Тримішій Романілор Картагіненілор Б'зтае. Дечій сп'з'н'м'ж'нтацій Картагіненій се м'зрт'врисир'з де С'в'п'шій Ромей. Сенат'дл Роман ле ф'зг'з'д'вн л'ікертате д'к'к'з бор тримите трей С'в'те де к'зр'кац'й Іманет, ши вор аплннн тоат'е, челе прин Конс'влій пор'внчите. Картагіненій се дедерз спре дес'ф'з'т'зр'й, негринна май м'влат де оре че. Ат'р'в ачеа венір'з Конс'влій Марч'і'вс ши Манілі'вс к'в О Оасте гроахник'з. Пре Волий картагінешій, карій венір'з с'з ацелег'з черер'к Конс'влілор, аї примір'з к'в маре помп'з, зик'ян'д'вле „вой стаци св'пт акоперем'ж'нт'дл Ромей; „пент'р'в ачеа армеле к'в каре с'ж'нт умпл'в'те Ірм'зр'їіле воастр'е, н'в с'ж'нт воа'з „де лнпс'з; Дечій дацїле афар'з ка с'з не акрединц'зм, к'з к'вцетаций д'репт“ а з'здар се зич'к' лор к'з Картагена есте ак'внц'юрат'з де в'р'зшмашій ши н'в поате фн лнпс'ит'з де арме „Рома іа пе сине даторннца де л'вз ск'в'тн, фнц'й аск'в'лт'зтор'й!

Д'пз че дедерз Картагіненій армеле ши Мах'їнеле де Б'зт'злїй афар'з, н'в се р'вшиннарз Конс'влій але дескопер'ї, к'з Картагена тр'зк'в'е с'з се ш'к'рг'з, ши к'з с'ї тр'зк'в'е с'з іас'х дин четате афар'з, с'хшій фак'з ал'т'з с'зл'зш'л'в'р'е, асх 10 миле департе де маре, ши ф'зр'з Четате. Треснет'дл ачеста л'вїон'з д'в'х'дл лор. Попор'в Омор'ж пре Сенатор'їй к'в а к'зрора сват с'з дедесе армеле афар'з, ши к'в маре фок се л'вкр'а спре г'зт'ир'к алтора ной. Палат'врїле ши Бесеричїле се стрем'втар'з а фабрїче де арме. Ів'р'в ши ар'їнн'т'з, баселе ши С'тат'веле се л'вар'з а лок де фер ши драм'з. Дамеле дедерз тоат'з подоава са спре ачаста, ши тоат'е ф'з'м'їле л'шн т'з іарз п'зр'в, дин каре се аплет'к'в ф'внїй. Романїй, карій ннчій к'вцет'а с'з поат'з ста аконтр'з О Четате деспоїат'з де арме, алергар'з спре Четате, асх ф'в'р'з б'зт'в'ц'й, ши флота лор ф'в ар'з.

Іс'др'в'к'ал Генерал'дл Картагїнеск ар фн димка'т к'в тот'дл С'т'к' Конс'влілор, д'к'к'з нар фн фост іронч'к'ска ап'зраре а л'вн Сципио Вмїліан'вс. Ічест Ір'ов акопер'ї к'в трей С'в'те де к'зл'зр'ец'ї спателе Іегїонелор п'з'н'з трек'в'р'з ачест'к' песте

ун РжѸ ꙗ фаца ꙗ вигзторюаѸи врзжмаш. Фаптеле ши пѸртарѸ лѸи а дѸсерз ши пре вхтржнѸл Като спре лхѸдаре, кареле пзнз акѸм ничи пре ун Ом лхѸдаде.

ЛѸи Өчипіо се порѸнчи сз сзвѸршаскз ачѸк Вхтзліе де маре лѸаре аминте. Ёл абѸк ердѸ де 37. де ани, іарз ꙗ деѸѸк ФілічѸскз ста, ка ун КонсѸл сз фіе май пѸцин де 43. де ани, ши тотѸшій нѸ нѸмай се фзкѸ КонсѸл, чи ши коман- да Армїей ꙗ Африка се деде ꙗ мѸна лѸи. КѸржнд арзтѸ ёл кз алецерѸ ачеа аѸ фост дрѸптз, кз ꙗкисз Картагена, карѸк непѸтжнд май мѸлт сѸфери фоамѸк се фзгзѸвисз а се преда кѸ ачѸк кондїїе, ка сз се скѸтѸскз ЧетатѸ лор. Өчипіо нѸ примї ачаста неавжнд плинхпѸтере спре дѸнса. Прин ажѸторюл уней истз цимї мїлїтзрешї, кѸпринсерз Романїй О подртз, се вѸржрз май ꙗ лѸвнтрѸ, апринсерз каселе, ши тѸїа тот челе ста ꙗ кале. МѸрецѸл ЯсдрѸвал се рѸгѸ де лвингзторюа пентрѸ вїаца са; іарз инимоаса лѸи Өоацз челе май амарї арѸнкзрї фзкжндѸи, стрѸпѸнез пре прѸнчїй сей, ши се арѸнкѸ сингѸрз ꙗ флакзрїле фокѸлѸи. Ши аша аржнд ЧетатѸ 7. зїае се мнстѸи.

Романїй фзкѸрз кѸтремѸрарѸк Вхтзїй ачестїа чинститз прин Релїїе; кѸ маре Өзрезторїе жртвирз єї пре врзшмашїй сей дѸмнеженлор де сѸпт пзмжнт, ши Өчипіо цинѸ ла ачастз жртвз церемонїїле. ФормѸла чѸк де єл ꙗ ачестѸк ꙗ трз- вѸнцатз, є минѸнатз „АфрикошѸторюле ПѸлто! барсз спаймз, ши нежндз „престе Картагїненїй. Ёасз сз се зѸрокѸскз Нацїїле ши четзїїле, каре аѸ апѸ- „кат армеле асѸпра ноастрз. ФѸрїлор! ꙗ нѸмеле меѸ, а ӨенатѸлѸи, атот по- „порѸлѸи Роман вѸ жртвеск пре тоци Інімічїй РепѸклїчей меле“

Причинїле, пентрѸ че наѸ пѸтѸѸ Картагена сз цинз кѸ Романїй, прѸк кїне лѸѸ десѸржнт Монтескю, ши єѸ нѸмз пот контени а нѸ а дѸче неше Өк- сервацїй а лѸи ꙗнаинте „Картагена“ зиче єл „карѸк кѸ Богзїїа са асѸпра сзрзчїей „Романе ста ꙗ кжмѸл Вхтзїй, ши дин ачест темей аѸ трзєбит сз пїарзз. АѸрѸ „ши арѸинтѸ се сторк, іарз вѸртѸтѸк, статорнїїа, тѸримѸк ши сзрзчїа сжнт „нестоарсе. Романїй лѸѸ дѸрошї дин сѸмецїе, іарз Картагїненїй дин дорѸл до- „кжндирей; ачїй вѸѸ а домнї, іарз ачестїй а кѸпринде, ши фїїнд кз честї „дин урмз дожнда ши кїелтѸеле Вхтзїй ле сокотѸ негоцитореше, пѸртѸ єл- „тѸи, ꙗсз фзрз де а симцї ꙗ тржнселе Өре че гѸст“.

Тот ачелаш ан ꙗсамнз дѸрзпзнарѸк КорїнтѸлѸи, ши стѸнцерѸ лїкервз- цїй Гречилор. Де ердѸ чїрконстанцеле фаворїїтѸаре пре ачеа ай сѸпѸне, кѸрора маї- наинте кѸ ꙗвлжнзїрї се лїнгѸшѸк, се стржмѸтѸ стѸпжнїрѸ лор чѸк лїнз ꙗ Де- спотїсмї. Романїй цинѸк де О макїїмз полїтїчѸскз а причинѸи ꙗтре поподаре ненчетатз НеѸнїре, пре вжнзеторїї, карїї лор кжнд ши кжнд слѸжѸ ай патронї;

стрикаре, дѣскоперинд, кѣм кѣ ничи дѣ о паче ничи дѣ кѣм вѣрѣ сѣ цїе, денѣсевор
 предд лѣкѣиторїи уна кѣ армеле ши четатѣ са. А деспераціе, ши пелѣнгѣ чѣ май
 гроазникѣ фоаме, хотѣрѣрѣ май мѣлци, май бине а сѣ оморѣ пре сине лѣсѣши,
 дѣ кѣт лѣ мѣниле Романїлор а се предд. Нѣманціа фѣ спартѣ ла а. 620. Іарѣ Тѣр-
 вѣрарѣ лѣчетѣ; лѣсѣ Спанїи нѣ прилоцѣ а фаче черкѣри спре скѣтѣрарѣ жѣгѣлѣи
 Романїлор. Ятѣтѣ Бирѣри, фрѣктѣриле Оменїей, ши пѣтерїи силитоаре ши а
 уней Полїтїи афѣнде чи недрепте, дѣдерѣ нѣтрире Патимилор ачелора, а кѣрора
 жѣртѣвѣ сѣра сѣ фїе Рома. Ячѣста вѣрѣ сѣ апѣре лѣмѣ, іарѣ пре сине сингѣрѣ се
 дѣрѣпѣнѣ дин лѣкѣиторѣ.

Тѣримѣ ши всерѣтаціа лѣделѣтничирѣ Голдацилор Романї.

Урѣмѣтоареле Оксерѣаціи сѣнт лѣате дин Монтескї, „Ной ведѣм астѣзї,
 „кѣ армїиле ноастре пїер таре дин силинца чѣ прѣсте мѣсѣрѣ. Ши тотѣши ла
 „Романї токма силинца саѣ Опинтирѣ чѣ немѣрѣинитѣ а пѣтерилор сале, аѣ
 „фост мїжлочирѣ прин карѣ саѣ цинѣт дѣншїи. Дѣ дѣпѣ кѣцѣтѣл мѣд, ачѣла е-
 „сте фѣндаментѣл ачѣїа, кѣ остѣнелеле лор некѣрмате сѣра, унде дин контрѣ
 „Голдаціи нострїи дѣла чѣле май марї греотѣци, трѣк ла чѣле май адѣнчї лѣ-
 „невирї; карѣ безѣине кѣ е мїжлочирѣ чѣ май потрїбитѣ дѣ а лѣ адѣче перїре.
 „Голдаціи Романїлор се лѣвѣцѣкѣ спре пашѣриле мїлїтерѣци, адѣкѣ: лѣ доаз
 „Оаре (часѣри), доазѣчї, ши кѣтѣ Одатѣ ши доазѣчї ши патѣрѣ мїи дѣ пашѣри
 „а фаче. А маршѣриле ачѣстѣ трѣвѣїа сѣ поарте дѣншїи О сарчинѣ дѣ 60. Дѣ
 „Понѣї. Се цинѣкѣ лѣ датинѣ армаци а фѣци ши а сѣри. А лѣлетничирїле еѣ-
 „тѣци пѣртѣ Габїи, Гѣлицї ши Гѣцїи, карѣ май Одатѣ ашѣ дѣ греле сѣра,
 „дѣ кѣт Обичнѣителе арме, ши ачѣсте лѣлетничирї се мѣнѣ некѣрмат“. Кѣчї
 кѣ ашѣ фѣлї дѣ Голдаціи цїиндѣсе лѣ ашѣ дѣ стрѣнѣсѣ рѣгѣлѣ, аѣ фѣкѣт атѣтѣ
 лѣбинѣерї, нисе веде прѣ мїнѣнат.

Модал кѣцѣтѣрїи ши лѣциле дѣ кѣпетенїе а лѣ Романїлор, іаѣ фѣкѣт
 некѣрѣциї „Нимик“ зиче Монтескї, нимик есте ашѣ дѣ пѣтерник, ка О Рѣпѣ-
 „елїкѣ, лѣ карѣ нѣ дин фрїкѣ, нѣ дин Прѣждекаре, чи токма дин патїма и-
 „нимей се пѣзѣск лѣциле, прѣкѣм сѣра ачѣста ла Рома, ши лѣчѣдемон; фїинд кѣ
 „атѣнчї се веде лѣцѣлѣпѣнѣкѣ а уней формѣ дѣ Стѣпѣнїре сѣнѣ, ши дѣ тѣрїа тѣ-
 „тѣрор ачелора пропѣтѣтѣ, пре карїи дѣхѣл пѣрѣтиниторїю іаѣ лѣсѣфлат“ А фап-
 тѣ аѣ фост ун вѣнтѣсїасѣмѣ нестинѣ, Гѣфлетѣл фаптелор, ши Тѣрїа Статѣлѣи.

кози, чи ши скоши афарз. Дин контрз четзценій, карій апхрѣ Патріа, нѣ авѣ алтз парте, де кят чѣ май аджнкз сярзчїе. Отаре ка ачаста, ерѣ безкїне кѣ тотѣл несѣферитодаре, асз спре адрептарк сї арфи трзвѣнт кѣ чѣ май агрижитз преведере ши прѣждѣкаре сз се пзшѣскз.

Ажм Тїкерїѣс фзкѣ ачастз Пропѣнере, ка сз нѣ се ласз унѣи Богат май мѣлт де 500. де їѣцере (ланце) де пзмжнт; їарз чеба атрече, сз се їа дела джншїй, чи сз лисз пазтѣскз кѣ канїй вїстїерїей. Патрїчїй се апротївнрз, рѣзимжндѣсз пре аделѣнгата цїнере а пзмжнтелор сале, ши стрїгжнд, кѣ че урмзрїй реле ва сз айкз ачастз стрзмѣтаре новз. Дин че май марї педече се пѣнѣ, дин ачеа май таре ациѣа Трїевнѣл пре Попор, зїкжнд: Ферїле сїлкатїче аѣ пещерї, „їарз Четзценїй Романешїй, карїй се зїк Домнїй лѣмїй, нѣ аѣ акоперемжнт, „сѣпт каре сз лзкѣїаскз, нїчї пзмжнт макар де О палмз пентрѣ Гроапз.

Патрїчїй прѣкїне ацелегжнд чеба сз зїкѣ боргеле лѣї Тїкерїѣс, атрѣвѣнцарз адржмжнاتا са вїкленїе, прин карѣ се Окїчнѣїа а рѣстѣрїа Планѣурїле Попорѣлѣї; адекз кѣмпзрарз пре унѣл дин Трїевнїй, ка прин контразїчерѣ лѣї, сз се апїедече врерѣ челора лалцїй. Апетрїт ста Тїкерїѣс, вѣзїнд кѣ Амїкѣл сѣѣ Октавїѣс, атрѣвїнцѣкз стїнгач пѣтерѣ де Трїевнат, чѣ сїе апхртзшїтз, адекз аконтра даторїнцїй сале лѣкржнд, контразїче дорѣлѣї де комѣн. Тїкерїѣс непѣтжнд а дескате пре Октавїѣс дела пропѣнерѣ лѣї, ла атжта адѣсз трѣка, кят, саѣ пре Октавїѣс, саѣ пре ел сѣл депѣнз Попорѣл дин Трїевнат. Адржнїѣца чѣстз пропѣнере ажнскз дорїтѣл сфзршїт. Деѣк лїчїїанз се пренон, ши асѣшїй джнѣл, фрателе лѣї Каїѣс, ши Окрѣсѣл Аппїѣс фѣсерз нѣмїцїй де Комїсарї, ка сз поарте грїжз де апхрїцїрѣ пзмжнтелор атре Четзценїй.

Ши ашѣ кжнд афарз, чѣ май ферїнїтз пзшїре фзчѣ армеле Ромей, атѣнчїй дин лѣвнтрѣл сї чѣ май гроахнїкз Революцїе се рѣдїкѣ, нѣнѣмай пентрѣ лѣарѣ пзмжнтелор дела Патрїчїй, чи пентрѣ кѣ Тїкерїѣс апхрїцї авѣцїїле Краулѣї вѣмен дин Пергама, каре ерѣ а тестамент лзсате Попорѣлѣї, ле апхрїцїй зїк атре Попоренїй, пофтїнд ка сз исз ласз трїевнатѣл ши пе вїїторїл ан. Прин ачаста таре афокжндѣсѣ Патрїчїй, хотзржрз учїдере пе капѣ лѣї, чел че ши фѣ учїс а Капїтолїѣм унѣе фѣцїсз, де Очїпїо Насїка унїкѣл сѣѣ, ла анѣ 621. дела ф. Р. їарз Афрїканѣс жѣдежнд дрїкнтз а фї фосѣ учїдерѣ лѣї Тїкерїѣс, асѣшїй се афлз морт ла каѣ са.

Грахѣс фрателе лѣї Тїкерїѣс тот пе ачѣ кале вржнд а пзшїй, ши прин вїкѣкна лѣкраре а Сенатѣлѣї апїедекат фїїнд, рѣдїкѣ пре попор асѣпра Сенаторїлор; ши ашѣ сшїкѣ попорѣл а мѣнтеле а вентїн. Консѣлѣл Опїмїѣс прин-

сз а бате пре попор, фзгзѡвина, кз Орд чине ва депне армеле де боевнз, не ва ерта тоате грешалеле; іарз пентрѡ капѡл лѡи Фѡлѡіѡс дѡка Попорѡлѡи ши лѡи Грахѡс, фзгзѡвн атят. аѡр, кят вор фи сї де греї. Дечї де одатз се вѡзѡрз пѡрзснїї де Попор, ши фѡсерз учиши дин преѡнз кѡ май мѡлцїї де треї мїї де ай сзї. Крѡделѡл Консѡл аѡ дат сз се арѡнче тоате трѡпѡрїле моарте ꙗ ꙗпа Тїбер. Ячесте нѡпаснїче учи дерї пѡсерз ꙗчепѡт кѡтѡилор чїѡїле, ши армеле Романе аѡа де пѡтернїче се реѡзрсарз ꙗ Галїа Нарконесз, кят се пѡсерз аколѡ Колонне ноѡбе кѡ тоате дрепѡрїле ши леѡїле сале.

Годртѡ Корнелїей Мѡмей учишилор фразї Тїберїѡс, ши Каїѡс Грахѡс.

Корнелїа аѡ цинѡт депѡрѡрѡ пре фїї сей де чѡ май преѡвнтз а са вїстїрїе саѡ комоарз; ши тотѡши сѡферї дѡнса пердерѡ лор кѡ О статорнїїче вредникз де мираре, аѡа, кят се зичѡ, кз кѡтрѡнечеле аѡ фѡкѡто фѡрз де симцирїї; ꙗсз ачеїї“ зиче Пѡлтарх; карїї аѡа жѡдека, нѡ шїа, кят поате крещерѡ ꙗ, ноїлз ла марѡ ꙗдѡмѡнаре а сѡфлетѡлѡї ка сз ꙗтрѡскз инїма асѡпра Орд ꙗ, че скѡрз, ши кѡм кз Ненорочирѡ, де ши ꙗвнѡе кѡте одатз пре вїртѡте, ꙗ, тотѡши нѡ О рѡпеще де пѡтере, де а пѡрта инїмоасз ꙗтѡмпѡрїле ненорокоа- ꙗ, се“ Корнелїа ерѡ Мѡстра Моралїтатей ши а вїртѡтей, кѡ ун кѡѡїнт, мнѡнѡ Ромей. одатз арѡтѡнѡ дѡнса ꙗ фаѡа уней Романе ноїле пре фїї сей, зисз ꙗ, ꙗ, честїї сѡнт Мѡргѡрїтарїї, ачестїї коморїле меле“ зичерѡ ачаста мѡртѡрїсеще ун ѡѡфлет налт, кареле чѡ май маре ꙗдестѡларе симте ꙗ ꙗплїнїрѡ даторїнцелор сале.

Бѡтаїа кѡ Іѡгѡрта.

Ячаста пе ларг се поате четї ꙗ ѡалѡстїѡс їсторїкѡл. Ячї нѡмай пе скѡрт. Масїнїса алїртѡл Романїлор аѡ лѡсат треї фечорї, карїї ла Олалтз стѡїїнѡ Крѡїмѡ Нѡмїдїей, пѡнз кѡнѡ Мїїпса дѡпз мортѡ фразїлор се сѡї пре Трон. Ячеста де ши аѡ авѡт дѡї фечорї, тотѡши аѡ адоптат (аѡ фѡкѡт клїроном) ши пре Іѡгѡрта фечор фїреск а унѡї фрате а сѡѡ, ши лаѡ фѡкѡт асеменѡ моѡениторїю кѡ фечорїї сей, нѡдѡжѡвїна а Оклїга пре дѡнсѡл кѡ мѡлцемире. ꙗсз асѡ мѡрї Мїїпса, кѡнѡ ши учисз Іѡгѡрта пре Хїемпсал фечорѡл чел май маре а Бѡтрѡнѡлѡї. Учїдерѡ ачестѡїа пророчѡ ши лѡї Ядѡгерал фрателѡї челѡї май тнїзр перїре, пентрѡ ачеѡ фѡїї ла Романї дѡпз аѡѡторїю.

са кзтрз Попор цинѣте, взрѣ венинѣл инимѣй сале пре Патрїчїй. Деши ерѣ кѣ-
вжнтѣриле лѣй престе мхсѣрѣ, тотѣши кѣприндѣк ѹнеле Максіме фолосітоаре, ка-
ре пре тот лѣл рѣшина, чел че се сѣмеца кѣ нащерѣ са, іарѣ прин фапте пѣ-
цин саѣ нимик де вїртѣте арѣта.

Вксемплас прѣ фрѣмоѣ, каре арѣта кѣ мѣкар кѣ мѣлт цинѣ Романїй спре
ачеа, ка де дѣлѣ фамїлій сѣ се лпхртѣшѣкѣ ши Дїгнїтѣциле, тотѣши нѣ пѣ-
нѣ педечї Бѣрѣацилор вѣрдничї дела стѣриле челе май мичї, ла дїрегѣторїиле
челе май налте а се сѣи. *) Вѣрдник де ал урмѣ ши Націонѣл Ромѣнеск, де до-
реѣце май кѣрѣндѣ фѣричире ши лдѣвѣратѣ лфлорире лтре вѣропенї. —

Івѣрѣта лфрѣнт фїинд де Марїѣс, фѣцї ла Бохѣс Кракѣл Мадрїтанїей
Цинереле сѣѣ, кареле легат ал дѣде л мѣнїле лѣй Марїѣс, ши ашѣ лподокї Кракѣл
Нѣмїдїей, фѣрекат мерѣндѣ лнандѣк лѣй Марїѣс, Трїумфѣ ачестѣїа, ѹнде арѣн-
кат л принсоаре фїинд, мѣри. Прин ачестѣ Бѣтае таре се лавѣцї Рома, кѣ дин
Нѣмїдїа се лдѣсѣрѣ трей мїй шепте сѣте Понѣї де лѣр, кала шесе сѣте понѣї
(фѣнцї) де арѣнт, іарѣ кани гата ненѣмераци. Прин Бѣтѣї, каре пе времѣ
ноастрѣ сѣнт ашѣ де стѣриѣтоаре Попоарелор, ненѣтетат се лѣосѣцѣ Романїй.
Дечї нѣ є де мираре, кѣ дѣншїй нїчї кїне гѣта О Бѣтае, кѣнд се ши апѣка де
алта. Лсѣ не апропїем де ачел Пѣнкѣт а тимпѣлѣї, ѹнде Рома прин лсешї велеле
фїилор сѣї се педѣпсѣце пентрѣ недѣрѣптѣциле че фѣчѣ мѣлтор л лѣме.

Бѣтѣїа кѣ Чїмерїї ши Тѣттонїї, ла ан. дела ф. Р. 641.

Чїмерїї ши Тѣттонїї гинте номаде, дѣнчї колѣ рѣтѣчитоаре, ши дѣдате
спре прѣїї, лтре чѣїа лалцї ерѣ спре маре лфрїкошаре Романїлор; кѣ л анѣ Р.
641. кѣ дѣскїлїнїтѣ лвинѣере лѣ фрѣнт пре Консѣлѣ Карѣо, лѣкѣ некѣпѣ-
тѣндѣ дела Романї пѣмѣнт де лѣкѣнїцѣ, ши пре Консѣлїї Гїланѣс ши Скаѣрѣс
кѣ Бѣтае іаѣ фѣгѣрїт; инїмацї фѣкѣндѣсе прин норочирѣ армелор, ѹнїндѣсе
кѣ Тїѣрїї ши Хелѣвѣцїї нѣнѣмай лѣ кѣтѣт пре дѣлїѣс Касїѣс Консѣлѣс кѣ пре-
тоатѣ арміа; чи ши пре Романї іаѣ силїт а фаче ѹрѣтѣ пѣѣїре. Спре а пѣтѣ
лвинѣе пре ачестї прѣдѣтѣрї Варѣварї, нѣсе вѣдѣ алѣл л старе а фи, дѣкѣт
Марїѣс. Дечї фѣ дѣнѣл, лнандѣте де лтоарѣрѣ са дин лфрїка анѣмїт лдоѣ
Оарѣ Консѣл, карѣ Дїгнїтатѣ, престе лѣелесѣл лецилор, О пѣртѣ патрѣ анї дѣ-
пѣ Олалтѣ, пѣнѣ кѣнд стѣрѣ пре тоцї Варѣварїї.

Деши се дѣспѣрїсѣ Тѣттонїї де Чїмерїї, тотѣши де дѣпѣ мѣлцїмѣ
ши вѣртѣтѣ лор, ерѣ темѣцї. Марїѣс нѣ вѣрѣ нїчї дѣкѣм сѣ се ловѣкѣкѣ пѣнѣ нѣ-
ва вѣдѣ Окасїе карѣ сѣл лѣкредїнѣѣзе дѣспре лвинѣере. Май пе ѹрмѣ ашѣ лї кѣ-

тѣ ла Яіке ꙗ Провенца, кѣт май мѣлци де О Вѣтѣ де мій перирѣ. ꙗ урмѣторка ан кѣтѣ ши пре Чімерій ла Варчела. Пре км спѣне Пѣтарх, чей май мѣлци дин-тре Варварій ачестій сингѣри саѣ спѣнѣврат дин деспераціе, ка сѣ нѣши баѣз кѣдерѣ са. Чи фійнд кѣ нѣ ерѣ атѣтѣ лемне, легѣ фѣнній де козиле кайлор ши дкорнеле боилор сей, ши ашѣ се акѣцѣ ꙗ лацѣри, ка трѣгѣндѣи ачесте доенитоа-че, сѣи свѣрѣме.

Дѣпѣ сѣвѣрширѣ ачестор Бѣтѣи гроаѣниче чи фолоситоаре, се нѣскѣрѣ прімеждіоасе Революцій ꙗ Четате, акѣрора ꙗчепѣт дела Тріеѣнній се траѣе. Кѣ де-ліѣс Сатѣрніѣс, де дѣпѣ пѣтерѣ леѣи пѣмѣнѣши, аѣ черѣт апріат дела Ге-нат, ка Пѣмѣнтѣл, че ꙗ лѣсѣ Маріѣс скоѣнд пре Чімерій дин Галіа, сѣ се ꙗпартѣ ꙗтре попор. Пре Метеллѣс ши Рѣтіліѣс, каріи нѣ врѣ сѣ жоаре пе ачѣ ле-ѣе, ꙗѣ тримис ꙗ Бѣсіліѣм, прин карѣ фѣптѣ нѣнѣмай пре Маріѣс, чи ши пре тот Сенатѣ ꙗтрѣ атѣта лаѣ ꙗбифорат асѣпра са, кѣт уна кѣ Дрѣсѣ фѣ учис.

Якѣм кѣнд ерѣ Репѣбеліка ꙗ чѣ май налтѣ трѣптѣ ꙗ Норокѣлѣи сѣѣ, атѣнчій ерѣ ши май апроапе де кѣдерѣ са. Нимик се май шіѣ де ѣенеросѣл Па-тріотісѣмѣ, каре жѣртѣвѣ ꙗтересѣл сѣѣ пентрѣ кинеле де Окѣе. Четѣценій чей кѣнчій, кѣзѣрѣ жѣртѣвѣ челор рей. ꙗ каселе челор май вестите персоане Магістра-ѣвале, се беѣѣ стрѣлѣчире пресѣе мѣсѣрѣ, исѣфлѣри мѣстрѣоасе де лѣкѣсѣ, каре жаре стрікаре де моралітате аѣѣсерѣ. Чей пѣтернчій ши марі дѣицѣ тоате про-ѣинѣиіле. Тоѣи Ялірѣиі Романілор скѣларѣ Бѣтае асѣпра лор, врѣнд ꙗ кѣпѣтѣ дрѣптѣл четѣценеск. Бѣтѣей ачестіа се пѣсе капѣт прин викленіа Сенатѣлѣи, кѣ ачестіи кѣ маре кѣгаре де сѣкмѣ ꙗпѣрѣирѣ дрѣптѣл четѣценеск ачелора, каріи пѣ-нѣ акѣм крѣдинѣошій аѣ ремас, фѣгѣѣѣнѣд ши челора лалѣи ачел дрѣпт де себор свѣпѣне Ромей.

Ла анѣ 664. се рѣдникѣрѣ 8. Тріеѣсѣри нове.

Нѣмай дѣкѣт се афлѣ мѣстріа, прин карѣ се фѣкѣрѣ Остенѣлеле аліѣ-ѣлор челе спре кѣпѣтарѣ ꙗтѣѣтѣиі пѣсе, кѣ тотѣл нефолоситоаре. Алок де ан ꙗпѣрѣиі ꙗтре челе трѣѣѣчій ши чинчій де Тріеѣсе, ꙗ каре прин мѣлцимѣк вѣтелор сале ар фи преѣмпѣнат, се алесерѣ динѣре сѣи Опѣ Тріеѣсе нове, каре нимик лѣтѣѣ фаче спре воіа лор, фійнд кѣ май пе урмѣ стрігѣ, саѣ дѣ вѣтеле сале.

ДЕСПРЕ БЪТЪИЛЕ ЧІВІЛЕ. СУРПАРЪ РЕПУБЛІЧІЙ ДЕЛА АНЪА

Р. 665 — 724.

МаріѸс ши Сілла ачеп Бътаіа чівіла (Атре Четзцені).

Депа Бътаіа кѸ Ялірцій, пзнз ла кътаіа чівіла нѸмай ун паш се фх-кѸ. МаріѸс есте дин челе пзнз ачї прѸ кѸноскѸт, де липса дарз есте ши пре Сілла сзл кѸноащем.

Ячеста ера стрзнепот алѸи КорнеліѸс РѸфінѸс, пре кареле пентрѸ ачел ала рздикасе Сенаторій ла а. 477. дин Сенат, пентрѸ кз май мѸлт де 15. Марче авѸ а васеле де арцинт. Де атѸнчї нима саѸ май аѸредничит а се фаче КонсѸл пзнз акѸм. Сілла ера кѸ тоате асѸшириле дзрѸит де а пѸтѸ де исноѸ а аподокї фаміліа са. Талентеле сѸфлетѸлѸи челе марї, пре каре прин літератѸрз шиле кзшигасз, ера аѸелате кѸ кораже, кѸ БзрѸзціе ши кѸ фрѸмсецѸ унѸи характер деосекит. Пе лянгз фоарте пѸцинз авѸціе че авѸ аа ачепѸт, атятѸ Богзцій шѸкѸ фост адѸнат, кѸт кѸ дрептѸл исе зисе де чинеба „кѸм поци тѸ фи „ом чинстит, кѸнд немощенинд дела ТатзтѸѸ чеба, тѸї аѸѸтерничит атят „де таре?“ Бзтзліиле лѸи кѸ Ялірцій, а каре таре аѸѸнекасз ел пре МаріѸс, ала фзкѸрз фоарте пазкѸт ла Романи. Дечї фѸ алес де КонсѸл, ши кзпзтѸ Команда Оастей асѸпра лѸи Мітрїдат Краюл дин Понт.

НѸ пѸтѸ МаріѸс сз ерте лѸи Сілла, кзчї сіе аши аѸѸтасз вреднічїа феричитеї урмзрї а Бзтзїї НѸмїдїециї; ши кѸт ера МаріѸс де кътрѸн, грѸ, ши непѸтинчос, тотѸши черѸ повзцѸирѸ Командей ачастгз Бзтае. Пре карѸ ка сз о поатз де ЯнѸагонїстѸл сзѸ, смѸлце, се унї кѸ ѸвлпїчїѸс ТрїѸвнѸл ПопорѸлѸи. ДѸпз о ловитѸрз, а карѸ амѸндой КонсѸлїї венїрз а примеждїе де аши перде віаца, скорнї зисѸл ТрїѸвн о леце, прин а кзрїа пѸтере се пофтѸ, ка Ялірцій сз нѸ айѸз опт ТрїѸѸсе нове, чи сз се аѸѸѸпѸзе челор беки ТрїѸѸсе. Прин ачаста фзкѸндѸсе ел Доми престе вогеле Попоренилор, фзкѸ пропѸнере, ка МаріѸс сз се алѸгз де Комендант престе ОастѸ чѸ асѸпра лѸи Мітрїдат порнитз, карѸ фзрз тоатз аѸїедекарѸ се ши аплинї.

Сілла алергз ла Оасте, кѸ хотѸрѸре аши респззтї пентрѸ взтзмарѸ ачаста. Акрединцат фїннд аспре асѸлтарѸ Волдацилор сей, мерсз ла Рома, унде мѸлци динтре чей лѸи акинациї, се оморѸсе. КѸ Сабїа а пѸми аѸрз а Четате, амзрѸнцинд, кз ла чѸ май микз апротивїре ва да фок каселор. Чи фѸгѸнд МаріѸс ши ѸвлпїчїѸс дин Четате, ши нестѸндѸи Орї чїне аконтрз, Опрї Сїлла пре Волдациї ши дела чел май пѸцин рѸѸ. Вл аѸзрї кѸпрїндерѸ лецилор беки,

адекъ ка ничи о леце сз нѣ се податъ а дѣче фѣрѣ де лвоирѣ Сенатѣ лѣи, ши мѣл-
те алте стрѣмѣтѣри фѣкѣ. Репѣлѣка ерѣ л ашѣ де плекатѣ етаре кѣтрѣ перирѣ,
кѣт чѣл че аѣѣ пѣтерѣ чѣ май маре, пѣтѣ дѣпѣ пѣчѣрѣ са сѣи прескрѣ леѣи. Ун-
де нѣ се сокотеск Прѣнчѣпѣиле темейниче, аколѣ стѣпѣнѣше синѣрѣ пѣтерѣ саѣ
Силинѣа.

Епре стѣмпѣрѣкѣ пофтей салѣ де изѣжидирѣ, пропѣсѣ Консѣлѣ Сенатѣ
лѣи, ка Марѣсѣ дин прѣвнѣ кѣ фѣчорѣл сѣѣ, прѣкѣм ши еѣлпѣчѣсѣ, ши лѣкѣ 9.
Соѣи ай лор, сѣ се нѣмѣкѣкѣ де вѣрѣшмашѣи Патрѣиѣ. К. еѣевола ун четѣцѣѣн фѣоар-
те пѣтрѣвнѣхѣторѣ ла веѣере, ши вѣртѣс, инимѣс се пѣсѣ л контра лѣи, зикѣндѣ
, вѣ ничи принѣ Волѣдѣцѣи тѣи, ничи принѣ еѣмѣрѣнѣцериле тале мѣвоѣ дѣѣче спре
, аѣеа, ка сѣмѣи нечинѣтеск кѣтрѣнѣцелѣ мелѣ, гѣзнѣд пре еѣкѣпѣторѣл Ромѣи ши
, а Италѣиѣ, де вѣрѣшмашѣл Ромѣи“ лѣсѣ фѣинѣд кѣ чѣи май мѣлѣи Сенатѣорѣи ерѣ
плекѣцѣи пе партѣ Консѣлѣи, се ши лѣплинѣи воѣа лѣи. Канѣл лѣи еѣлпѣчѣсѣ дѣѣсѣ
фѣинѣд ла Рома, немѣрѣнѣнитѣ фрикѣ рѣсѣфирѣ лѣтре четѣцѣениѣ. Марѣсѣ фѣ принѣ л
лѣкѣрѣиле дѣла Мѣнтѣрна унѣде се аѣкѣнѣсѣсѣ. Волѣдатѣл, кареле ар фи трѣкѣбит сѣл
спѣнѣхѣрѣе, нѣ се пѣтѣѣ хотѣрѣѣ де а пѣне мѣна са пре ун Иѣрѣв ашѣ вѣстит, иѣрѣ
Мѣнтѣрѣненѣи лѣ фѣкѣрѣкѣ скѣпѣат аѣѣторѣндѣ фѣга лѣи кѣтрѣ еѣфриѣка. Окѣрѣмѣбитѣ-
рѣл аѣестѣи еѣтат лѣи трѣкмѣсѣ порѣвнѣкѣ сѣ се дѣпѣрѣтѣе; иѣрѣ ел зисѣ кѣтрѣ О-
фѣцѣирѣл чѣл че лѣи дѣѣсѣ аѣастѣ порѣвнѣкѣ, кѣ кѣвѣнт ашеѣат , еѣпѣне еѣтѣпѣнѣ-
, лѣи тѣѣ, кѣ ай вѣхѣѣт пре фѣѣиторѣл Марѣсѣ пе дѣрѣмѣтѣрилѣ Карѣтагенѣи. И-
колѣнѣ спре лѣтрѣистаре мишѣкѣтоаре, дѣспре стрѣмѣтѣрѣкѣ Норѣкѣлѣи.

Нѣ мѣлѣт дѣпѣ аѣеа сѣ фѣкѣ стрѣмѣтѣаре лѣ тоате ши ла Рома. Цѣна лѣ-
вѣпѣхѣтѣл Соѣи алѣи Марѣсѣ се фѣкѣ Консѣлѣ. аѣеста де ши ерѣ фѣрѣцѣиѣ кѣ еѣлла,
фѣкѣ пре ун Трѣвнѣ сѣл пѣрасѣкѣ, принѣ карѣ лѣ силѣи а сѣ дѣѣче ла Бѣтѣаѣе аѣѣ-
пра лѣи Мѣтрѣдѣтѣс; фѣинѣд кѣ нѣ ерѣ Окичѣнит а се мѣнѣ пѣра аѣѣпра унѣи
еѣрѣат, кареле ерѣ л сѣлѣѣѣ Рѣпѣкѣлѣчѣи. аѣѣм фѣкѣ Цѣна кѣмп Патѣимѣлор салѣ.
Прѣноѣи лѣѣѣ лѣи еѣлпѣчѣсѣ карѣ се аѣинѣѣѣ де аѣлѣрѣцѣи (лѣсоѣиѣиѣ). Консѣлѣл Ок-
тѣвѣсѣ (Соѣѣл лѣи) се лѣпрѣтивнѣ ла аѣастѣа, дѣчѣи венѣи лѣкрѣ ла еѣаѣѣе, ши пре-
кѣм мѣртѣрѣисѣеѣе Пѣлѣтарѣх, зѣче мѣи де четѣцѣениѣ перирѣ лѣ аѣастѣ Бѣтѣлѣе, иѣрѣ
Цѣна фѣ гонѣт дин четѣте.

Цѣрѣконѣстанѣа аѣастѣа фѣ фѣоартѣ фѣлѣсѣитѣоаре лѣи Марѣсѣ; кѣ лѣторѣкѣн-
дѣсѣ дѣдѣрѣпт, нѣнѣмай фѣ кѣнѣе примѣт де еѣлла, чи ши де Прѣнкѣсѣл аѣѣмѣт.
аѣмѣндѣоѣи кѣтѣѣ четѣтѣѣ кѣ О арѣмаѣѣ лѣфѣрѣкошѣетѣоаре. лѣдрѣзнѣрѣкѣ лор таре се
мѣрѣи принѣ венѣрѣкѣ еѣлѣилор четѣцѣенѣиѣи, ла еѣи. Цѣна нѣ вѣрѣѣ де ѣинѣмик сѣѣѣѣе,
пѣнѣнѣ нѣл вѣ аѣѣмѣ Сенатѣлѣ иѣрѣш Консѣлѣ. Шишѣи аѣѣнѣсѣ дѣрѣл, дѣпѣ че Мѣрѣ-
ла,

ла, чел че се фзкѣсз Консѣл а локѣл лѣи, сингѣр де вое кѣнз депѣсз дїрегзто-
рїа. Ёл фзгздѣїа, кз ва крѣца сжнцеле Четзценїлор; ши тотѣши дин преѣнз
кѣ Марїѣс ши алцї дѣчї хотзржрз пре тоцї ачїї ай учїде, пре карїї аї соко-
тѣї єї де їнїмичї.

Акѣм се поате аkipѣи че се фзкѣ кѣ Четатѣ чѣ кѣ лѣблзѣлз кѣпрїн-
сз. Капетеле челор май вестицї Четзценї се пѣсерз прин локѣрїле пѣклїче спре
ведере; сѣтѣ де сжнце, сз фзкѣ прин гроахника дїмїкаре май нестжмпзратз;
акѣм сз вѣкї ведѣ пре силкатикѣл Марїѣс, чел че пзнз ачї ашї да фацз де ун
аплекат, ши прѣненорочит Бзркат, кѣм акѣм атро вжсїтз песте 70. де анї чѣ
май аджнкз Крѣзиме, а учїдерї фзчѣ. Акѣм се вхзѣ сѣсемплѣ пре каре де мѣлт
ши лѣфост аkipѣит Рома. О атжмпларе ва фї де ажѣнсз мзртѣрїе а дескрїа
Тѣркарѣ, кѣ карѣ се мжнѣ Бзтзїле четзценїцї. Атро Ловїре се тжлнїрз дої
фраци ла Олалтз, фзрз де а сз кѣноаѣе. Унѣл учїсз пре чела лалт, ши кѣно-
скжндѣл, кжнд вѣс сз похзраскз адекз сз десподе де тѣате пре тѣѣлѣ чел морт,
кз є фратесѣз, кхзѣ а десперацїе (деснзджѣдѣїре) ши сингѣр се стрзпѣнсз пе
тѣѣлѣ фрзцинїсз, пентрѣ ка ченѣша амжндѣрора атѣѣна сз фїе.

Кѣ сзвжршїтѣл крѣнтѣлѣїї чїстѣї ан, се фзкѣрз Марїѣс ши Цїна їарз
Консѣлї. Марїѣс кѣржнд рзпзосз, непзчїїт фїїнд де тїрзнїа че фзкѣсе, ши кї-
нѣїт де фрїка бїрѣиторїлѣїї Сїлла, а кзрѣїа нескжндз нїчї пѣтѣї сз фїе алт-
мїнтрѣ декжт африкошатз.

Ла агропзчїїкѣ лѣї Марїѣс, порѣнчї Фїмѣрїа ун Воцїо де ай лѣї Ма-
рїѣс пре Преотѣл чел маре, тжлхзрїѣ ал Оморж, чї нефїїнд рана рзпзди-
тоаре, ал кїемз нантѣї жѣдѣцѣлѣї. Оре чїне атрѣвз пре Фїмѣрїа „дин че при-
„чїнз кѣтѣї тѣ пре ун Бзркат ашѣ де Оменїе а пжрж? ла карѣ респѣнсз „пен-
„трѣ кз апѣнцѣрѣ де Янцѣрїо наѣ фост афѣндз де ажѣнс“

Таверїле лѣї Сїлла а Грѣїа. — Мїтрїдатѣс африкошатѣл Осташї (вжшмаш) а Ромей.

Акѣм є тимѣл, кѣ сз арѣнкзм Окїї спре Таверїле лѣї Сїлла дин Ясїа,
ши сз кѣноаѣем пре пѣтернїкѣл вжшмаш, пре кареле лѣїнсз. Рома пре-
скрїа лѣїї Країлор дин Ясїа, лѣї пре унїле дин тжнселє сѣпт адоперемжїт, ка
сз поатз прин ачѣа а лѣїнцѣ пре челе лалте. Дѣпз че ажѣнсз Понтїческѣл Країо
Мїтрїдатѣс ачѣї вжрстз, атѣѣ карѣ пѣтѣї сингѣр сз формѣз Пландрї, се хо-
тзрж лзкомїтоарей де лѣѣдз ачїстїї пѣтерї а сз Опѣне (аѣзрзтнїчї). Ста-

торніція, аздадрк спре лѣкрате, ши фабориситѣарѣ Ѡтаре локалѣ, ал лстатор-
ничирѣ де а пѣткѣ дѣче л депанире Пропѣнерѣ са.

Ачеста смѣлсѣ дела Романи пре дой Край, че ста л легитѣире кѣ дѣн-
шій, адекѣ пре Арѣокарцанес дин Кападокіа, ши пре Нікомедес дин Бїтїніа, кѣ-
принциндѣ лкѣ ши тоатѣ Ясіа мїкѣ. Дѣлѣ че йсе лїїинцѣ Такѣрѣ дин Партѣ
Романїлор, лтро хи дѣде Оптѣчей мїй де Романи саѣ Італїанї сѣ се учидѣ. Ун
рѣѣ де сѣнѣе ка ачеста, каре л тоате Провїнціале кѣ асеменѣ тѣрѣ ши вѣпае се
фѣчѣ, арѣтѣ чѣ май урѣтѣ патимѣ асѣпра Жѣгѣлѣї Роман л Ясіа.

Май пе урмѣ порѣнчї Мїтрїдатес дѣчилор сѣї сѣ нѣвѣлѣкѣкѣ пре цара
Гречѣкѣкѣ. Непрежѣдекѣторѣ Ятена лчепѣ неѣвнеше а сѣ еѣкѣрѣ, кѣ аре Окасіе де
а скѣпѣ де Ѡтѣпжниторїї чей векї, ши а кѣдѣ сѣк тїрѣнїа челор ной. — Бѣтѣн-
ле романе челе четѣценецї лѣвнѣ порнїрѣ лѣї Мїтрїдатес. Ѡїлла плекѣ л Гре-
чїа кѣ хотѣрѣре пре Ятена ши Пїреѣс де Одатѣ сѣле кѣприндѣ. Неаѣнѣнѣнѣї
Ѡѣмеле челе тримїсе, лѣсѣ сѣ исѣ адѣкѣ коморїле де прин тѣмпїле, лкѣ ши пре
чѣ дин Делфїс. Ла примїрѣ ачестора зисѣ л глѣмѣ „Нѣ поате фи л доїалѣ де-
„ спре лвинѣере, де Оарѣ че дѣмнѣзїї пѣтїрѣ пре Ѡолдациї лѣї.“ Ятиненїї
респѣнсерѣ ла ачѣ глѣмѣ кѣ алтѣ истѣциме, мѣкар кѣ ерѣ л чѣ май маре при-
межѣїе. Лсѣ о фомете кѣмплїтѣ, лї силї спре черере де Граціе. Ѡолїле лор л-
чепѣрѣ а фаче о кѣвѣнтаре лѣнѣ лнаинтѣ лѣї Ѡїлла, боркїндѣ деспре Тѣхѣѣ,
Кодрѣс, деспре кирѣнїцеле дела Маратон ши Ѡаламїн „дѣчѣнѣвѣ, респѣнсѣ
Ѡїлла „дѣчѣнѣвѣ, норокошилор ши вѣстїцилор Мѣрїторї, респѣтаци ачесте кѣ-
„ вѣнтѣрї мѣрїте л Ѡкоалеле воастре, еѣ нѣ сѣнт ачї ка сѣ лѣвѣцї Історїа воа-
„ стрѣ, чи ка сѣ лфрѣнѣх пре Рекелїанцї“ Четатѣ фѣ лѣатѣ кѣ лѣѣлѣлѣ, ши
прѣдатѣ. Якѣм се ши хотѣрѣсѣ лвинѣтѣорїа сѣ спарѣ Четатѣ, чи фїнѣнѣї
мїлѣ де чей перїцї, сѣ лѣрѣ ши крѣцѣ пре чей вїї. Архелѣѣс, унѣл дїнтрѣ
чей май еѣнї дѣчї а лѣї Мїтрїдатес фѣ силїт а пѣрѣсї Пїреѣсѣ.

Дѣлѣ ачѣ фѣкѣ Ѡїлла доѣ кѣтѣї крѣнчене, уна ла Херонѣа, ши алта
ла Орѣоменос, прин каре сѣѣрмѣ тоатѣ нѣдежѣѣ врѣшмашѣлѣї. Я доа еѣтае
спре маре чїнсте лї слѣжї, де Оарѣ че Ѡолдациї май тоцї л пѣрѣсїсѣ апѣ-
кѣндѣ фѣга. Лсѣ ел сѣрї де пе кал, алерѣ, принсѣ ун стѣг, несокотї тоатѣ
прїмежѣїа, ши стрїгѣ „вѣ ачї кѣ лѣѣлѣ вої мѣрї, їарѣ вої чеалалцї де бецї
„ фи лтрекацї унѣе ацї лѣсат пре Повѣцїнїторїа вострѣ, респѣнѣецї: ла Орѣо-
„ менос“ Май мѣлат нѣ трѣѣнї де а апрїнде пре Романи де нѣѣ, ши де ай фа-
че ненѣншї.

Ажвторянд ачест Двкз Патріа са атра чест мод, фс жвдекат спре Бк-
сілізм, ка ун осте а Репблїчей. Цїна челче а тра Оарз се рздикасз ла Конс-
лат, фзчк кс Соцл сзс Карес тирзніе несфферитз. Археладе вхзс, кз атре а-
ша чїрконстанцій, пофтече сз сзвжршкскз Бхтаїа, пентрз ачеа ай фзгздвнї
тог ажвторял де сева атоарче а Італїа. Романбл, пре кареле ачк фзгздвнцз
ал мяхнї, фзгздвнї, кз ва лбне пре Археладе пре Тронбл лбї Мітрїдатес, дк-
кз ай ва преда Флота чк де сбпт Команда лбї. Археладе респвнсз „вс урзск
вндерк“ Кзм? респвнсз Вілла „тс Кападокїанбле, чел че ещї Ослав, саб ун
„Амік а унбї Країо барбар, те рвшинї пре аша прецї а кбмпзрл О Крзиме; ши
„тотбшї адрзхнещї пре ун Повзцвиторїо Романеск, пре Вілла ал свзтвнї спре вжн-
заре? спре ачеа скрїсз легзтвнцелел лбї Мітрїдатес, сбе каре ар пбтк сз капете
пачк: адекз сз дк тоате Провїнчїиле челе кбпрїнсе адрзпт, тарз ел сз се аде-
стблехе кс мошенига са Крзиме; сз дк пре приншї ши пре фбгашїї Ославї,
афарз, ши сз дк Романилор пе лжнз доаз мїї де Таленцї, шептезечї Корасїї
тзехрзщї. Тоате ачестк фзгздвнї Археладе, асз фхрз лворк лбї Мітрїдатес.

Атрз ачестк ажвнсз Валерїс Флаквс, чел че кс дзмжндзчїонк Сенатв-
лбї ерд сз їа команда остей деала Вілла. Асз трбпеле лбї Флаквс трекурз
пзвз а доаз легїодане ла Вілла. Вхзїнд Флаквс кз нимїк подте асвпра лбї Віл-
ла сз факз, се дсзс кс легїоданеле челе доаз ла Бїханц сз се апбче де Мітрїда-
тес, асз прин асвшї Овкповзцвиторїа сзс Фїмерїа се апбтернїчї престе Ко-
мандаз, ши ачепс кс мблт норок кхтаїа а Асїа.

Акзм пофтї Мітрїдатес сз грзїаскз кс Вілла, свбїндвсз ашїїнцд-
телор Пвнктврї де паче. Двпз акерк ачестей пзчї де одатз адрептз Вілла Ар-
меле салел асвпра лбї Фїмерїа, шїл прокемз спре лзсарк де Командаз. Фїмерїа нс
се лвой спре ачеа, ши фїїнд пзрзсїт де Волдацїї сей, сз Оморж кс асвшї
Оасїа са.

Норокосл Вілла, чел че рвпсесе тоате адедекзрїле, нс врб сз пзрзск-
скз Асїа. Прекзм мзртврїсеще Пабтарх, апзрцї ел доаззечї мїї де Таленцї а-
тре Осташїї сей, ши дете тот Осташлбї, афарз де квартїр ши вїецвїре сло-
кодз, пе тоатз хїоа шееспрежече Драхме. Вксемпле трїсте ка ачеста, пророчк
кздерк афржнхрїї мїлїтзрїцї „Атвнчї“ скрїе Валбстїс „дїн тхїа Оарз се
„вхзс, сз рзпкскз Арміа Романз пре лжквиторїї Церїї, Четзцїле ши Бесерїїчїле,
„кс ун кбвжнт тот Орї че ерд сфїнцїт саб несфїнцїт, токма дїн юкрк спре
„вїн, спре фзмей, спре статбе ши Ікоане“ Пофта спре рхпїре крїцк дїн зї а
зї. Вілла кбцетл май атжї пре Врзшмашл а фржнче, дкжт ашї нхжндї де-
спре

спре Кончетзцікнѣл сѣл. Асѣ при спѣрката извѣндѣл аши мѣнжи лѣвѣда чѣк пѣнѣ ачѣ репѣртатѣ.

Нерѣндѣіалѣ універсалѣ а фінанціиле Статѣлѣши ши а бериле Персоналор приватѣ, карѣ се причинѣсѣл прин непѣчирѣ, ши прин ненкредѣре, карѣ авѣк ун Роман кѣтрѣ алѣл, іарѣ май вѣртос прин пердѣрѣ Ісіей, унде немѣрѣини-те цинѣтѣрѣ авѣк, Кредітѣ пѣклік, карѣ прин ашѣ кѣтрѣмѣрѣгоаре урмѣрѣ се дѣрѣпѣнѣ, Стрикарѣ канилор кѣл шелѣчюне, карѣ сѣкціѣ Негоціторіа, тоатѣ ачѣстѣк а мѣрѣрѣ Нерѣндѣіала а Рома дѣпѣ моартѣк лѣи Маріѣс. Ціна ши Карко, каріи а кѣ тот Консѣлѣ сѣрѣ, адѣнасе О арміѣ асѣпра лѣи Гілла. Чѣл дин тѣлѣ фѣл ла а тѣіа мѣстекѣтѣрѣ Оморѣт принтрѣлѣ Волдат дѣи сѣи. Іарѣ чѣла лалт вѣрѣ сѣ стрѣмторѣе Яманѣцѣ дѣла тоатѣ Чѣтѣцилѣ Італіей. Адѣрѣтѣнинѣндѣсѣ асѣ Кастрѣіѣсѣ, персона чѣк дѣ кѣпетеніѣ дин Піаченѣа, ла ачѣле черѣрѣ, зисѣ Карко кѣтрѣ сѣл „ вѣ ам мѣлатѣ Сакіи“ Іарѣ ачѣла респѣнсѣ фѣрѣ пик дѣ африкошарѣ „ вѣ ам мѣлѣцѣ ани“ Оѣ повѣстѣе кѣ Волон а трѣл асеменѣк модѣ ав респѣнсѣ лѣи Пісістрѣтѣсѣ. Прин Грѣирѣк ачѣста се кѣноаѣе новіла кѣѣетарѣ а унѣи Бѣтрѣн, чѣл чѣ пе лѣнѣгѣ вѣртѣте нимик сокотѣк вѣаѣа са.

Атоарчѣрѣк лѣи Гілла, Діктатѣрѣа, ши моартѣк лѣи.

Май мѣлѣцѣ дѣ доаѣ сѣте мій дѣ Бѣрѣкаѣи ста аармаѣи дѣ асѣ опѣне лѣи Гілла, акѣрѣіа арміѣ ла атоарчѣрѣк лѣи авѣк нѣмерѣа кала патрѣзѣчѣ дѣ мій; асѣ сѣрѣ тарѣ пѣкѣтѣ дѣ Волдатѣи сѣи, ши ціа мѣіѣстріа дѣ а траѣе пре алѣи лѣа сине. Карко зичѣк дѣспре сѣл „ Гілла сѣ лѣв, ши вѣлпе, сѣ май тарѣ мѣ тем „ дѣ вѣлпе, дѣ кѣт дѣ лѣв“ Цѣтегѣсѣ, Веррес, Помпѣісѣ, динтрѣ каріи чѣст дин урмѣ тинѣр кѣм сѣрѣ, се дескилинисѣл прин меритѣле салѣ, ши мѣлатѣ алѣе Персонане, ба О тѣрмѣ а трѣгѣ дѣ Консѣларѣи се астрѣнсѣл сѣкѣ Стѣгѣрилѣ лѣи. Пре ачѣстѣи ціѣ сѣл сѣи умплѣ дѣ фок ши дѣ кѣражѣ. Чѣрѣндѣ Красѣсѣ, пре карѣле а л три-мисѣсѣ сѣл приндѣл Регрѣѣи ной, акоперемѣнт дѣ кѣтанѣ, фінѣдѣ кѣ трѣзѣвѣа сѣ трѣкѣл принтрѣо цѣрѣ Остѣшасѣкѣ, аи респѣнсѣл Гілла; „ Аѣи даѣ пре Татѣтѣлѣ, „ пре фѣрѣи ши фѣрѣцилѣ (рѣденіилѣ) талѣ, каріи ашѣ дѣ тирѣнеѣе фѣсерѣ Оморѣрѣи, ши а кѣрѣра моартѣ вѣрѣл сѣл О респлетѣск, пре тоѣи ачѣстѣи ціѣ даѣ „ спре акоперемѣнт“ Воркѣле ачѣстѣк дѣдѣрѣ арипѣи лѣи Красѣсѣ, ши ашѣ аплинѣи порѣнка кѣ чѣл май вѣн споріѣ.

Консѣлѣа Норканѣсѣ фѣл учисѣ а трѣо Бѣтѣліѣ, а карѣ шѣптѣ мій дин Волдатѣи лѣи перирѣ. А урмѣторѣл ан кѣтѣзѣ тинѣрѣл Маріѣсѣ а сѣл ловѣ кѣ Гілла шиши вѣзѣл Оаѣстѣк прѣпѣдѣнтѣ. Чѣ май вѣстѣтѣ фѣ Бирѣбинѣа, карѣ О фѣкѣ дин

наинтк Порцилор Ромей деспре Самніте ши Авканій. Ячесті Врхшмаши неконтениці а Нумелъй Роман, карій кѵ чк май вяртоасъ черкниче мяна кътаіа аліртъчѣскъ, ши пре карій искѵситѵл ши витѣхѵл Телесінѵс ѱ побъцѵіа, нѵ се пѵтѵрѵ май кѵрѵнд ѱвинце, пѵнѵ нѵ се фѵкѵрѵ бирѵиторі. Талесінѵс рѵмасъ морт ѱ кѵмпѵл Бѵтѵій. Вілла атѵта фѵ де крѵдел, кѵт пре шесъ мій де Оменій карій депѵсесе армеле пре лѵнгѵ фѵгѵдѵинца лѵй де Граціе, ѱй деде спре Оморѵре. Атрѵ атѵта ѱбенинасѵ тѵрѵл бѵтѵилор Четѵценеці пре ачѣ инимѵ, карѣ алтминтѵрѣ май мѵлт ерѵ аплекатѵ спре фачері де вине, ши амѵсѵратѵ, декѵт спре фѵпѵе реле ши силитоаре.

А Історіа Тірѵніилор Оменеці пѵцине Вксемпле сѵнт ашѵ де урѵте, каре сар пѵтѣ асемѵна Проскріпціей (*) лѵй Вілла. Оре чине зисъ лѵй „Ной нѵ рѵ-„ гѵм де Граціе пентрѵ ачеій, пре карій вѵрѣ тѵ сѵй дай спре перѵере, ѱсѵ тра-„ ѵе ѱкѵ пре ачеій ди Оморѵтоарѣ лор неціинѵѵ, пре карій тѵ ѱсѵши тѣй фост „ хотѵрѵт ай пѵстрѵ ѱ віаѵѵ“ Вілла респѵнсѵ „ вѵ ѱсѵши ѱкѵ нѵ ціѵ пре кареле боѵ сѵл лас ѱ віаѵѵ. „ Якѵм “ респѵнсѵ ачела „ ѱкѵй анѵмече пре ачеій, пре „ карій вѵрѣ сѵй стинѵй.“ А урѵмѵтоарѣ зѵ вені О Лістѵ кѵ Оптѵечѵ де Проскриши, ѱтре карій ши Консѵлій Карѵо кѵ Маріѵс се афлѵ; ѱ чеа лалтѵ зѵ се вѵзѵ алтѵ Лістѵ кѵ 220, іарѵ ѱ чк урѵмѵтоаре, а треа, карѣ іар атѵѵѣ нѵмерѵ. Май пе урѵмѵ дескопері Тіранѵл Попѵрѵлѵй, кѵмкѵ ничѵ пре унѵл дин Інімічій сей нѵба крѵѵѵ.

Дечѵ Рома ши челе лалте Провіинчій се фѵкѵрѵ мормѵнтѵрилѵ учидерилор, ѱ каре тѵрѵме ѱтреці де Четѵцені, ши май мѵлѵ пентрѵ ачѵ фѵсерѵ Оморѵці ка кѵ аверилѵ лор сѵ се ѱвогѵѵѣскѵ учигѵторіей. „ Мошіа ме е ачѵ, че мѵ про-„ скріе (ме тримите ѱ Вксіліѵм, сѵѵ ѵѵрѵкѵн)“ стригѵ унѵл анѵме Яѵреліѵс, ун Бѵрѵат вѵнд тѵкѵт ши ювиторі де паче, кареле дин-тоатѵ трѣѵа бѵтѵилор нимик пѵрѵтинисѵ, адекѵ ѱ нимик сѵ местекасѵ.

Катіліна, ка кѵ ун кѵвѵнт тот сѵ се зикѵ, кареле спѵнѵѵрѵ пре синѵгѵр фрателе ши кѵмнатѵл сѵѵ, аѵ фост чк май де кѵпеченіе мзіестріе а Тѵрѵѵлѵй ачѵлѵіа. Ячѵста деде лѵй Вілла ѱ трѵн лок пѵбллік крѵнтѵл кап а унѵй Проскрис, ши апой ѱши спѵлѵ мянѵлѵ ѱ апѵ сфинѵцитѵ ѱтрѵ О тѵмплѵ, ка пре кѵм Омѵнѵрѣ, ашѵ ши леѵѣ сѵѵ Релігіа сѵ се вѵтѵжорѣскѵ.

Моар-

(*) Проскріпціа (proscriptio) асемнѣзѵ а тримите пре чинѵка дин Патріе афарѵ, ѱкѵ кѵте одатѵ ши кѵ словѵженіе орѵ чине сѵ воатѵ Оморѵ пре гонѵтѵл сѵѵ проскриѵлѵ.

Модертъ лѣи Маріусъ ши лѣи Карко.

Немай пѣтѣндъ апѣра Маріусъ Палестрина, унде фѣцисъ, се лѣой кѣ ун
Ямік а сѣзъ, ка унѣл пре алѣл сѣ се Омоаръ, ши ашѣ амѣндѣи се стрѣпѣнеръ
кѣ Сакіиле сале. Карко чела лалт Консѣл сѣв фост депѣртат дин Італіа, Пом-
пейсѣ ал гонѣк, ши възинѣл лѣтинс ла пичоачере сале, порѣнчй сѣ се учидѣ. Яша
даръ респѣзтирѣ Романій унѣл алѣвѣа кѣлкарѣ мѣлцимей де поподаръ; ашѣ да-
рѣ Патріотісма лор чел маре, се стрѣмѣтѣ (прин рѣ повѣцирѣ кѣпетеніилор,
ши непѣстрѣрѣ бекей вѣртѣте націоналз) л патимй грецоасе ши реле, л стрѣм-
ѣзѣтѣцй, ши учидерй.

Форма Репѣкліканъ де Ѣтѣпѣнире се стинсѣ. Нѣмай ун Бѣркат се фѣ-
кѣ Доми престе тот; Сакіа ерѣ дѣрѣтѣл ши пропта лѣи. Ячеста фѣкѣ пропѣне-
ре Попорѣлѣи, сѣ нѣмѣкѣкѣ ун Діктатор пе ун тимп нехотѣрѣят, кареле ба ре-
дѣче феричирѣ ши пачѣ де оѣце, ши се арѣтѣ лѣсѣши пре сине де вонторѣ а
примй ачѣ Дірегѣторіе, де ва вѣрѣ попорѣл сѣ о л крединѣе лѣи. Ячеста се ши
лплинй, ши ашѣ се лѣтродѣсѣ л Рома ун Деспотісма дѣкѣрѣрѣк; кѣ ничй о пѣ-
тере л лѣме ерѣ май немѣрѣинитѣ, дѣкѣт пѣтерѣ Діктаторѣлѣи.

Ќілла ашезѣ челе май лѣцелепте лѣи, дѣпѣ че възѣ пѣтерѣ чѣ немѣр-
ѣинитѣ л мяна са. Сенатѣлѣи іарѣ дѣде Дірегѣторіа де Жѣдец, ши лѣлѣцѣ
трѣйсѣте Кавалерй л Сенат спре лплерѣк ѣирѣкинилор, че се фѣкѣсе прин Табере ши
Проскріпѣи; рѣндѣи, нима сѣ нѣ сѣ фѣкѣ Претор, пѣнѣ нафй май наинте Кѣс-
тор, ши нима сѣ поатѣ фи Консѣл, чел че нар фи пѣртат Престоріа. Пренѣи лѣѣѣ
беке, де дѣпѣ карѣ нима, кареле аѣ фост Одатѣ Консѣл, сѣ нѣ сѣ поатѣ іарѣ
фаче, пѣнѣ л зече ани. Стѣрѣмторѣ пѣтерѣ Трѣкѣнатѣлѣи прин ачѣа, кѣ нѣ лѣ-
сѣ пре Трѣкѣни сѣ се местече л ашезарѣ лѣкѣителор лѣи, преѣм ши прин аше-
зѣмѣнтѣл, ка дѣнѣшй динѣре мѣдѣлареле Сенатѣлѣи сѣ се алѣгѣ, ши сѣ нѣ
поатѣ претендерисй май налтѣ Дірегѣторіе дѣпѣ че Одатѣ сѣв алес де Трѣкѣн.
Дин тимпѣл ачеста нѣ гѣдилѣ май мѣлт Дірегѣторіа ачѣста пре чѣи лакомй
де лѣдѣз, пентрѣ кѣ трѣкѣвѣа атѣнчй де тоатѣ челе май лѣналте ши май стрѣ-
лѣчите Дірегѣторіи сѣши спеле мѣниле.

Ла анѣл 674. дѣла ф. Р. дѣпѣсѣ ьілла Дірегѣторіа де Діктатор. Нима
ар фи кѣѣетат, сѣ винѣ ьілла ла ачѣстѣ хотѣре ка сѣ кѣтѣе а сѣ лѣсѣ де Дікта-
торіе, ѣіинѣ кѣте фаміліи аѣ стѣнѣ, ши кѣ пѣтерѣ са ерѣ лѣтемеіатѣ спре дѣ-
рѣпѣнарѣ а мѣлтор ѣетѣцй, ши лѣсѣши а Репѣклічѣи. Тотѣши о дѣпѣсѣ, зикѣндѣ
гата а фи сѣ дѣ сокоатѣ дѣспре пѣртата Дірегѣторіе. Се преѣмѣлѣ фѣрѣ Дік-
торі

торий прин тьрг. Асз ла зече мій де Оклабий дедесз лібертате, ва акз ши дрептѣла Четценеск; бекилор сей Голдацій дьрбисз Мошій атре Колоній, ши аша саѣ пѣртат кѣ тоцій чей лѣи аскѣлтѣторій, кят тоцій ера бѣнацій де реверинца ши ювирѣ кьтрь джнѣл. Яша дарз наѣ пѣтѣт двѣ липсз де скѣтиторій, дар ши асеші спзймжнтарѣ де нѣмеле лѣи, аї да акоперемжнт. Асз тотѣши токма а зїоа, а карѣ депѣсз ел Дїктаторїа, кѣтехї ун Бьркат тиньр кѣ кѣвинте ал батжокорї. Кьрѣїа, фьрз де ай респѣнде, зисз Гїлла „Тиньрѣл ачеста ва при„чинѣи, ка нима, чел че дѣпз мине ла атѣта пѣтере ва ажѣнѣе, прекѣм ера а „мѣ, сз се хотьраскз май мѣлт а о депѣне.

А урмжторїа ан мѣрї а вьрстѣ де 60. де анї, пѣнз ла капетѣл вїецій сале нестрѣмѣтатѣ ремасз атржнѣл Гпїртатѣк, се деприндѣк дѣк пѣрѣрѣк кѣ трекїле Гтатѣлѣи, ши лѣкрѣ ла Їсторїа са, о картѣ де маре прец, карѣ асз ла ной наѣ ажѣнѣ. Їнскрїпція мормжнтѣлѣи лѣи, карѣ кѣм се зиче, де ел се фїе фост лѣкратѣ, аша сѣна „Кѣм кз Нима оре кьнд аѣ арѣтат атѣта вїне Амїчілор, дар „ничї аѣ фжкѣт дин потривз чїнева атѣта рѣз Їнімічілор сзї, кят ел“ Гїлла се нѣмѣ ши Норокос. Асз дешї аѣ фост джнѣл а фаптеле сале кѣ норок, тотѣши наѣ кѣноскѣт адеврѣтата норочїре а дестѣларѣк дин лѣвнтрѣ, кз ачѣста нѣ афлз лѣкѣвинцз а сѣфлетѣл чел дѣкпѣрѣрѣк де патимї непѣчѣнт. Атѣта се а пѣтернїческ релеле чїрконстанѣе престе инїма омѣлѣи, чел че нѣ се повзѣѣще де прїнчїпїи кѣ темею ши статорнїче.

Бѣтаїа Герторїкз.

Герторїѣс ун Бьркат африкошѣторїю, кареле ера маре Їрою, маре Бьркат де Гтат, ши пѣтернїк а вїртѣте, їарз пѣсз ла ведере, адекз скѣлѣ Партїа лѣи Марїѣс а Їспанїа. Дѣпз мѣлте атѣмплзрї неплзкѣте фѣцї ла лѣсїтанї прин карїї фѣ нѣмїт де Комендант престе Оасге. Кѣ о арміе мїкз цїнѣ вѣтае кѣ де Осебїцї дѣчї Романї, карїї престе о сѣтѣ де мїї авѣк сѣк мжма са. Мжестрїа де ашї ашезѣ лагьрѣл ацелепѣще, истѣце маршѣрї, ши оре че вїкленїе тѣкьрѣекз, фьрз де весте ши ла тимпѣл сѣз фжкѣтеле нѣвзлїрї, чѣ май веститѣ афрїнаре сѣѣ лѣвѣцѣтѣрѣ мїлїтѣрѣскз а копчѣтѣ кѣ о ненфрикошаре лѣвѣпѣїатѣ, пе лжнѣ мїнѣнаре ши акрединцаре, пре каре вїне цїїа сзле асѣфле Голдацілор, тоатѣ ачестѣ се пѣрѣк кз амьреск пѣтерѣ ла тоатѣ Окасіа. Акз а вїаца лѣи Гїлла мѣлцї педепсїцї фѣцїрѣ ла Герторїѣс; дин ачестїї фжкѣ ел ун Генат, пре карел нѣмї Генатѣл Романеск, ши кѣ дрептѣл пѣтѣк сз зїкз, чей зиссз Корнеїлз „Рома нѣе май мѣлт а Рома, чи претѣтїнденѣ унде сжнт ел.“

А а патра Парте ва урма Їсторїа май де парте.

К У В Ж Н Ч

че с' аѢ зис ла дешкидерѢ Шкоалей Націонале дин БѢкѢрѢщій, † 1827 Сеп. 15
де Д. Симеон МарковѢч, Професор де МатематѢкѢ † нѢмита ШкоалѢ.

ПрѢ Чинстицилор БоерѢ ши прѢ юбицилор чей лалѢй ЯскѢлтѢторѢй!

НѢмѢй есте прин пѢтинѢцѢ сѢ арѢт прин граѢ тоатѢ бѢкѢрѢа че симѢй † трѢ а-
джнкѢл инѢмѢй меле: ар фи трекѢит сѢ ам кондеюл лѢй Демостен саѢ ЦѢцерон
ши АнѢлѢцимѢ минѢй а лѢй Омир саѢ ВѢргѢліе, ка сѢ поч арѢтѢ дѢпѢ вредничѢе
негрѢита кѢкѢрѢе, че † тр' ачест чѢс лѢй кѢпринде тот трѢпѢл. Ши кѢм бѢкѢ-
рѢа ачаста к' ар фи нетѢлмѢчитѢ, мѢкар пентрѢ мине, взѢинд адѢнаѢй † лѢ-
кашѢл ачеста, темплѢл ѢйинѢелор ши а сѢвѢрширѢй дѢхѢлѢй тинеримей, каре фѢ-
рѢ † доѢалѢ есте нѢдеждѢ патрѢй, взѢинд, зисам, адѢнаѢй мѢлѢй дин дѢмнѢ-
лор прѢ чинстиѢй БоерѢй, кѢм ши чѢта челор лалѢй чинстицилор патрѢѢѢй † пре-
ѢнѢ кѢ флоарѢ тинеримей Націонале, ка сѢ прѢхѢнѢаскѢ сѢрѢхѢтоарѢ лѢминѢй
ши а кѢвѢнтѢлѢй, ши † чеперѢ, нѢширѢй РомѢнилор спре десѢвѢршире! май вѢр-
тос взѢинд кѢ прѢ лналѢл ѢтѢпѢн м' а лѢредничѢт сѢ мѢ † торѢ † прѢ юби-
та мѢ патрѢе дѢпѢ о кѢлѢторѢе де шапте анѢй † пѢрѢиле челе май слѢбите а вѢ-
вропей, унде фериндѢмѢ де флориле вениноасе, ам кѢлес, пре кѢт ам пѢтѢт,
пе челе дѢлѢй ши фолоситоаре ка сѢ ле † пѢрѢтѢшеш юбицилор мѢей фѢаѢй ши па-
трѢѢѢй дѢпѢ метоѢл ши регѢлеле че сѢ ОкичнѢск лѢлѢмината вѢропѢ.

† Италия, ал доелѢ мѢмѢ а ѢйинѢелор, лѢвѢцатам лѢтератѢра ИталѢе-
нѢскѢ; ши † Парис, ал доелѢ ЯтенѢ (*Athènes*), † Парис, каре фѢрѢ грешалѢ пол-
те сѢ сѢ нѢмѢскѢ сѢвѢрширѢ ОменирѢй, ам лѢвѢцат МатематѢка теорѢкѢ ши а-
плѢкатѢ, † дѢлетничиндѢмѢ кѢ тоате ачестѢ ши ла лѢтератѢра ФранѢозѢскѢ ка
сѢ нѢ пѢерѢ † задар шѢрѢл Ѣденлор де лѢтератѢрѢ че кѢ остенелѢ Окоситоаре до-
кѢндисем † Италия. Дар акѢм † слѢвѢита ачастѢ ШкоалѢ НаціоналѢ, зѢк слѢвѢ-
тѢ, пентрѢ кѢ тот лѢкрѢ че сѢ фѢче пентрѢ бинеле де ОкѢе есте слѢвѢит, прѢ
чинстиѢй дѢмнѢлор БоерѢй вѢфорѢ м' аѢ орѢндѢвѢт сѢ лѢвѢц МатематѢка вѢл-
ментаре кѢ а плѢкаѢйиле сале.

ДаторѢа мѢ нѢмай ка унѢй Професор де МатематѢкѢ, есте сѢ арѢт †-
тр' ачастѢ прѢкѢвѢнтаре ИсторѢа нѢмитей ѢйинѢѢей пе скѢрт, ши фолосѢл че пол-

Үе адыче нѣмѣлѣи нострѣ: Іар даторіа мѣ ка унѣи патріот адеврѣат ши рѣв-
нитор бинелѣи де оуше, мѣ силеце а ворѣи атѣт де лѣвѣцѣтѣриле че не сѣнт
трѣвѣинчоасе, кѣт ши де мижлоачеле прин каре ле вом пѣтѣ докѣндѣи.

Пре кѣм храна чѣ трѣпѣкѣз есте негрешит-трѣвѣинчоасѣ ла тот омѣл
ка сѣш цѣе вѣаца, ашѣ ши лѣвѣцѣтѣра сѣв мирарѣ минцій есте храна чѣ мора-
лѣчѣкѣз ка сѣ петрѣкѣз лтрѣ феричире ши ка сѣ деосивѣкѣз де челе лалте дови-
тоаче. Ячагта симѣинѣ дѣмнѣкѣвоастрѣ, аѣи бине вонт, урѣмѣнд нѣмѣрилор че-
лор лѣминате а Европей, а скоате ши нѣмѣл нострѣ дин лтѣнерекѣл неѣиин-
ѣей, лтокминѣ Шкоале Наѣионале л Орашеле челе май нѣмите а ле цѣрѣи, окро-
тѣндѣле пѣринтеце, ши Орѣндѣинѣ Професорѣ дестѣинѣи чѣ а лѣвѣцѣ кѣ те-
меѣ тинерѣи ши а ле да ал доелѣ ачѣа сѣдѣкаѣе, пентрѣ каре Фѣлѣн Македон
сокоѣтѣ не сине май феричит, пентрѣ кѣ фѣол сѣв сѣ лѣвреднѣице сѣ маскѣ л
времѣ лѣи Ярѣстотел ка сѣ фѣе крескѣт ши кѣрѣвит де ачѣст вестит вѣрѣат, де
кѣт пентрѣ кѣ нѣскѣсе фѣол унѣи лпѣрат а тот пѣтерник л времѣ са.

Дар ѣиинѣеле трѣвѣинчоасе каре сѣнт? афарѣ де Ялѣлодѣдактѣкѣз, прин
каре л фодрте пѣѣинѣз време пѣтем лѣвѣцѣ а четѣи, а скрѣа ши а сокоѣтѣ, преѣм
добедеѣе тоатѣ лѣминате Европѣз, ши де Грѣматѣкѣз карѣ не лѣаѣз а ворѣи ши
а скрѣа дрепт, бине май лтѣю Географѣа, Історѣа, Математѣка елементаре, Фѣ-
зѣка, ши Хѣмѣа.

Географѣа не дескрѣе пѣмѣнтѣл ши не лѣаѣз кѣ амѣрѣнтѣл лпѣрѣирѣ
лѣи, позѣѣа ши проаѣкѣтѣриле фѣеце кѣрѣа цѣрѣи.

Історѣа не хѣгрѣвѣе фѣаптеле атѣт кѣне кѣт ши реле а челор че аѣ фост
май наинте, лпреѣнѣз кѣ причиниле лор, повѣѣѣинѣдѣне спре а урѣмѣ кѣ кѣлѣѣрѣз
челе дин тѣю, фѣинѣд причинѣитѣларе де чинсте ши де лѣбѣз, ши а фѣѣи кѣ урѣ-
чѣне челе лалте, фѣинѣд аѣкѣѣтоаре де нечинсте, де кѣинѣз ши май вѣртѣс де
маре стрѣкѣѣѣне соѣѣетѣѣѣи, пре кѣм ши кѣр ачелѣѣа че ле лѣкрѣѣз; пентрѣ кѣ
ниминѣ нѣ поате фѣае вре О стрѣкѣѣѣне оѣѣиѣи, фѣр де а фѣи нѣ нѣмай скѣр-
вит, чи лкѣ ши педѣсит л време кѣвѣинчоасѣ де чѣи лалѣи компатрѣоѣи, сѣв
мѣкар клестемат де Історѣе ши оѣѣндит ла вечинка дефѣймаре. Чѣ аѣ докѣн-
дѣит Мѣлтѣад, Темѣстока ши Ярѣстѣд пентрѣ кѣ с'аѣ жѣртѣит пентрѣ патрѣе? чин-
сте ши лѣбѣз дела тоѣи патрѣоѣи чѣи адеврѣаѣи, ши а пѣрѣрѣкѣ вор фѣи слѣ-
виѣи!... Чѣ аѣ докѣндѣит Гракѣи, Регѣлѣс, Васѣинѣтон ши Франклѣн пентрѣ не-
гѣндѣтеле жѣртѣе спре мѣнтѣирѣкѣ патрѣи? чинсте ши лѣбѣз лсоѣитѣ кѣ мѣрѣре
немѣрѣитѣларе!... Чѣ аѣ докѣндѣит Лѣкѣбург, Солон, Нѣма-Помпѣлѣе, ши тоѣи
чѣи лалѣи леѣѣиторѣи, кѣнефѣѣѣторѣи а нѣмѣлѣи оменѣск, пентрѣ кѣ аѣ сѣрѣпат

нелецирѣк, аѢ осяндито сѢ азкѢіаскѢ іарѢш лѢтѢнерекѢл дин каре єшисе пен-
трѢ ненорочирѣ оменирїй, ши аѢ ашезат лѢ локѢл єй, леце адекѢ регѢле дрѢпте
ши статорниче спре вѢчника феричире а фракцилор лор? чинсте, мѢрире ши немѢ-
рире! Іар дин чѢй лалтѢ партѢ че аѢ довѢндит Нерон, Катїліна, Пі-
сїстрат ши чѢй асеменѣ кѢ дѢнши, пентрѢ кѢ аѢ апѢсат пе фракцій лор ши іаѢ а-
аѢс лѢ старе, прин асѢпририле лор, де а сѢ вѢгѢ де вїй лѢ мормѢнт ка сѢшї а-
фле мѢнгѢере? нечинсте, урѢчѢне ши дефѢймаре! Історїа цине лѢ мѢ-
на са кѢмпѢна дрѢптѢцій, кѢ карѣ кѢмпѢнинаѢ фѢптеле фїѢше кѢрѢїа, слѢвѢ-
це пе вѢрой, іар пе мормѢнтѢл тїранилор скрїѢ кѢ сѢнцѢле нороаделор влесте-
мѢл вѢкѢрїлор.

Математїка не лѢвацѢ а не гѢндї дрѢпт ши а нѢ прїимї, фѢрѢ нѢмай
лѢкрѢрї доведите ши непрїимитоаре де лѢпротивире, дѢндѢне ши мижлоаче де
а лѢтинде минтѣ ноастрѢ ла тот фелїа де спекѢлацій, пре кѢм негѢцѢторїѢ
ши алтеле.

Фїзїка ши Хїмїа не лѢвацѢ а кѢноаѢе тоате пѢтериле НатѢрїй; а кѢ-
ноаѢе тоате лѢкрѢрїле че не лѢкѢнѢрѢ; а фѢче анализѢл лор; а нѢ не спѢймѢн-
тѢ ка ниѢе копїй де феноменѢрїле челе май сїмпле ши деслѢшите; ши лѢ сѢфѢр-
шит а ле сѢвѢршї лѢ токма лѢ гѢкїнетѢл ноастрѢ, спре лѢсплекарѣ челор че дин
нелѢвѢцѢтѢрѢ сокотеск минтѣ оменѣскѢ фѢарте мѢрѢинитѢ, ши натѢра омѢлѢшї
недестойнїкѢ де а сѢ лѢтинѢе ши ла лѢкрѢрїле ачелѣ, пе каре простимѣ нѢмай
сокотѢе май пре сѢс де фире. Че єсте треснетѢл? Фїзїка не араѢѢ прин єспе-
рїенцѢ кѢ єсте лѢрѢвнарѣ а доѢ електрїчїтате лѢпротивитоаре, каре граєникѢ
лѢрѢвнаре наѢе ши тѢнетѢл. Че єсте дерѢл ачеста, фѢрѢ каре ничї ун вїѢцѢвїтор
поате трѢї, ничї о сѢдире поате родї? Хїмїа не араѢѢ, іар прин єсперїенцѢ,
кѢ єсте о аместекѢтѢрѢ де азот ши де оѢїгон. Че єсте апа, фѢрѢ нѢмай о а-
местекѢтѢрѢ, прин негѢндита пѢтере а електрїчїтатей, де їдрогон ши де оѢї-
гєн? НенѢмѢратѢ сѢнт фолосѢрїле че аѢ довѢндит мѢцѢшѢгѢрїле ши лѢкрарѣ
пѢмѢнтѢлѢшї дела ачесте доѢ цїїнѢе.

АкѢм вїне Фїлософїа, адекѢ цїїнѢа МоралѢлѢшї ши а адевѢрѢлѢшї, ка-
ре не фѢче дестойнїчї а кѢноаѢе феричирѣ ноастрѢ ши кѢм сѢ не стрѢдѢим а
о довѢндї; сѢвѢрѢшаѢе фирѣ ноастрѢ, повѢцѢвїндѢне спре нѢравѢрїле челе кѢне
ши депѢртѢндѢне де челе реле; не араѢѢ даторїїле ши дрѢптѢрїле ноастре ка сѢ
цїїм кѢ трѢїм лѢ соцїетате, че трѢкѢе сѢ фѢчем пентрѢ дѢнса ши че іарѢш
сѢ черем дела товарошїй ноѢри; ши не анализѢ, прин кѢцѢт, ла прївїрѣ адевѢ-
рѢлѢшї ши а сфїнтей дрѢптѢцій, ферїндѢне, ка о мамѢ милостївѢ ши лѢдрѢ-
тоаре

тоаре че кѣр дин сѣнѣл дѣмнеженрей а ешит пентрѣ мѣнтѣирѣ оменирїй, де тот фелю де недрептате ши де презѣдекций, окинѣиндѣне кѣ кѣцетѣриле челе вредине де лѣдѣ ши фолоситоаре, ши хотѣрѣндѣне несминтит, прин пилде їсторїечей нетѣгѣдѣите, а не юѣї патрїа ши а не жертѣї пентрѣ дѣнса.

А урмѣ вине цїїнца лецилор, каре есте о апликацїе а фїлософїй, адекѣ регѣле режемате асѣпра дрептѣцїй, прин кареле оаменїй че трѣск а полїтїкѣ сѣ цїе де че фапте сѣ се ферѣскѣ, че трѣсѣ сѣ факѣ ши пентрѣ че. Дин трѣ ачаста, кѣноашем де кѣтѣ маре трѣѣинцѣ не есте цїїнца лецилор ши кѣт фолос поате причинѣї ла соцїетате: а дестѣл есте сѣ зик лїреѣнѣ кѣ Чїчерон, кѣ: о царѣ фѣрѣ лецї есте ка ун ом фѣрѣ лѣмина кѣвѣнтѣлѣї, ши ка о корабїе фѣрѣ кѣрмѣ. Дециле сѣ фїе де о потрївѣ пентрѣ тоцї оаменїй, пентрѣ кѣ немитаркика натѣрѣ аѣ дѣрѣит тѣтѣрора ачелѣш дрептѣрї; деосекїрѣ наше немѣлѣцѣмирѣ, немѣлѣцѣмирѣ вѣрѣжмѣшїа, ши вѣрѣжмѣшїа причинѣеше фодрте мѣлте ши марї тѣрѣрѣрї, пре кѣм не аратѣ їсторїа Романїлор, а кѣрора репѣблїкѣ н' аѣ фост алт а сорок де 700 де анї, де кѣт ун рѣзѣкої немѣтетат атре четеле четѣценїлор дин причина привїлегорїлор хѣрѣните де унїй ши рѣдикате дѣла чѣ май маре ши май фолоситоаре парте а соцїетѣцїй.

Песте ачестѣ май абем трѣѣинцѣ де о кам датѣ де лимѣ латїнѣскѣ, ка сѣ адрептѣм пе а ноастрѣ, ши де лимѣ Францозѣскѣ ка сѣ о алогѣцим кѣ кѣрцї фолоситоаре а тот фелю де цїїнцѣ ши пентрѣ алте свѣршїтѣрї полїтїечей. Май тѣрѣїѣ, кѣнд сѣ ва симцї трѣѣинца, сѣ вор ашеѣа Професорї ши пентрѣ челе лалте лимѣї класїечей атѣт веїї кѣт ши ноѣ.

Ачестѣ сѣнт лѣвѣцѣтѣрїле че неаѣрат не трѣѣеск акѣм; дар мїжлоа-челе де але доѣнѣї каре сѣнт? Май атѣї Професорї кѣнї, адекѣ дестойїнчї а кѣноаше цїїнца кѣ каре сѣ асѣрчїнѣѣѣ, ши а о аратѣ ученичилор дѣпѣ ме-тодѣл чел май споритор ши лесне ла ацелеѣере. Професорѣл сѣ айѣ чїнсте, о-дїхнѣ ши тот фелю де алеснїре, ка сѣ се поатѣ а дѣледнїчї дин тоатѣ вѣртѣ-тѣ ши кѣ кѣвїїнчодеса лїнїѣ немай ла цїїнца са, фѣр де аш май пїерде вре-мѣ а агрїжї де черѣтеле мїжлоаче спре а трѣї дѣпѣ кѣвїїнцѣ. Кѣ че пофтѣ, кѣ че силїнцѣ Професорѣл сѣ ва да кѣ тотѣл ла лѣвѣцѣтѣрѣ, кѣнд сѣ веде стрѣмпторат дин тоате пѣрцїле? Кѣ че нѣдеѣе ва лѣкрѣ ши ва жертѣї осте-нелеле сале пентрѣ фолосѣл патрїй, кѣнд жертѣеле ачестѣ нѣ сѣ преѣѣеск, кѣнд нерозїа аре воїа де ал жѣдека, ши виклешѣгѣл слоѣоѣенїа де ал пѣрѣ а тот мї-нѣтѣл ка ун рѣзѣвѣрѣтит, сав ятеѣ, фѣр де а фї силїте сѣ спрїжїнѣскѣ пѣрѣ-лор кѣ кѣвїїнте дестойїнче ши а дѣплекѣтоаре, їар атр' алт кїп сѣ се педенѣ-скѣ,

екъ, пентрѣ къ ддръзнеск а дефзйма ун ашзъзмѣнт овщеск, адекъ овщѣ д-
трѣгъ? Францлор! . . Де сжнтем хотържцй сз дтокмим Шкоале пен-
трѣ адевзрата админаре а нѣмѣлѣй, требѣе сз сокотим пе Професорй дтокма
ка нише пзринцй ай патрїй, ши сзй чинстим дѣпз слѣжбеле лор; чей виноваци
сз се черчетезе, сз се доведефскъ ши сз се педепфскъ дѣпз правилъ. Ёар де воим
сз не фзлим нѣмай д нѣмеле сй фзр де авѣ ши лѣкрѣ, де присос есте сз не а-
мзрим ши сз амзрим нѣмѣ; май кине ар фи сз пзржсим тот, кзчй кѣ ачаста
вом арятѣ О инимъ ши ун карактер статорник: ювек пе Платон, зичѣ ун фї-
лософ Грек дин чей беки, дар май мѣлт ювек адевзрѣл.

Шкоала сз айкъ ун регѣламент копринзитор атят а цїинцелор че сз
дѣвзцъ д трѣнса ши а чѣсѣрилор Оржндѣите пентрѣ фїеще каре, кят ши а да-
торїилор а Професорилор ши а ученичилор, ка кѣноскѣнд уни ши алци д че кип
аре сз урмеже, сз нѣ се дтжмпле пїердере де време, немѣлцзмири ши мѣлте
алте сѣпзрзри

да сфжршитѣл фїеще кзрѣїа ан сколастїк сз се факъ О черчетаре (сѣжамен)
Овщѣскъ, ка сз се вахъ родѣл анѣлѣй ачелѣїа: ученичїй чей вредничїй сз се д-
коронезе кѣ непрецѣита короанъ а мѣлцзмириї дин партѣ аскѣлтзторилор, прїй-
минд ши алте рзсплзтири матеріалниче дѣдѣплекзтоаре спре силинцъ ши ддем-
нзтоаре пентрѣ чей лалци: Ёар дѣпз сфжршитѣл кѣрѣлѣй дтрѣг а дѣвзцѣтрѣ-
лор, чей че сз вор фи арятат кѣ силинцъ ши нзравѣри кѣне, сз їа дела тоци
Професорїй шкоалеї Націоале сѣпт печетѣ сй ши сѣпт искзлитѣра Дїректорѣ-
лѣй, О дїпломъ доведитоаре а вредничїй лор, д пѣтерѣ кзрѣїа сз айкъ дрѣп-
тѣл де а фи Оржндѣициї д слѣжбе овщещїй; кзчй дтрѣ алт кип ничїй Оаменї
дѣвзцаци вом авѣ вре О датъ, дакз дѣвзцѣтѣра сз чинстеше нѣмай кѣ нѣмеле,
ничїй патрїа ва симци вре ун фолос: Ёар Професорилор ддестѣлз рзсплзтире ва
фи мѣлцзмирѣ патрїй ши ун кѣцет кѣрат кз шаѣ дплинит тоате Даторїиле
дѣпз кѣвїинцъ.

Рзжмѣне акѣм їсторїа Математїчїй пе скѣрт. Тоате нѣмѣриле челе май
беки, пре кѣм Халдеїй, Вгїпетенїй, Кїнезїй ши Фенїченїй с'ад дделетничит ла цї-
инца ачаста; фоарте мѣлци їсторїчї а цїинцей сжнт де пзрере кз Халдеїй фѣсе-
рѣ афлзторїй Арїтметїчїй, ши Вгїпетенїй ай Геометрїй ши Алгебрїй: д урмъ Фе-
нїченїй ле лѣарѣ дела джнши ши ананитарѣ Арїтметїка кѣ мѣлте афлзри ши
дескоперири фолоситоаре, авѣнд май кѣ Осевире требѣинцъ де джнса пентрѣ спе-
кѣлацииле негѣцзторещїй. Гречїй гзсинд дрѣмѣл кзтѣт, фѣкѣрѣ Оаре каре дна-
интаре, дсз нѣ дѣпз аналогїе кѣ челе лалте цїинце; Талис ши Пїтагора дѣвзца-

сх прин тайнх дела магій Єгїпетенї, афарх де Фїлософіє, ши Математїка кѣ
 астрономїа ши ле адвсерх л патрїа лор. Дѣпх джнши Платон ши алцї фхкѣрх
 кхлхторїа ачаста капрін тайннче адвнхрї кѣ Магїї сх лкогцїкскх патрїа лор
 кѣ шїїнцеле Єгїпетѣлѣї, дин каре челе май мѣлте с' аѣ прхпхдїт кѣ ардерѣ Бї-
 клїотечїї Александрїї, пагѣвх че аѣ причинѣїт ла десѣвхрширѣ дѣхѣлѣї Оме-
 неск Охзкавх, сав а хиче май кїне, О лтоарчере лнапой де хече вѣкѣрї. Стрх-
 мошїї Романї фоарте пѣцхн с' аѣ лделетннчїт ла Математїкх, фїїнд кѣ ста-
 рѣ лор кѣм ши тѣрѣрѣрхїле полїтїечїї черѣ неапхрат ка сх се сжрѣїаскх май
 кѣ Осекїре ла тактїка остхшаскх ши ла шїїнцеле полїтїечїї, май вхртос ла ре-
 торїкх; кѣ тоате ачестѣ Рома аѣ авѣт кѣрхакцї фоарте вестїцїї ла тоате челе
 лалте рхмѣрї де лвхцхтѣрї, прехѣм Сенека ши Чїчерон ла Фїлософіє, Тїтѣл-дї-
 вїє, Валлестїє ла Історїє, Орацїє ши Вїргїліє ла поезїа, ши алцї мѣлцї.

Іар нѣкмѣрїле челе нох аѣ адвс Математїка ши аплїкацїїле єї ла чѣ
 май лналтх сѣвхршире. Єкїптѣл шїїнцїї ачещїа аѣ фост лтжї л мѣна Іта-
 лієнїлор прин Таргалїа, Комбїллї ши Галїлеѣ; апой аѣ трекѣт ла Французї прин
 Вїєт, ла Внглезї прин Невтон, ла Немцїї прин Вѣлер, ши їархш с' аѣ лторс ла
 Французї прин Д'Аламберт, Ла-Гранфє, ши Ла-Плас, унде темплѣл єї є-
 сте май лѣмїнос ши жертфїтѣрїї ненчетакцїї, ши унде крех кѣ ва рхмѣнѣ лкх
 мѣлте вѣкѣрї.

Чїнстїцїлор Компатрїоцїї! времѣ лдрептхрїї аѣ ажвнє ши пентрѣ ной;
 темплѣл шїїнцелор челор мѣнтѣвїтоаре аѣ лчепѣт а сх лнхлцѣ ши л патрїа ноа-
 стрх: Дечї тоцїї фїї схїї чей адевхракцїї сх лдаторѣкх, неапхрат сх адѣкх жерт-
 феле лор фїєще каре дѣпх пѣтерѣ, їар кѣ воїнца са, ка лпрѣвнхндѣле тоате, сх
 се сѣвхршаскх темплѣл дѣпх вредннчїа патрїїї ши дѣпх трекѣнцеле ноастрє.
 Ведещї патрїа, ачастх юкїтх фїїкх а слзвїцїлор Романї, кѣ лхрхмѣнд ши
 кѣ аджнчї Охтхрїї стрїгх ххтрх фїї схїї, не карїї їаѣ лвїлшѣгат кѣ тоате,
 ши дела карїїї ннчїї О лакрхмх мхкар де мѣлцхмїре н' аѣ сїмцїт не Овразѣл
 схѣ пхпх акѣм: „Єкоатецїмх, ювїцїї мїєїї фїї, дин лтѣнерекѣл л каре мх а-
 флѣ; дѣшкїдещїмїї Окїїї ка сх вхх лѣмїна чѣ адевхратх; фачецїмх вредннкх
 сх фїѣ ши єѣ де О потрїкх кѣ лѣмїнагеле нѣкмѣрїї але Ввропї; нѣ мх лхсакцїї,
 мхрог, нѣ мх лхсакцїї л хлосѣл ачеста л каре пѣвѣтеск де атхтѣ вѣкѣрїї фхр де
 а лѣкѣ вре ун лїман ла кїнѣрїле меле. Нѣ аѣхїцїї гласѣл стрхмошїлор
 вошрїї карїїї вх стрїгх дин мормѣнтѣрїї сх вх архтакцїї ши сх мх архтакцїї ши
 не мїне вредннкх де джнши? аѣ лхадар пѣртакцїї прѣ слзвїтѣл нѣме де

Роман?... (*) ах!... Адестѣл ам сѣферит!“ Нѣ, юкитѣ патріе, фїи тѣи нѣ сѣнт немѣлцѣмиторї; жалникѣл тѣѣ глас ши фокѣл цїинцелор, аѣ лѣвпѣїат инимиле ноастрѣ. Нѣ те дѣхнѣдеждѣи!... Ной мѣртѣрїсим тоцї кѣ ун глас лѣ нантѣл лѣпратѣлѣи череск ши лѣантѣл саменилор кѣ не вом унї, ши прин сѣфнѣта неклїнтїтѣ пѣтере а унирїї ши а драгостїї фрѣцѣцїї те вом фаче брѣдникѣ а нѣ те рѣшина дѣ стрѣмошїї ноцїри. Рѣзкока лѣтѣнерекѣлѣи асѣпра лѣминїї аѣ лѣчетат; ам кѣноскѣт рѣтѣчирѣк ноастрѣ ши ам пѣрѣсїто. Соареле а дѣвѣратѣї лѣминїї аѣ рѣсѣрїт; ачѣста нѣ ва май лѣтоарче кѣрѣл сѣѣ лѣнапой, чи лѣантѣлнѣдѣсѣ а пѣрѣрѣк те ва лѣпѣртѣши ши пре тїне кѣ непреѣвїтѣл дѣр а лѣвѣцѣтѣрїлор. Кѣ тоате ачѣстѣк вей кѣноаѣе, юкитѣ патріе, пе фїи тѣи чей алешї дїн рѣвна че вор пѣне спре а те лѣподокї кѣ короана цїинцелор.

К ъ в ж н т а р е

де рѣгѣчїоне а Нацїей Романѣшї кѣтрѣ Стрѣлѣчицїї Боерїї а Щерїї Романѣшї ши а Молдавїей, лѣтокмїтѣ дѣ Вманѣел Гождѣѣ жѣрат а Унгарїей
ла Табла Кр. Адвокат.

Vincet amor Patriae. Virg. Aen. L. IV.

Ва лѣкинѣе аморѣл Патрїей. Вірг. Енеїд. К. IV.

Аморѣл, сѣѣ драгостѣк кѣтрѣ Патрїе ши кѣтрѣ сїне лѣѣш, аѣ рѣдикат пре Нѣмѣрїї пѣнѣ ла чел май налѣт пѣнѣкѣт а мѣрїрей. Персїї, дѣ а кѣрора пѣтере алѣ Нѣкѣмѣрїї се кѣтрѣмѣрѣ; стрѣлѣчирѣк Грѣчилор, пре карѣк рѣзеле блѣнѣлѣи Соарѣ прѣсте тоатѣ рѣтѣнѣимѣк пѣмѣнтѣлѣи О рѣвѣрѣсѣсѣ, немѣрїнїнїта ши лѣфрикошѣтоарѣк Романїлор пѣтере, карѣк пре тоатѣ лѣмѣк скѣтѣрѣл, ши дѣла рѣсѣрїт пѣ-

нѣ

(*) Унї сѣ аѣ лѣлетнїчїт сѣ арате кѣ сѣнтѣм кѣ аѣекѣрат стрѣнепоцїї а Романїлор; лѣцїї їар шѣл кѣзнїт мїнтѣ лѣ тот кїпѣл ка сѣ докѣдѣкѣз кѣ сѣнтѣм Дакїї: мѣнѣкѣз Задарїнкѣ; кѣчїї лїмѣа, нѣмеле, нѣрѣкѣрїлѣ шн кѣр портѣ ноастрѣ сѣнтѣ добадѣ нѣтѣгѣдѣвїтѣ пѣнтрѣ чѣ май прѣдетѣ ши тїкѣлодѣз фїїнѣцѣ кѣ не траѣѣм кѣ аѣекѣрат дїн Романїї: арате лѣпрѣтїкїторїї, дѣ сѣ май афлѣ, кѣ Дакїї борѣкѣ лїмѣа ноастрѣ, сѣѣ кѣ чїнчїї орїї ши зѣме мїї дѣ Романїї аѣ пѣтѣт сѣ силѣкѣз пе Дакїї сѣшїї пѣрѣсѣкѣкѣз лїмѣа ши нѣмеле лор ка сѣ лѣрѣцїнїшезѣ пе а ле крѣшмашїнлор лор челор май крѣзїї, ши бїрѣнїнѣ лн сѣ ва да.

нх а марциниле Апбсѣлѣи азцита лор Отзпжнуре, кзрїа асеменѣ лѣмѣ пзнх а-
кѣм наѣ кѣносѣт, аѣ фост фрѣктѣл нѣмай а лѣзпзїатѣлѣи хел а Патрїоцилор,
карїи арзинд де пофта спре лѣвдѣ ши мзрїрѣ Нѣмѣлѣи ши а Патрїей сале, кѣ
лѣашї а са персоналѣ скзѣере, пентрѣ бѣнѣл патрїотїческ аѣ лѣкрат ши вѣкѣрос
саѣ жзртвїт. Нїчї уна націе аѣ пѣтѣт Орї кжнѣва сѣ ажнїгѣ ла апрїатѣ ши
аѣвѣратѣ стрѣлѣчїре, унде фїїи Патрїей май мѣлѣт аѣ ювїт ши май таре аѣ
прецѣвїт лѣвшї вїнеле сѣѣ, декжт пре чел де комѣн (Окѣе), ши нѣмай ачел
Тїмп сѣ пѣтѣ нѣмї а ѣрїт, а каре Патрїоцїї се лѣтрѣчѣ, кѣ лѣаш а са скз-
ѣере, а сѣ пѣне жзртвѣ пре Олтарїа Націей ши а Патрїей. Ятѣнчї лѣфлорѣ Па-
трїа, карѣ ка О бѣнѣ нѣкѣтѣоре мамѣ аѣ лѣтїне ферїчїрѣ са ши прѣсте фїїи
сеї, карїи пре са аѣ рѣдїкатѣ. Ятѣнчї лѣфлорѣ Нѣмѣлѣ, ши кѣ джнѣл пе стѣл-
пѣл Мзрїрей шѣдѣ фїїи Патрїей, а кзрѣра нѣме кѣ вїнекѣвжнїтарѣ тѣтѣрѣр фїї-
лор Нѣмѣлѣи лѣ кзрїїле, челе дѣкпѣрѣрѣ фїїтѣоре саѣ лѣсемнат прин шїїнторїї
де а прецѣи мзрїтеле фапте урмзторї, ши а кзрѣра вїртѣте ши дѣпѣ префа-
чѣрѣ трѣпѣрїлор лор лѣ ченѣшѣ, аѣ вїеѣнїт, ши дѣкпѣрѣрѣ пзнх атѣнчї ва вїе-
цѣи, пзнх кжнд лѣтрѣ атѣта нѣсевор стрїка їнїмїле Оменирей, кжт сѣ лѣчѣ-
пѣ а прецѣи Рѣотатѣ, їарѣ пре вїртѣте а О урѣ. Кѣ лѣсѣтїте пѣтерї се лѣпта'
атѣнчї тот Патрїотѣл кѣ вѣрѣшмашѣл Патрїей, пентрѣ кѣ чел май лѣсѣфлѣцїт
Генїѣс, адекѣ: Яморѣл саѣ ювїрѣ кзтрѣ Нѣм ши Патрїе лї повѣцѣїа їнїма,
мїнтѣ, ши вїтезеле браце. Ячѣста, нѣмай ачѣста аѣ нѣкѣт пре нѣмѣрїторїї
їрой а Нѣмѣрїлор, кзрѣра мѣлѣемїторїї урмзторї кѣ сфжнїтѣ реверїнцѣ лѣнал-
цѣ мѣїестре Отатѣе (стѣлпї); атѣнчї, нѣмай атѣнчї саѣ пѣтѣт жїче прин мї-
нѣнатѣл де лѣме Поетѣ; „Ва лѣвїнѣе Яморѣл Патрїей.“

Яморѣл кзтрѣ Патрїе ши Націе долѣ рамѣрїї де кѣпетенїе авжнд, нѣ-
май лѣ ашѣ мод поате рѣдїка пре О Націе лѣтре челе лалте, дѣкѣ лѣтрѣ амжн-
доѣ поате лѣнапѣї пре алтеле. Ценерѣаса хѣтѣрѣре спре Орї че пѣшїре налтѣ,
ши вїтезеле їроїчѣшї фапте аѣ лѣцїт пѣтерѣ, ши аѣ мзрїт стѣпжнїрѣ Нѣмѣ-
лѣи; їарѣ ювїрѣ лїнкеї патрїотїчѣшїї, ши прин ачѣста кѣлїтївїтеле Очїїнѣе,
кжшїгѣ аѣвѣратѣ прецѣїре а Націей, лѣкѣ ши наїнтѣ ачелор Нѣмѣрїї, каре кѣ
Окїї писмѣтарѣцїї се уїтѣ ла пѣтерѣ сїї. Ячѣста лѣцѣе пѣжкѣтеле раѣе а лѣ-
мїнзрїї ши а кѣлѣтѣрїї спре тоатѣ Націа, ши фаче пре Дѣра са Патрїа Очїїн-
цѣлор, ши а Оѣфлѣтелор марїї.

Прин ачѣста аѣ ажнїс бекїї Грѣчїї ла чел май налт пѣнїкт де мзрїре,
ши пентрѣ ачѣста кѣ реверїнцѣ лї чїнїтѣ лѣмѣ. Токма ювїрѣ Очїїнцѣлор ши
а лїнкеїї націѣнале аѣ фост чѣ май маре каѣѣсѣ, де саѣ сѣпѣс май тоате цїнѣ-

тѣриле лѣмешѣи, Романіѣлор, каріѣи пѣнѣ ла дѣвѣрата дѣплинѣре кѣлѣтивѣнѣ линка Патріѣтѣнѣкскѣ, аѣ фѣкѣто пѣкѣтѣтѣ ши Нѣмѣвѣрилорѣчѣлор алтор пѣтерѣи сѣпѣсе, ши аѣ фѣкѣто ши честора линѣкѣ мѣмѣкскѣ, прин карѣ апѣи дѣн зѣи а зѣи крѣщѣк пѣтерѣк ши мѣрѣрѣк Нѣмѣлѣвѣи лор.

Чи сѣ привѣим ши ла соартѣк флорѣтоарѣлор дѣ астѣзѣи Нѣмѣвѣрѣи: Англѣа Франѣа, ши Цѣра Немѣцѣкскѣ прѣлѣнгѣтѣ тоатѣ Патріѣтѣнѣкскѣ са жѣртѣвѣре, пѣнѣ атѣнѣи тот а чѣл май адѣнк атѣнерѣк рѣтѣчѣк, пѣнѣ кѣнд н'аѣ атѣродѣс а тоатѣ трѣвилѣ пѣвлѣчѣ, ши а скоалѣ, а карѣ се крѣщѣ тѣнерѣмѣк спрѣ ферѣчѣрѣк Патрѣиѣ, а локѣл дѣнѣей латѣнѣ, прѣ лѣашѣи лѣнка са чѣк мѣмѣкскѣ; прѣ карѣ апѣи кѣ дѣкѣврѣерѣк тѣмпѣлѣи ла ашѣ дѣплинѣре аѣ адѣсо, кѣт скрѣселѣ а линѣка лор кѣрѣи дѣ Гѣиѣнѣце ши лѣминѣтѣоарѣ, ашѣ се чѣтѣск дѣ тоатѣ лѣмѣ, прѣкѣм оарѣ кѣнд се чѣтѣк алѣ Романіѣлор, ши алѣ Грѣчѣлор.

Дѣ аколѣ винѣ ачѣа, кѣ дѣшѣи пѣцинѣ Нѣмѣвѣрѣи се пот лѣвѣдѣ кѣ атѣцѣк Іѣрѣи, кѣ кѣцѣи дѣла натѣврѣ витѣкѣа Наѣиѣ Унѣгѣрѣкскѣ, а кѣрѣи лѣнѣскѣтѣлѣ амор кѣтрѣ Патрѣиѣ, ши лѣсѣшѣта Цѣнерѣсѣитѣтѣ, чѣмѣнд пѣнѣ а а опѣспрѣзѣчѣлѣк вѣк сѣкѣ трѣстѣлѣ жѣг а унѣей линѣей стрѣнѣнѣ, аѣ негрѣжит а кѣлѣтивѣи ши а нѣтѣзѣи прѣ лѣашѣи линѣка са чѣк мѣмѣкскѣ. Ши дѣ ачѣа ашѣ дѣ мѣкѣцѣ лок кѣспрѣндѣ дѣитѣратѣвѣра Унѣгѣрѣкскѣ атрѣ лѣвѣцѣатѣлѣ нѣмѣвѣрѣи вѣропѣнѣшѣи, кѣт кѣ мѣлат май лѣминѣат ши май стрѣлѣчѣит ар фи пѣтѣтѣт кѣцѣинѣгѣ налѣтелѣ талѣнтѣ унѣгѣрѣшѣи дѣмѣей патрѣиѣтѣчѣ, дѣкѣкѣ сар фи сѣжѣгѣит прѣ дѣнѣса а о кѣлѣтивѣи, а о дѣплинѣи, ши а о лѣцѣи; дѣкѣкѣ ар фи скрѣс ши ар фи лѣвѣцѣат Гѣиѣнѣцѣелѣ, дѣ карѣ Угѣрѣиѣ дѣкѣпѣврѣрѣк ѣвѣнтѣорѣи аѣ фѣст, а лѣашѣи лѣнка са чѣк мѣмѣкскѣ. Карѣлѣ зѣлѣ дѣспрѣ ѣвѣрѣк линѣей наѣиѣналѣ кѣрѣзѣкѣрѣинѣдѣсѣ кѣ май мѣлатѣ налѣтѣ ши дѣ вѣчѣнѣкѣкѣ урѣмарѣ врѣдѣнѣчѣ фапѣтѣ, ар фи фѣкѣт прѣ нѣшѣла чѣкѣтѣа Наѣиѣ пѣнѣ а нѣрокѣсѣлѣ чѣстѣ вѣкѣ, а карѣ лѣминѣарѣк ши кѣлѣтивѣирѣк линѣкѣлор се вѣдѣ а фи прѣстѣ тот Гѣтѣпѣнѣитѣорѣи Пѣланѣтѣа, ар фи фѣкѣтѣо зѣк дѣ чѣл май стрѣлѣчѣит ши май пѣтерѣнѣк Нѣмѣ.

Ши нѣмай ачѣстѣа ѣ чѣл май дѣ кѣпѣтѣнѣиѣ а мѣѣ скоп, ѣвѣнтѣа Наѣиѣ! а аѣцѣа а вѣи врѣдѣнѣчилор Гѣтрѣнѣпоѣцѣи а вѣстѣиѣилор Романѣи, карѣиѣи прѣ цѣитѣоарѣлѣ а мѣлатѣ сѣтѣ дѣ аѣиѣ тѣкѣлоасѣ нѣкажѣрѣи іѣронѣчѣщѣ лѣцѣи лѣвинѣ, а дѣщѣптѣа зѣк о лѣколѣдѣрѣ дѣ кѣнѣ адѣкѣтѣоарѣ ши унѣ фѣкѣ сѣжѣнтѣ патрѣиѣтѣчѣскѣ кѣтрѣ лѣнѣка нѣоатрѣа чѣк мѣмѣкскѣ! — О! дѣлѣчѣ нѣдѣждѣ! — ачѣстѣа ѣ нѣмай унѣла мѣѣ скоп дѣ кѣпѣтѣнѣиѣ. — Рѣвѣдѣмѣа дѣрѣа а вѣиѣцѣиѣ кѣ мѣрѣѣца ачѣкѣ лѣвѣдѣз, ши кѣ ферѣнѣчѣа ачѣкѣ мѣнѣгѣзѣрѣе, кѣ сѣ потѣ аѣжѣнѣцѣе кѣ дрѣптѣ дѣрѣитѣлѣ скоп Наѣиѣнал!

Лѣтоатѣ пѣрѣцилѣ чѣмѣ Гѣфлѣтѣлѣ Нѣмѣлѣвѣиѣ нѣострѣѣ атрѣнѣ атѣнерѣк лѣфѣіѣорѣи; трѣстѣа дѣрѣмѣитѣарѣ саѣѣ ѣомѣи аѣ кѣтѣрѣопѣитѣ налѣтелѣ рѣманѣшѣиѣ Талѣнтѣе;

саѢ май стинс оре кѣнд де лѣме адоратѢл (кѢ реверинцѢ рѢгатѢл, саѢ чин-
ститѢл) Нѣм Роман, ши кѣнд тоѢй чей лалѢй крединчоши фій а лѢй, адекѢ
Фрѣнчій, Італіаній ши Епаній флореск, нѢмай ной, нѢмай ной Ромѣнній, пре
карій Рома ꙗ чел май кѢладѢрос ал сѢѢ сѣн нѣѢ пѢртат, карій чей май де а-
проапе а Мамей ноастрѢ Рома урмѣторій сѣнтем, нѢмай ной зик, сѢ Ѣемем ꙗ
деседе мѣрѣчиній а ꙗтѢнерекѢлѢй? Чи нѢмай акѢм, акѢм ꙗчѢпе гроасника ноапте
а сѢ деспика — ꙗфїората а Оаркей неѢїинцѢ ꙗтѢнечиме а се рѣсипї, ши кѢ сѢѢ-
рѣтоаре сѢѢей се аратѢ принтрѢ раѢе лѢчитоаре сѢпатѢл мормѣнт а НѣмѢлѢй
— ЯколѢ, аколѢ ꙗ ачѢ гроапѢ, пре карѢ прин негрѣжирѢ кѢлтивирей де линѢа
са шѢѢ гѣтитѢ, аколѢ дин преѢнѢ кѢ линѢа ва пѢтрѣзї ѢѢфлетѢл ши естимѢ
НѣмѢлѢй, — дѢкѢ акѢм, кѣнд се поате, нѢсева ꙗкѢнѢюрѢ ленеѢирѢ.

ꙗкѢ май О нѢдежде, май О ꙗкрединцаре реѢарсѢ сѢпѢцириле сале раѢе,
сѢпт скѣнтеа чѢ май дин урмѣ а ачѢѢа заче ꙗфрикошѣтоарѢ ши сѢрпѣтоарѢ
моарте а НѣмѢлѢй. — Мариле воастрѢ ѢѢфлете, мѣрицилор ши спре мѢлте пѢтер-
нїцилор Боерї, вой вѢстицилор урмѣторї а марилор Ѣтрѣмошї Романї, ноѢїеле
воастрѢ кѢтрѢ Патрїе ши кѢтрѢ НаѢїе инимї, де мїй де Орї арѣтата ши спре
фачерѢ де кинѢ аплеката воастрѢ фирѢска симѢире, ши наѢїонала деосекита
Ѣвире — ачѢста, ачѢста уна ꙗкѢ е нѢдеждѢ скѢпѣрїї НѣмѢлѢй де перире. де
нѢтеѢей ꙗѢѢрѢ ѢвїтѢ НаѢїе спре тинѢ синѢѢрѢ, те ꙗгропї ꙗсѢшї прин неаскѢл-
тѣтоарѢ та де рѢгѣчюне инимѢ.

ПентрѢ кѢ че есте перирѢ унѢї Нѣм, кѣнд нїчї де ун Ѣрѣжмаш нѢсе
непѣчюѢе ши алте примеждїї нѢл аспасѢ, декѣт пердерѢ линѢей патрїотїче, ши
аѢѢѢратѢ ꙗгропарѢ ꙗ мормѣнтѢл ꙗтѢнерекѢлѢй ши а неѢїинѢей? ꙗсѢ кѢ пер-
дерѢ линѢей ꙗї пере ши нѢмеле, пере ши синѢѢр нѣмѢл, ка сѢї фїе моартѢ де
плинѢ, деспре карѢ мїй де ексемпле авем. вой дрѢптелор стѢлпѣрї РоманѢшї,
вой аѢѢѢрацилор ѢтрѢнепоѢї а мѢлт вѢстицилор Романї аѢї ꙗфрѣнт пре Ѣрѣш-
машїї, карїї ѢѢ амѢрѢнѢа дѢкѢрѢрѢ стинѢере; аѢї ꙗѢинс пре поѢдареле челе
май ѢарѢаре; аѢї сѢрпат пре де мѢлте ѢкѢѢрї аспѢсѣтоареле примеждїї; аѢї
пѢстрат аѢериле воастрѢ ꙗ пропрїетате немѣрѢинїтѢ; тот аѢѢна аѢї цинѢт ꙗ
ѢїороасѢ флоре пре Ѣредника де аѢлче пѢѢмѢире дїкертате а персонелор воастрѢ;
аѢей цѢрї; аѢей доаѢ ПрїнѢпатѢрї кинѢ кѢѢѢнтате де аѢмнеѢѢѢ; аѢей дин
ꙗсѢшї сѢнѢл НаѢїей воастрѢ доаѢ КѢпетенїї стѢпѢнїтоаре; аѢей Патрїї фѢри-
чите, карѢ кѢ ꙗсѢц пѢмѣнтѢл Ханаан се пот ѢрѣѢѢрї; аѢей О линѢѢ наѢїс-
налѢ аѢлче ши прѢплѢкѢтѢ, карѢ е чѢ май крединчоасѢ, ши чѢ май аѢапроапе
фїїкѢ а Ѣекеї линѢей романѢ; дѢчї кѢ ꙗнѢскѢта воастрѢ Ѣенеросїтате ꙗей ꙗ-
ѢинѢе

винце ши пре ачеле Греотзций, каре сжнт азелате кб кблтибирк линкей боастре, нбмай сз о юбицй пре джнса, кз кб лапте де Ямазон Роман аци сбпто, ши тоатз пикзтбра де сжнце, че вате а вжнеле боастре, се траце дин мареле ачел нбм, а кзрбѣа ши чел май мик четзцѣн кб аьзпзѣатз инимз шкб жзртвит бѣаца ши тоате авериле пентрбв вилеле Патрѣей, ши пентрбв лабда нбмблѣи сзв.

Нб кбцетареци ценероаселор Обфлете, кз ачесте греотзций вор фи нембинсе, нб! ши нбмай дебейцй брк, кредейцй, кз ничй ун нбм аь пбтбт фаче ачѣста ашд де лесне, ка дблчеле нбм романеск, пре а кзрбѣа полѣре саб кблтибире ушоара цесетбраз а линкей, асемзнарк ачестѣа кб линка Латѣнз, сороритатѣ сѣй кб линкеле алтор нбмбрий кблтивите, фодрте ушоарз о фак; чи нбмай се чере, ка вой, вредничилор Патрѣоций Борей! де дблз крединчоаса кзтрз джнса фѣаска юбуре, сз фачейцй о микбца жзртвз, карк дблчей боастре маме адекз Нацѣей дин мариле аверей а да пбтѣей; акз ши ачел кб дрептбл се пофтеце, ка арзтжндбвз фѣй мблцемиторѣй нацѣоналей боастре лимей, кб карк тоатз лбмк вз лабдз ши вз мзреце, сз ажбтаци скрѣерк ши типзрѣрк кзрцилор а линка Патрѣотичѣскз, сзле четѣицй кб вбкбрѣе, ши сзле фачейцй кбноскуте дблчей боастре нацѣе; пре аьзцацѣй нбмблѣи сзѣй патроницй, ши фаворисиндѣи сзѣй скбтицй, атинжндбле мжнз де ажбторѣй ши джндбле Окасѣе (прилеж) ка пазкбтеле а сбдорилор сале фрбктбрий, сзле дѣ спре фолоситоаре гбстаре нбмблѣи сзв.

Ашд ва афлорѣй Нацѣа ноастрз, ашд аши ва кзцига лок атре челе аалте нбмбрий флоритоаре саб кблтивите. Ши акбма е тимпбл чел май аьзмжнат, кжнд аь дат мжнгзѣоаса паче нбмблѣи нострбв сигбритатѣ децилор саб а Прѣвѣлегѣилор, а персоанелор, ши а аверилор: дечй нб тречейцй ачѣста кб бедерк, нб негрѣжирейцй ачѣк вбнз Окасѣе, карк спре вилеле де обще е кб тотбл аьзмжнатз, ши ка умезитбл кб сбдориле нбмблѣи Пом май кбржнд сз афлорѣскз, пзшицй май наинте кб инимз дрѣптз пе калѣ чѣк ачепбтз, ши веци ажбнце ла пбсбл афарз спре докжндѣре скоп, адекз ла атрѣга Норочѣре.

Ачѣста е чѣк май аьзпзѣатз а мѣк нацѣоналз дорѣре, ачѣста чѣк май аналтз ши май апзсзтоаре а бѣейцй ноастре симцире ши атбтброр кбцетаре, ши де вой пбтѣк ажбнце ачѣста а кят де микз парте, саб акзѣй а атжта, кят прин дескоперѣрк кбцетелор меле ачестора сз пот а унѣй Патрѣоций, май вжртос а ачѣей, дела карѣй нб пбцин атжрнз бѣаца ши афлорѣрк линкей нацѣонале, кят де микз аколдѣре ши аьзпзѣаре аьцѣд, ши але децѣптд инима спре порнѣрк кзтрз феричѣрк де обще, норокос мзвой цинѣк, ѣарз мжнгзѣерк мѣк а лбме пзреке нбва авѣ. Пентрбв кз нб есте май маре мжнгзѣере, май адебзратз аьестбларе, де кят симцирѣк феричѣрей ши а мзрѣрей нбмблѣи.

Я кзріа аплинире пвнеци а фаптз вой стрзалвчицилор Боері, каріи пре-
квм кв персоана, аша ши кв пвтерк Обфлетвльи, а трвпвльи, ши де дьпз
Окасіе, май мвлат де мине пвтеци фаче спре кзцигарк ей; ши фици кв тотв
акрединцацй, кз респлзтирк Остенелелор ши мзрїтелор воастрє фапте, ва фи не-
мзрциниита а Нкмвльи кзтрз вой юире, фїаска чинстире, реверинцз, аплєкз-
чюне, прецзирк динафарз де кзтрз алте Нкмврий стрєнне, ши дьлчк а дєств-
ларк воастрз кв вой ашивз. —

Вєститєлє Фаптє ши перирк лвй Міхай Виткзвл,

Прїнчїпвльи Цзрїй Романєций. пе сварт дєдвє дє Д. Божнкз.

Мїхай Виткзвл Прїнчїпвльи Цзрїй Романєций ав домнит дєла а. 1593.
пзнз ла 1601. 19. Явгвст.

Ла атрарк лвй Мїхай а Отзпжнире, єрв Цара кв мвлатє даторїй ши грєотзци
акзркатз. Тврчїй ачєпвсєрз а контра Трактатврилор сав а лєгзтврлор вєкї, а
атрв ши а сз сзлзшлвї а Царз, а рздикв касє ши Цкмїй (Бєсєричї Тврчєций)
ши дин зи а зи тот май тарє а асвпрї пре крєциниї. Ла ачєпвт сє цинк Мїхай
акис кв Боєрїй сєй а Квртє, пєнтрв кв нв авк мижлочирї дє а Опрї рзотатк
тврчкєскз, карк тот май тарє сє апвтерничк.

Чк май дин тжїа дєприндєрє а Прїнчїпвльи фз, дє асз ацєлєцє ши а
сз апзкв кв апрвмвтзторїй вїєтїєрїєй дє Царз, карїй тоци єрв сьдици тврчєций;
чи авжнд скздєрє дє ванї, нв пвтв сьї дєпзртєхз дин Патрїє, чи аєк сє апв-
терничї а стржмторв ши агоатє пзрцилє Провїнчїєй а апїєдєкв дзрзпжнзрилє
ши прзхилє чє фзчк єй прин Царз. Мвлцимє дє Тврчї май вжртос їанїчарї а-
трасє а Прїнчїпат, карїй неасквлтжнд порвнчилє лвй Мїхай, прздв тоатє чє
пвтк, ши рзпк авєрилє цєрєнилор, ши сфинтєлє Бєсєричилор, прин карк асв-
прирє тот май марї сє фзчкв Нєкажврилє, їарз даторїилє Отатвльи сє май а-
мвлцкв. Мїхай сє вхєрз кзтрз май марїй Тврчєций дєспрє ачєлє асвприрї, асз
джншїй ници аскмз вжгндвл, кзвтв прєквм дєла єл, аша ши дєла алци Бо-
єрї сьмє дє ванї а стоарчє, ши алтє дєрврї аспзхчтоарє а смвлцє.

Огісімьна Баторі Прінціпал Трансілваніей фкз ф8 силит прин черериле
 челе фзрх дрептате а Везірипор, а квцета деспре скзпарк Цзрїй сале де жвгбл
 тврческ. Пентрв ачеа преквм к8 Р8 дол ф Апзратвл Австрией, аша ши к8 Міхай
 Домнвл Цзрїй Романешїй, ши к8 Яарон Домнвл Молдавїей, фкз пе свпт мянз
 прин тримишїй Голий Стефан Іожіка, ши Понграц Венеї, Олкеїере
 де унитз лвкраре асвпра Тврчилор, фзгзавина Прїнціпалор ажвторю дин партк
 са ши а Апзратвлшї Р8 дол ф асвпра Варварилор.

Да ачкстз лшї Міхай пзквтз фзгзавинцз де ажвторю де кзтрз
 Баторї, дпнз мблтз ши ацелкптз пресокотире адвнхнд ел пре тоцї Боерїй сей,
 к8 Оинимз ши ун квцет се фкз хотзрже: ка сз се апвче армеле а
 мянз спре сквтврарк жвгблшї отоманїческ. А лвна лшї Ноемврїе 1594. се
 фкее ф Бвкврециї атре Міхай ши атре Гоїїле лшї Баторї ши алшї Яарон
 Оадвзратз Легзтвире, карк к8 сфянт жвзмянт се атзрї. А урмарк ачестїа
 се хотзрж Ози, адекз а 12. Ноемврїе, ка преквм ф Іашї, аша ши ф Бвкврециї
 тоцї Тврчїй сз се омоарз. Дечї фїїнд тоцї Тврчїй адвнцї ф каса вїстїерю-
 лшї Дан, ф8 ачкста апринсз де патрв пзрци. Міхай ав фост кїемат пре
 тоцї Кредїторїй вїстїерїей, дела Константінопол ши Ядрїанопол сшї платкскз,
 лсз флок де платз фвсерз тоцї учишї. А дїмікарк ачкста перирз 2000. де
 Тврчїй. Боїерюл Отрвїа Бвзескв ф8 рзнит ла Омянз, де ачї се лзци учи-
 дерк де Тврчї престе толтз цара, ши аша лскврт се кврци толтз Провїнчїа де
 Варбарї. Прїнціпїй Ромзнецїй вїне цїврз сз атреквїнцезе ачкстз фернчїтз ф-
 тямпларе, кз пзнз прздд Яарон пзрциле кзтрз Якерман ши Кїлїа, Мі-
 хай трасз Ярмїа са ла Цурю (Четате ф цзрмврвл Двнхрїй), ши фїїнд кз
 к8 атжїа лвблжкз ф8 ачкстз тзрїме квпринсз, порвнчї Міхай тоцї Ос-
 манїй сз се учїдз, їарз Четатк сз се ардз. Де ачї се трасе Міхай дин при-
 чїна Ернїй ла Бвкврециї. Фзрз де весте венї песте їарнз ун Ка дїлїск ши ун
 в мїр тврческ к8 2000. де Осташї алешї ф Бвкврециї, карїй знчкв кз врк сз
 Ернезе ф Царз, їарз ф фаптз, сокотк сз приндз пре Міхай. Дела ачеста черв
 нвмай декят Кадїлїсквл ун дар де зече мїй де Галвїнїй, ши вккате пентрв О-
 сташїй сей; фгравз плекз к8 Омїе де Голадцїй дрепт кзтрз Палатвл лшї Мі-
 хай свк фзцзрїе кз врк сзл черчетезе, їарз ф фаптз, ка сз пвнз мянїле пре
 ел. Лсз прївїгїеторюл Прїнціп квм симци апропїерк Тврчилор, се дсз ла армїа
 са, карк нв департе де Ораш ерл ф фоарте ввн лок ашезатз. Виклїнвл Ка дї-
 лїск, префзкхндвсз фл атрегз: дин че причїннз цїне ф тимп де паче аша де
 прецїоасз Оасте? Да карк атрегаре к8 асеменк префачере ресвнсз Міхай: квм-

кз пзнз акѡм іаѡ трекѡит а сѡ апзрѡ де Петрѡ фечорѡл фостѡлѡи Прїнчїп Я-
 лександрѡ, челче се вѡтѡ дѡпз кзпзтарѡ Стзпжнрїей, іарз акѡм неавжнд май
 мѡлт липсѡ де єї, іар словозї акасѡ, чи нѡ поатѡ дин липса неаверїї де вани
 сѡї пзтѡтѡскѡ. Ка дїлїскѡл аспрѡ порѡнчї, ка фѡрѡ тоатѡ лѡтѡрѡїерѡ сѡ се
 словоаѡз ачєї Осташї, фїинд кз цинерѡ лор єсте спре лѡреорѡ Цѡрїї, фѡгѡ-
 дѡинд, кз мѡне зи диминѡца ва тримите О Тонѡ де аѡр спре пзѡтирѡ ши лѡ-
 пзкарѡ Осташилор. Прїнчїпѡл кѡ иегѡциме мїлїтѡрѡскѡ се арѡтѡ а фи фѡарте
 лѡѡкѡрат де ачѡ неашептатѡ норочире, ши приминд кѡ фѡцѡрнїчїе фѡгѡдѡїала
 ванилор, лшелѡ пре Ка дїлїск сѡ крѡдѡ, кѡм кз єл ашѡ фѡрѡ де сокотинѡз
 ва сѡ пзшѡскѡ, кѡт л вїнтоарѡ зи сѡ се деспѡде де Ярмацїї сєї, карїї єрѡ
 скѡтирѡ лѡи ши а Патрїей. Лѡрѡ ачєа трасѡ сѡпт сѡкрѡ партѡ чѡ май єѡнѡ а
 Оастеї салє, пе О вале пзнз апроапе де Ораш, пре карє апѡї апринѡиндѡл, по-
 рѡнчї сѡ се лѡѡлѡскѡ, ши сѡ се вѡтѡ тоате улицилє. Тѡрчїї дѡрмѡ, дєчї сѡ-
 ринд де жѡмѡтате лпелє де прин касє, алєргѡ тоѡї кѡтрѡ Палат. Лсѡ, прєлѡн-
 гѡ тоатѡ єзрєѡтѡскѡ лор апзрѡре, фѡсерѡ фѡжнѡї, ши де сѡвїилє лѡфокацилор
 Ромѡнї тоѡї пзнз ла унѡл димикаѡї, іарз Палатѡ се пѡшкѡрѡ ши фѡ тот лѡ-
 гѡѡрїт де Тѡнѡрї. Ка дїлїскѡл арѡнѡтѡ тоате коморилє салє жѡс пе ферѡктѡрѡ
 сокотинд, кз прин ачєлѡ ва стѡмпѡрѡ сєгѡ лѡвѡпѡїацилор Ромѡнї. Пєлѡнѡгѡ ачѡ-
 єтѡ фѡгѡдѡїѡ марї сѡме де Гѡлѡкинї пєнѡрѡ а сѡ ши ачєлор сєї вїѡѡѡ. Лсѡ лѡвї-
 фѡратѡ Прїнчїпѡлѡи инимѡ ничї аѡзї ачєїї рѡгѡчѡнї нѡ дѡ, ничї О милѡ де
 єл нѡ принсѡ, ничї сє контєнї май кѡрѡнд, пзнз нѡ силї пѡтернїчїтѡл фѡк
 афѡрѡ пре тоѡї Тѡрчїї дин Палат, ши пзнз нѡ фѡсерѡ ачєстїї тоѡї дѡрѡѡѡ-
 рїѡї. Нєщє сѡлѡдѡїї ромѡнєѡїї апѡкасє дѡлѡ Тѡрѡканє плинє де Гѡлѡкинї, пре ка-
 рїї Мїхѡї лї лѡпѡрѡї кѡ чєї лѡлѡїї Осташї. Дѡпз ачѡєтѡ тримисѡ О партє де
 Оасте ла Дѡнѡрє, карѡ кѡпринѡинд л лѡнѡ лѡї Дєкємбрїє Чєтѡтѡ тѡрѡскѡ
 Флѡк, О испїлїрѡ (рѡпїрѡ де авєрї) ши О арсерѡ, лсѡ Тѡрїмѡ єї рємасѡ нєн-
 вїнсѡ. Мїхѡї урѡжнд кѡ чєа лѡлтѡ партє, принсѡ ши арсѡ Чєтѡтѡ О рѡшїк
 карѡ єрѡ. О зи дєпѡртѡтѡ де Брѡїла; чи дѡрѡпѡнарѡ ачєстїѡ пре мѡлѡїї Оаменї
 прѡпѡдї, фїинд кз апѡрѡторїї єї чєї чє дин Тѡрчїї ши Бѡлѡгарї сє кѡприндѡл,
 фѡчѡ кѡла 7000. де Бѡрѡѡїї, карїї єшинд лѡнїнтѡ лѡї Мїхѡї крѡнтѡ єѡ-
 тѡє цинѡрѡ пе лѡїєѡтѡ Дѡнѡрє. Фѡрчїнїлє, чєлє дин чєстє, ши алѡтє Орашє мєр-
 кантїлє кѡпринсє, атѡтѡ єрѡ де марї, кѡт ла трєчєрѡ прєстє Дѡнѡрє лѡнѡпѡї,
 трѡкѡвїрѡ сѡ се ласѡ де чєїѡ партє, тємѡндѡсє, ка нѡ кѡмѡвѡ сѡ се рѡмпѡ гїѡѡа де
 грєѡтѡтѡ лор. Дѡпз ачѡєтѡ май трєкѡ Одатѡ нєкѡтрємѡратѡл л вїтєжїє Мї-
 хѡї, прєстє лѡїєѡтѡ Дѡнѡрє, єѡтѡ пре Фѡнѡѡкѡл дєлѡ Дрїєстѡрѡ, ши сѡрѡпѡ

меркантилль ачест Ораш. Адрззникца ши тврката чкетз квтезаре а лый Міхай, а дусз пре Салтанбл а минбнаре ши квтрембраре. Ачеста хотзрж деплина Слпб-
 нере а Унгаріей, чи ачкста асз аплини нб се пбтк, дккз нбва да Цкра Ромз-
 нкскз, Молдавїа, ши Трансїлванїа вбкате, ши алтеле де липсз Оширилор твр-
 чеши. Кз нбмай Молдавїа сингбрз трзевїа атвнчї сз дк пе тот анбл, уна
 Тонз де Явр, доахзечї мїй де Ої, 2000. де Кай, 10,000. мзсбрї де гржз, ши
 10,000. де Орзї, афарз де ачестк унт, мїере ш. асз

Салтанбл анбмї а локбл лый Міхай пре Богдан фечорбл фостблбї Оре
 кжнд Прїнчїп а Молдавїей Іанкб, де Прїнчїп а Цкра Ромзнїкскз, ши порбнчї ка
 Ахмет Паша, челче фодрте маре арміе авк сбк повзцїрїк са, дин презнз кв
 Ханбл Тартареск Герей сзл атродбкз а Стзпжнїрїк Прїнчїпатблбї. Арміа Твр-
 чїкскз се апропїе де Четатїк Ршш токма атвнчї, кжнд ши Міхай адбнжнд
 Оастк са, хотзржсз а трече а калк лор престе Двнзре. Чи кжнд ажнссесз Мі-
 хай ла Сатбл Петренї, ацелесз квмкз ар фи аевлзїт Ханбл Тартареск а Цара
 Ромзнїкскз, кареле 30,000. де Тартарї повзцїїа. Пентрб ачеа фзрз тоатз атжр-
 зїерк аторкжндсз Міхай, се траесз кв Оастк са адрхїпт ла Мблбвещї, ши
 тримїсз пре чк май алкесз парте асвпра Тартарилор сбк команда лый Радб Бв-
 зескз ши а фрателбї ачествїа, преквм ши а Постелнїкблбї Преда, а Столнїкбл-
 лый Стїїка, ши а лый Радб Калбфїрескб. Ачестїй атжлнїрз пре чк май атжї
 тврмз Тартарїкскз ла Сатбл Пбтїненї, пре карїй кв маре норочїре вхтжндбї,
 пре мблцї принсерз. Ацелегжнд Ханб ачкстз кздере а челор сей, ав тримїс пре
 сингбр ункїа сзв кв трбпе нове спре ажвторї; пре ачеста ал ачера Арміа ромз-
 нїкскз сбк команда лый Радб ла Сатбл Стжнещї, пре карїй аша ай вхтб, кят
 ши асбшї ункїа Ханблбї перї а ачк Бхтзліе. Прин вхтзїле ачесте се мжнтб-
 ирз кала 7000. де Крешїнїї приншї, дбпз мзртврїскла лый Валтер. Ханбл Тар-
 тарилор шкз фост унт арміа чк де кзпетенїе кв Тврчїй ла Сатбл Чернетешї.
 Міхай спїонї пбтерк лор, ши тримїсз о парте а Ошилор сале асвпра лор, сбк
 поваца Банблбї Манта, кареле нзвзлї ноаптк пре ей, ай вхтб кв тотбл дин
 лок, шїй арзнкз престе Двнзре. Де Оарз че ацелесз Ханбл деспре апропїерк лый
 Міхай, нбл май ащептз, чи дхспзрцїндсз де Мбстафа ши Богдан, се траесз
 напої а цара са. Мбстафа се ашезз кв трбпеле сале, атре карїй 14000. де Бл-
 гарї ерд, лжнгз Ршш, вржнд а сз май ловї Одатз кв Міхай. Пентжрзїат фб
 Міхай спре ачкста, кз плекжнд дела Чернещї, трекб Двнзрїк пела Сатбл Мантїн.
 Ачї се цїнб Бхтзліа а карк ши Мбстафа кззб, їарз армадк Тврчїкскз аша се
 рзсїпї, кят ши нбмїтбл Прїнчїп Богдан аекб пбтб скзпн ла Константїнопол.

Дѣлз Бятзліа ачѣста тримисз Міхай пре Осташиі сей. ꙗ май мѣлте пѣрциі касз априндз рѣшѣ, ши алте ѳате кѣлгзрещиі че сра апроапе де Дѣнзре, іарз дѣлз ачѣа кѣ марі ѳарчиніі се ꙗтоарез ꙗ Тріѣмф ши ꙗтре кѣнтзриі де кѣкѣрїе а Попорѣлѣи, ла ресїденціа са. Динтре 10,000. де Голдациі ничиі унѣл дѣфост, каре нѣ сар фи ꙗторс кѣ Хайне де мзтасз ши ꙗкзркат де каниі. Прелѣн-гз тоате бирѣинцеле тотѣшиі нѣ деде паче Тѣрчилор, чи тримисз пре Банѣл Мі-колофа дѣ дин Бѣкѣрещиі, ка ꙗкз май Одатз сз прѣдезе ши сз априндз, Чѣ-татѣ Дрієстра; ꙗсз тѣрчиі сширз дин Херсова ши се дѣсерз ꙗнантѣ Гнзтарѣ-лѣи Прѣда ши а Комесѣлѣи Радѣ, карїи іарз вѣтѣнд пре Тѣрчиі, ꙗи гонирз пре-сте Дѣнзре, ши пре Орашѣл Херсова асеменѣ ꙗл арсерз.

ꙗкѣм се нзскѣрз гѣлчевиріі ꙗтре Міхай ши Баторї; кареле вѣк сѣшиі сѣпѣнз цѣра Романѣскз ши Молдавіа дѣндѣшиі сингѣр Тітѣла, де Вода Мол-давіей ши а Церїи Ром. ꙗсз Міхай пѣшиі ꙗтре ачестѣ спре ꙗбинцериі нове.

Нѣмай дѣкѣт ꙗцелесесз ѳѣлтанѣл дѣспре кѣдѣрѣ лѣи Мѣстафа, де О-датз нѣми пре алѣл анѣме ѳефан, де Прїнчїп Цзриі ꙗ контра лѣи Міхай. Нѣ мѣлт дѣлз ачѣста симциі Міхай кѣ сз афлз ꙗтре сѣпѣшиі лѣи унїи Прїе-тениі а Тѣрчилор, карїи кѣѣтѣ сз рѣдиче револѣциє, амецинд пре Попор кѣ сѣѣ-тѣриі амѣцитоаре, кѣмкз май вине с а рѣпї ѳтзпѣнїрѣ дин мѣнїле Прїн-чїпѣлѣи Міхай, дѣкѣт а ащептѣ сѣпт ѳтзпѣнїрѣ лѣи урмѣрїле челе грѣле дин партѣ Тѣрчилор. ѳпре рѣшинарѣ ачестора вѣс сз арате Прїнчїпѣл, кѣт де пѣцин се тѣме сꙗ де Тѣрчиі, тримисз Оасте фѣрз де весте ла Браїла, ши дѣлз че кѣ-принсз ачѣстз Чѣгате, О деде сз се цѣкргѣ. Дѣнз ачѣста ꙗѣлзирз 5000. де Сѣрвіанї ꙗ Країова, ꙗсз сѣрпацї де Оширїле ромѣнїлор фїннд, фѣцїрз, кѣцї пѣтѣрз скѣпѣ вїи, іарз прѣсте Дѣнзре, тот пе ачел тимп спарсз ши арсз Міхай ши Нікополѣ.

Чи кѣрѣнд ꙗцелесз Міхай, кѣмкз алїртѣл сѣѣ ѳїгїсѣнд Баторї сѣте ун Бѣркат вїклѣн, ꙗшѣлзторїі ши нестѣторнїк, ши кѣмкз вѣк сѣшиі сѣпѣнз Молдавіа ши Цара Романѣскз. Нѣ мѣлт дѣлз ачѣа сз ши деде лѣи Міхай де щїре сз се сѣпѣнз Трансїлванїей ка Васал. Ши ашѣ дин зи ꙗ зи се тримїтѣѣ трѣпе ушоаре ꙗ Молдавіа каре принѣннд фѣрз де весте пре Яарон, ꙗл дѣдѣсерз ла Ялѣїнц. ꙗ локѣл ачѣстѣїа се ашеѣѣ де Прїнчїп, чи Васал Трансїлванїей, ѳе-фан Раѣван, ши мѣлциі динтре Боерїи, карїи нѣсе ꙗвоїа спре ачѣста фѣрз пїер-дѣцїи. Ла ачѣста цинѣ Міхай Генат маре ꙗ дѣвнаре кѣ Боерїи сей, унѣ де некое, асѣпрїцїи фїннд де тоате пѣрциле ши вѣзїнд кѣ сингѣриі нѣ се пот аѣ-ра ши де Тѣрчиі ши де алциі вѣршмашїи, ꙗкїєарѣ ка сз се сѣпѣнз лѣи Баторї,

Асз кѸ ашд легзтѸинца, ка ел ничи о аместекарѸ а дрептѸриле ши венитѸриле Цзрїй сз нѸ айѸ. Ши ашд се лкеѸ легзтѸинца прин тримишїй Голи а Цзрїй Ромзнецїй кѸ Баторї, сѸк мѸлатѸ пѸнкѸѸрї.

Мїхай, чел че нѸмай дѸдѸпз стѸриле лпрежѸр се лвой спре ачѸста, пре-кѸм силит ерѸ а пѸне жѸрѸмѸнт де крединчодсз сѸпѸнере, ашд лкѸ атѸнчї се ши хотѸрѸсз кѸ Окасіе кѸнз ал фрѸнѸе. — АкѸм врѸнд Баторїй, лѸолдїт фїннд де унїй пїзмѸтарецїй Боерї, чей че пофтѸ а сѸрпѸ пре Мїхай, врѸнд зїк сз трагз тоатѸ венитѸриле Цзрїй дела Мїхай, ши пре ачѸста нѸмай ка пре ун Генерал сзл сокотѸкскз, се причинѸї нестѸмпзратѸ тѸрѸраре. Ашд се рѸпсз легзтѸинца чѸ асѸпра ТѸрчилор фѸкѸтѸ ши спре мѸнтѸвїрк КреѸиннзтѸзїй лтокмїтѸ семѸнндѸсе семѸнца НѸвнїрей лтре лсѸшїй Ромзнїй. Хронїка лѸї Фїлстїх зиче: „Лтре лкїеторїй легзтѸвїрей, аспзсѸ дїаволѸл, врѸшмашѸл Пзчїн-„рей инїмїле унорѸ.“ — ѸлтанѸл МѸхемеѸ хотѸрѸ кѸ тоатѸ пѸтерѸ са а сз скѸлѸ асѸпра лѸї Мїхай. АрѸтарѸк чѸ дїн тѸїо дѸспре ачѸста аѸ фост акѸрѸерѸ Тартарїлор л Молдавїа ши ЦѸра РоманѸскз, карїй лсз фѸсерѸ лфрѸнцїй де Ромзнїй. Лсз апропїерѸ Пашїй Ѹїнан кареле кѸ 180,000. венѸ, кѸ мѸлат май фрикоасз аѸ фост. Ѹїнан де вїцз Італїан, ла порнїрк са шѸѸ пѸс капѸ наїнтѸ ѸлтанѸлѸї, кѸм кз трѸѸе сз лѸлѸнѸѸскз ел пре Мїхай. Токма атѸнчї ерѸ сз се цїнз нѸнта лѸї Баторї кѸ Марїа Хрїстїна дїн АвѸтрїа, ла карѸ ши Мїхай ерѸ кїѸмат, кареле дїн причина апропїерїй ТѸрчилор непѸтѸнд сїнгѸр л персоднз а мерѸе, трїмїсз кѸ марї дѸрѸрї пре ѸтрѸїа БѸзескѸ ши пре РадѸл КалафїрескѸ, прин карїй дїн преѸнз лѸїїнцз пре Баторї, кѸмкз ТѸрчїй ар фї ажѸнс пѸнз сѸк Цурїю ши кѸм кз фак пѸнте песте дѸнзре касз поатѸ трече л цѸра РоманѸскз, ши ашд апой л АрѸкл. Баторї фзрз лтѸрѸїере адѸнз остѸ са, ши дѸдѸ де шїре ши лпзратѸлѸї АвѸтрїаческ де спре ачѸа, лсз май наїнте де асз мїшкѸ Ошїрїле арделенецїй, лѸантгарда ТѸрчїскз ши ажѸнсесз л ЦѸра Ромзнїскз пѸнз ла ѸатѸл КѸлѸгзренї; вѸзїнд Мїхай кз сз лтѸрѸїазз ащептатѸл дела Баторїй ажѸторї, трїмїсз пре МѸерѸ са, пре фїѸл сзѸ Петрашко кѸ пре чей лалцї фїй, ши қоморїле сале ла Ѹїїї. НѸмай дѸкѸт адѸнз 8,000. де осташї ла Олалтз, ши порнї кѸ сї кзтрз ѸатѸл МѸгѸренї, 2. мїле дела БѸкѸрецїй л АрѸмѸл кзтрз Цурїю. Ячї фзчѸ Ѹїнан ПодѸл престе дѸнзре спре тречерѸ л ЦѸра РоманѸскз. Лсз Мїхай нѸвзлї ши фѸгзрї пре Майсторї, стрѸжѸї ЦермѸрїй дѸнзрїй, ши лтро лѸнз де зїле лпедекѸ тречерѸ лѸї Ѹїнан престе дѸнзре. Май пе урмз се лтѸмплѸ де трекѸрз ла доаз зїле департѸ де Цурїю нече тѸрме де ТѸрчї престе дѸнзре, врѸнд сз акѸпз пре Мїхай де кзтрз спате.

Нѣвзлирѣ ачелора фѣ ажѣторатѣ прин алте трѣпѣ, пре каре лѣ павѣтисѣ Гѣнан кѣ лѣнтре прѣсте дѣнзрѣ; ла ачѣста се вѣзѣ Мѣхай силит а пѣрѣси Цермѣрѣй дѣнзрѣй, дѣпѣ карѣ делок се ши фѣкѣ Цѣнтѣ, їарѣ Прѣнчѣпѣл се трасѣ напоѣ ла доаѣ мѣле пѣнѣ дѣпѣ Гатѣл Кѣлѣгѣренѣй. Гѣнан ал урмѣ пѣнѣ ла Кѣлѣгѣренѣй, а кѣрѣѣа Ярмѣе сѣрѣ акѣм дѣспѣрѣцитѣ дѣ а Прѣнчѣпѣлѣй принтро дѣмѣравѣ лѣпѣстоасѣ, прѣсте карѣ сѣрѣ ун дѣмп дѣ лемне ши пѣмѣнт фѣкѣт, пре каре нѣ пѣтѣ фѣкѣпе май мѣлѣй дѣ 12,000. дѣ оамѣнѣй. Мѣхай трѣкѣ лѣ вѣрѣатѣл зѣорилор Ярмѣа са, карѣ кѣ ажѣторинѣа Молдовѣнилор ши а Ярделѣнилор крѣскѣсѣ ла 16,000. пе дѣрѣмѣл ачѣста апротиѣа Ярмѣеѣй тѣрѣчѣшѣй, карѣ се кѣсприндѣ дѣн 200,000. дѣ вѣрѣаѣй армаѣй ши карѣ кѣспринсѣе ун лок фѣартѣ лѣдѣмѣнат дѣ лѣгѣр. Вѣтѣкѣа лѣдрѣзѣнѣлѣз алѣй Мѣхай наѣ авѣт прѣк вѣнѣ урмарѣ ла лѣчѣ пѣт: кѣ Тѣрѣѣй ал мѣнарѣ кала ун пѣтрарѣ дѣ мѣлѣ лѣдѣрѣпт, шѣй лѣарѣ 11. Тѣнѣрѣй. Кѣ марѣ вѣгарѣ дѣ сѣмѣ, ши вѣлѣкѣнѣндѣсѣ, адѣкѣ вѣтѣнѣндѣсѣ се трасѣ дѣнѣл лѣдѣрѣпт; лѣсѣ дѣ одатѣ ка ун лѣѣ лѣвѣпѣѣлѣт сѣ слокѣзѣ Мѣхай дѣн наинтѣкѣ Окилор Трѣпѣлор салѣ лѣ Тѣрма Врѣжмѣшѣкѣсѣ, учѣсѣ пре лѣѣшѣй Караѣман Паша, ши май пре врео кѣѣѣѣа Повѣѣѣѣиторѣй Тѣрѣчѣшѣй, ши се лѣтоарѣз кѣ семне дѣ вѣрѣѣнѣѣ ла ай сѣй лѣнапоѣ. Кѣтѣзарѣкѣ ачѣста дѣ нѣѣ прѣнѣѣѣе кѣраѣа лор, ши лѣ дѣдѣ пѣтерѣй а Опрѣй пре Врѣжмѣшѣл кала жѣмѣтатѣ дѣ мѣлѣ дѣн наинтѣкѣ лѣгѣрѣлѣй Тѣрѣчѣскѣ. Май пе урмѣ се лѣгѣмплѣ лѣй Ялѣкѣрт Кѣралѣ Обѣрѣстерѣлѣй Трѣпѣлор арделѣнѣшѣй а ашѣзѣа чѣле доаѣ тѣнѣрѣй, чѣй май рѣмѣсѣе, лѣтрѣн лок, дѣн каре пѣтѣкѣ сѣ пѣшѣкѣрѣкѣсѣ о парѣ дѣ Ярмѣа Тѣрѣчѣскѣ. Прин ачѣста се фѣкѣ о дѣшѣкѣдѣре, лѣ карѣ кала патрѣ сѣтѣ дѣ оѣташѣй арѣнѣкѣндѣсѣ, фѣкѣрѣз лѣ мѣжлокѣл пѣтерилор Тѣрѣчѣшѣй прадѣз, ши пѣѣтѣирѣе. Прѣнчѣпѣл Мѣхай дѣ лок се арѣнѣкѣ спре ачѣѣй, карѣѣй сѣрѣа дѣ чѣле 400. лѣѣѣѣй дѣн дѣрѣпт, ши алѣнѣгѣа тоатѣ оаѣтѣкѣ тѣрѣчѣскѣ лѣ фѣгѣ. Гѣнан фѣ кѣлѣкат дѣ лѣѣшѣй Оменѣй сѣй, ши лѣпинѣ жѣс дѣ пе о пѣнѣтѣ лѣ апа Нѣѣѣнов, ашѣа, кѣт лѣ сѣрѣрѣз врео кѣѣѣѣа дѣнѣѣѣй дѣн гѣрѣз, ши акѣ скѣпѣ дѣ морѣтѣ. Мѣхай їарѣ кѣспринсѣ Тѣнѣрѣилѣ салѣ, ши прѣлѣнѣгѣ ачѣлѣ мѣлатѣ Гѣтѣгѣрѣй Тѣрѣчѣшѣй, ши алѣ Гѣрѣчѣнѣй, пре лѣѣшѣй сѣтѣкѣл чѣл вѣрдѣ адѣкѣа Прѣфѣтѣлѣй лор Маѣомѣт, дѣспре каре кѣѣѣѣа Тѣрѣѣй кѣ ничѣй кѣндѣ сѣ поатѣ пердѣ, ал принсѣ. Прѣсте 3000. дѣ Тѣрѣѣ се афларѣз лѣ кѣмпѣилѣ вѣтѣлѣѣѣй, карѣ дѣ дѣминѣѣѣа пѣнѣ сѣѣра ѣнѣѣ, ши атѣѣа сѣнѣѣе се вѣрѣсѣсѣ, кѣт рѣшѣсѣ ун дѣлѣ рѣѣлѣй, ши нѣмай ноаптѣкѣ лѣпѣдѣкѣ дѣплинѣрѣкѣ Бѣрѣѣѣрѣѣй.

Ярѣнѣа Мѣхай дѣ пофѣта спре вѣтѣлѣѣе, ши дѣорѣндѣ лѣ урмѣѣтоарѣкѣ зѣн а мѣнѣа Кѣѣѣѣа май дѣпарѣтѣ, адѣнѣѣ лѣкѣ лѣ ачѣкѣ ноаптѣ пре Бѣѣѣрѣѣѣй сѣй, ши се свѣѣтѣѣѣ кѣ дѣнѣшѣѣй. Рѣсѣлататѣл саѣ хотѣрѣѣрѣкѣ ачѣстѣѣй свѣѣтѣѣѣрѣѣѣй фѣ, кѣ нѣмай

Оастѣ романѣскы фърз де ажѣторинца алтора нѣ е де ажѣнс де а лѣвинѣе пре Варбарѣ. Дечѣ се лѣеѣ, ка сѣ се трагѣ Оцириле пе дѣмвѣрѣвѣца лѣсѣ пѣнѣ ла Сатѣл Отоїнеши, ши аколѣ а ащептѣ ажѣторѣ дин Трансїлванїа. Деорѣ че еѣгарѣ Тѣрчїѣ де сѣмѣ траѣерѣ лор лѣнапой урмарѣ дѣпѣ сї.

Ажѣм треѣѣрѣ прѣстѣ Бѣѣѣрѣши ла Тѣрговиѣе. Ажѣиторїѣ Орашелор ачестора се трасерѣ тоѣи кѣ арміа, карѣ се ашеѣѣ лѣтре Мѣнѣи лѣ Четатѣ Негрѣводѣ, карѣ дела Домнѣл Негрѣ - водѣ ашѣ се нѣмѣ, ши карѣ нѣмай де О парте авѣ лѣтраѣе. Арделенїѣ прѣдарѣ Бѣѣѣрѣшиѣ, зикѣнд пагѣѣѣ а фи сѣ кѣпринѣдѣ Тѣрчїѣ авериле ачелѣ, Молдовенїѣ се десѣѣрѣрѣ ши се дѣсерѣ акасѣ; ши ашѣ се микшорѣ Арміа ромѣнѣскы пѣнѣ лѣ 5000. де Бѣрѣкаѣи де тоѣиѣ. Мїѣхай нѣ пѣтѣ фаче алѣ пѣнѣ ла бенїрѣ Арделенїлор лѣ ажѣторѣ, деѣѣт а сѣпѣрѣ пре Тѣрчїѣ кѣ лѣѣѣрѣи лѣдѣмѣнатѣ унде ши Орїѣ кѣнд исѣ пѣтѣ. Іарѣ Сїнан дин конѣрѣ іарѣ кѣпринсѣ Четатѣ Браїла; ашеѣѣ пѣтерѣ Остѣшѣскы лѣ Бѣѣѣрѣши ши Тѣрговиѣе, ши лѣчепѣ фърз тоатѣ фѣѣѣрїа а цинѣ ѣѣра Романѣскы ка пре О провїнѣїе Тѣрчѣскы; пре лѣнѣ Палатѣл Домнѣск а Цѣрїѣи, трасѣ О формѣ де тѣрїме, рѣдїкѣнд шанѣѣрїѣ де пѣмѣнт ши де лѣмн. Дѣпѣ че мѣлт мѣнасѣ лѣкрарѣ, лѣсѣ пре Ялї Паша аѣи сѣ дѣкѣ лѣкрѣ лѣ деплїнїре, іарѣ ел кѣ чѣ май марѣ Парте а арміеѣ пѣши май де парте ка кѣ тотѣл сѣ ѣѣрѣ пре Мїѣхай, ши ашѣ апой сѣ стрѣѣатѣ лѣ Трансїлванїа.

Сїїсїмѣндѣ Баторїѣ мишѣ Оастѣ спре ажѣиторїа лѣи Мїѣхай, кѣрѣїа трїмїсѣ кѣтеѣа пѣтерїѣ лѣанїте, лѣсѣ кѣ ашѣ крїчїре, ка нимїк сѣ лѣѣпѣ пѣнѣ нѣѣа ажѣнѣе ши ел кѣ чѣл лалѣ пѣтере ши ажѣтѣтѣореле трѣпе Немѣѣшїѣ, карѣ ста дин 1600. де Кѣлѣрѣшїѣ. ла Терѣѣѣар венїѣ ши Стефан Реѣѣѣан кѣ 2400. де Пеѣестрашїѣ, 800. де Кѣлѣѣрашїѣ, ши 22. де Тѣнѣѣрїѣ дин Молдаѣїа. Яфарѣ де ачестїѣ лѣѣ авѣ Баторїѣ 300. де Кѣзачїѣ, 800. де Хайѣѣѣчїѣ дин Орадїа Марѣ, ши О Гарѣѣ де 2000. де Бѣрѣкаѣи. Сїїїенѣїѣ рѣдїкарѣ кѣ келѣѣелеле салѣ 1000. де Бѣрѣкаѣи лѣѣрѣкаѣи кѣ негрѣ, Бѣрашѣвенїѣ 1000. кѣ ѣнѣѣт, Меѣїешиѣ 1000. кѣ ѣрѣде, ши Бїстрїѣенїѣ 1000. кѣ рошѣ, карїѣ тоѣи пеѣестрашїѣ ши ѣнѣѣторїѣ сѣрѣ. Ши ашѣ лѣтрѣ май пеѣрѣмѣ Баторїѣ лѣ Цѣѣра Романѣскы. ла Рѣѣѣѣр ажѣнѣерѣ Кїѣсїїѣи немѣѣшїѣ, ши 75. де Кѣлѣѣрашїѣ дела Флоренѣа сѣѣ Оїлѣїѣсѣ Пїѣоломїн. Дечїѣ крѣскѣ Оастѣ пѣнѣ ла 20000. де Кѣлѣѣрашїѣ, ши 32000. де Пеѣестрашїѣ лѣѣнѣ 53. де Тѣнѣѣрїѣ. Мїѣхай лѣи ащептѣ кѣ 8000. де Бѣрѣкаѣи ши 22. Тѣнѣѣрїѣ, ши се лѣпреѣнарѣ лѣ церѣмѣрїѣи дѣмѣѣѣїеѣ. Сїнан аскѣнсѣ лѣгрїѣѣїрѣ са лѣ кѣѣт пѣтѣ, зикѣнд: де лїпсѣ а фї ка ѣрѣшѣмашѣл сѣ се момѣскы май лѣѣѣнѣтрѣл Цѣѣрїѣи, ши апой ла Тѣрговиѣе сѣ се лѣѣѣскы. Дечїѣ лѣсѣ 4000. де Тѣрчїѣ сѣѣ Коѣѣрїѣи,

манда лѣи Ялі Паша ши алѣи Мехемет Бег ꙗ Четатѣ Бѣкѣреѣмѣлѣи, арѣз Орашѣла, ꙗ карѣк 20. де бисеринѣи атѣинѣи се нѣмерѣ, ши се трасѣ ꙗ дѣрѣпт. ꙗ гвѣтѣл Тѣвѣреск се ꙗкѣе, ка Мѣхай кѣ Кіраллі сѣ кѣприндѣз Четатѣк, сѣ нѣле рѣмѣнѣз Непрѣетѣнѣл ꙗ спѣте. Мѣхай се гѣтѣи спрѣ кѣминѣкаре, ши сѣвѣршинѣд ѣдмнѣзеѣшилѣ Тайне, ꙗчѣпѣ кѣ 30. де тѣнѣврѣи ꙗ пѣшкѣврѣи Четатѣк. Тѣврѣиѣи кѣтѣхарѣз ꙗ фѣче О искѣрѣере, чи фѣсерѣз ꙗ фрѣнѣиѣи, Коменданѣиѣи се принсерѣз ши Ялі Паша се тримисѣ ла Гѣіѣю. Норокодѣа ши репѣдѣк сѣвѣршире ꙗ ачѣстей Бѣтѣиѣи ашѣ спѣиѣмѣнтѣ пре Гѣнан, кѣт фѣрѣз ꙗ тѣрѣѣере плѣкѣ кѣтрѣз Цѣрѣю. Гѣіѣсмѣнд лѣсѣ Бѣкѣреѣиѣи ла О партѣ, ши мерсѣз дрѣпт кѣтрѣз Цѣрѣю. Гѣнан фѣ силѣт де гравѣз О мѣлциме де Гарчинѣи ши Тѣнѣврѣи ꙗ пѣрѣсѣи, пе кѣанлѣ ши пѣнцилѣ стрѣмѣте се тѣхѣ Тѣврѣиѣи ꙗ свѣдѣз унѣл пре алѣл, вѣрѣнд карѣ дин карѣ сѣ трѣкѣз май нанѣте. Гѣнан скѣпѣз прѣсте дѣнѣзрѣ; ꙗсѣ О партѣ дин Ярмѣа лѣи кѣ Гарчинилѣ ши битѣлѣ фѣсерѣз принсѣ де Осташиѣи ромѣнѣиѣи. дѣнѣзрѣкѣ сѣрѣ рошіѣ де сѣнѣце тѣврѣчѣск ши плинѣз де трѣпѣврѣи моарѣте че ꙗнотѣ пе дѣнсѣ. 5000. де тѣврѣиѣи рѣмасѣрѣз морѣиѣи, кѣла 5000. де роѣи крѣциниѣи фѣсерѣз скѣпѣиѣи, ши 6000. де карѣ лѣате дѣла Тѣврѣк. Пѣнтѣкѣ фѣ спѣртѣз, ши ꙗсѣши Цѣрѣю фѣ пѣшкѣврѣит кѣ тѣнѣврѣилѣ чѣлѣ ла Бѣкѣреѣиѣи принсѣ, ши май пе урмѣз принс кѣ ꙗсѣлѣзѣла. Дин 800. де Тѣврѣиѣи карѣиѣи апѣрѣ Четатѣк, нѣмай унѣл скѣпѣз, ꙗрѣз Цѣрѣю фѣ спѣрт. Гѣнан се трасѣз рѣшинѣт ла Константѣнопол ꙗ дѣрѣпт, унѣдѣ мѣврѣи де сѣпѣзрѣкѣз. Хроникѣ лѣи Фѣлѣстѣх ашѣ грѣзеѣ; „ дѣвѣз че де аѣвѣнс искѣсѣи Бѣторѣи ꙗцѣлѣпѣюнѣк, ши вѣтеѣіа „ лѣи Мѣхай водѣз, ꙗи лѣсѣз тоатѣ Цѣра кѣ тоатѣ венѣтѣврѣилѣ сѣи, ꙗрѣз сѣл се ꙗ „ тоарѣз ꙗ Трансѣлѣванѣа.“

дѣвѣз ачѣста се дѣприндѣкѣ Мѣхай Прѣнѣч. ꙗрна ши вѣра ꙗ мѣкшорѣ тѣкѣлошѣи ши нѣказѣврѣилѣ че се нѣскѣсѣ ꙗ Цѣрѣз прин Таверилѣ кѣ Тѣврѣиѣи. Ядѣсѣ кѣвѣкатѣ ши грѣдѣ пѣнтрѣв сѣмѣнѣтѣврѣи дин Трансѣлѣванѣа, лѣ апѣрѣиѣи ꙗтрѣ цѣрѣнѣи, карѣиѣи се ꙗторѣкѣ де прин Пѣдѣврѣи ла пѣрѣсѣитѣлѣ салѣ Кѣсѣ, ши ла мѣлѣиѣи фѣкѣз Коливѣи спрѣ лѣкѣвирѣ пѣнѣзшиѣи вор рѣдикѣ ꙗрѣз арѣселѣ кѣте.

Якѣм кѣпѣтѣсѣ ун Ягѣ порѣвнѣкѣ ꙗ скорнѣи О конѣвѣрѣаре дѣспрѣ лѣи Мѣхай, карѣк се ши ꙗплинѣи, ши 6000. де Тартарѣи динпрѣвнѣз кѣ 5000. де Тѣврѣиѣи ꙗсоѣіѣетѣте кѣпѣтѣрѣз порѣвнѣкѣ сѣ трѣкѣз дѣнѣзрѣкѣ ши се приндѣз пре Мѣхай. Чи фѣиндѣ кѣ ачѣстѣи трѣкѣврѣз прин доѣз локѣврѣи ꙗ Цѣрѣз, фѣсерѣз ꙗкѣнѣиѣюраѣиѣи де О армѣе Ромѣнѣскѣз, карѣк ꙗи ꙗцѣптѣ, ши кѣ тотѣл сѣрѣпѣиѣи, пѣнтрѣв кѣ Прѣнѣчѣпѣл дѣ фѣст искѣфѣлат вѣнѣзѣрѣкѣ, пре ꙗ кѣрѣіа кѣпѣтенѣиѣи кѣ трѣиѣи хилѣ нанѣте де венѣрѣкѣ Тѣврѣчилор ꙗдѣ фѣст дѣт спрѣ Тѣхѣаре. Ун Генѣрал Ромѣнѣск анѣме Вѣлѣчкѣ кѣ трѣкѣз кѣ Осташиѣи Ромѣнѣиѣи ши Хѣйдѣвѣи ꙗ Бѣлгарѣа, арѣз Орашѣл Бѣка, чи ꙗпре-

Апресврат де Тврчїй фїинд се атоарсз езтѣт адрзпт. Ханѣл Тартарїлор Переконїечїй атракс а Молдавіа, чи нѣ кѣтехѣ сз трѣкз граница кзтрз Цара Ромзнѣскз аѣ кзтрз Трансїлванїа. Дечїй фзгздѣї лѣї Ірїмїа Домнѣлѣї Молдавіей 2000. де Галкїнїй, нѣмай касз свзтѣїаскз пре Мїхай а сз апка кѣ Порта Тврчѣскз. Мїхай се мѣхнїсз кз умеласз Фїїемѣнд Баторї кѣ ачел преѣс, ка сз трагз Стзпїнїрѣ Цзрїї Романешї ла Апзрзїа Немцѣскз, ши акз фїинд кан афрїкошат ши слзкїт прин пзцїтеле езтзї ненорокосе дїн Бѣлгарїа, еѣ кѣ рос се лзсѣ спре апка рѣ кѣ Тврчїї. Ханѣл зїкнѣдсе а фї плїнѣпѣтернїнїт де Фѣлтанѣл спре акеїерѣ пзчїї, пофтї сз се слогоазе Солдацїї Прїнчїпѣлѣї, ка сз нѣ фїе Цзрїї спре греотате. Спре ачест пѣнїкт авоїндсе Мїхай, слобохї Ошїле сале акасз дѣпз акеїерѣ пзчїї. Чи нѣмай кѣт принсз де шїре Ханѣл кз сѣв ресфїрат Солдацїї лѣї Мїхай, де Одатз аѣлзї а Цѣра Ромзнѣскз, ашезї лагзрѣл атре Бѣззеѣ, Браїла ши Бѣкѣрїї, ши трїмїсз кзтане атоате пзрїїле сз прздезе, ши ши пре аѣшї Прїнчїпѣл, деѣа фї кѣ пѣтїнцз, сзл омоарз. Мїхай аѣѣ 200. де Казачї а слѣжез, карїї ар фї трзѣѣтїт сз пззѣскз Граница, чи ши ачестїї фѣцїрз кѣ рзпїтеле Сарчїнїї а Патрїа са, нѣмай 40. карїї ремасерз креднїчосїї аї аѣсерз весте деспре Тартарї. Мїхай кѣ адатїнага са актївїтате ши истзцїме аскѣрт тїмп аѣнїѣ 8000. де Оаменї ла О лалтз, аї аѣсе дрепт кзтрз лагзрѣл Тартареск ла Цурїїц, ши пѣсз пре Ханѣл, чел че нїчї сокотѣ ашѣ де репедс сз се поатз апзрѣ Цара, а л пѣсз зїк а фѣгз.

Плїн де мѣнїе фїинд Мїхай пентрѣ фзкѣта де Ханѣл ашелзчїне, трекѣ сїнгѣр кѣ 12,000. де Бзркацїї престе дѣнзре пела четатѣ Тврнѣл, пре карѣ О пѣстїї, кѣпрїнсз Нїкополѣ шїл цїерсз пзнз а пзмїнїт. Санцѣкѣл тврческ се акїсз а Тзрїме, їарз Мїхай порнї а еате ши пре ачѣста. Санцѣкѣл аї трїмїсз цоале аѣрїте, пей прецїоасе, 10. Кай Тврчешї кѣ скѣле де арцїнт аѣрзкїцїї, спре Дар, ши а л рѣгз сз крѣцз Тзрїмѣ, ши сз нѣ апрїнзз май таре мѣнїа Фѣлтанѣлѣї, кареле аѣ прїнс ши Ягрїа, (ун Ораш а Унгарїа) ши ѣа фї кѣт де кѣрїнд дѣпз атоарчере, ла Нїкопол; акз май фзгздѣїа Санцѣкѣл кз аѣкз ѣа аскѣлтѣ Мїхай акѣм, ѣа мїжлчїї апказчїїне атре ел ши атре Фѣлтан, ши ѣа фаче сз фїе Мїхай ши урмзторїї фамїлїей лѣї Домнїї мошениторїї а Цзрїї Романешїї. — Прїнчїпѣл нѣ се уїтз атзта ла фзгздѣлелел ачестѣ, кѣт прїѣї ла гзрїа Четзїїї, сокотї ла кѣт дѣкѣрїнда атоарчере а Фѣлтанѣлѣї дїн Унгарїа, ши ла прїмеждїа а карѣ ѣа сз фїе арѣнкат де марѣ пѣтере тврчѣскз. Дечїй се аѣої спре черерѣ Санцѣкѣлѣї. Чи делок, ка кнѣд

Филор. Да ачепѣтѣл анѣлѣи 1597. вени ун Чаѣс тѣрчѣск ꙗ Цара Романѣскѣ, каре
 ле адѣсѣ ун стѣг рошѣ дѣла Портѣ лѣи Мїхѣи, семи де граціѣ ши ертѣчю-
 не дин партѣ Ѣлтанѣлѣи. Ёширѣ трактатѣлѣи кѣ Рѣдолф ꙗкѣ нѣсе шїѣ. Дечї
 Мїхѣи сокотї кѣ атѣта май пѣцин а лепѣдѣ тримисѣл стѣг, де Оарѣ че Цара
 май кѣ тотѣл се пѣстїсе, ши авѣ липсѣ де Омени, де бани, ши де еѣкатѣ,
 пентрѣ каре тоатѣ ерѣ фодрте агрижит. ꙗкѣ трѣѣвїѣ ши ачѣста сѣ ѣа ꙗкѣгаре
 де сѣмѣ, кѣ пѣтерника Ярміѣ Тѣрчѣскѣ ста адѣнатѣ ла Гофіѣ, ши се гѣтѣ ꙗ-
 вїнтоарѣ примѣѣрѣ де нѣс сѣ ꙗтре ꙗ Унгарїѣ. — Ашѣ дарѣ ꙗкѣїѣ ка сѣ трагѣ
 лѣкрѣ прин неѣїѣлѣ, тотѣши май ꙗклїнат ерѣ кѣтрѣ крѣшинї дѣкѣт кѣтрѣ
 пѣгѣнї, рѣмѣинѣ пѣнѣ прѣсте вѣрѣ пѣчїонт ꙗ Цара са. Май пе урмѣ се арѣтѣ
 ши ел де Васал ꙗпѣратѣлѣи, чи прѣ сѣпт акѣнс, ши кѣпѣтѣ неѣе сѣме де
 бани пентрѣ гѣтирѣ спре Такѣрѣ асѣпра тѣрчилор. Адемнѣтоаре фѣ пентрѣ Мї-
 хѣи ши сѣѣларѣ Гервїанїлор, карїї ревелинѣ асѣпра Варбарилор, ꙗ анѣмирѣ
 прѣ дѣнѣл де Домнѣл ши кѣпѣтенїѣ лор. ꙗкѣм фѣрѣ трѣгѣнарѣ адѣнѣ Мїхѣи
 трѣпе, ши ꙗ ачепѣтѣл лѣи Іѣлїѣ 1597. комендирѣїѣ 15. мїѣ де Голадѣї, ꙗпѣр-
 цинѣ ла тот ꙗсѣл кѣтѣ 5. талерї. Шесе мїѣ де фѣчорї дин Гїлесїѣ се ачепѣтѣ сѣ
 винѣ прѣсте Трансїлванїѣ. Хайнрїх десота ун Офіцїр Гїлесїѣск де ай ꙗпѣратѣ-
 лѣи аѣнѣсѣ ла Тѣрговиѣе, адѣсѣ кѣ сине монѣдѣ сѣѣ бани, дин карїї трѣ-
 ѣвїѣ ꙗнѣмеле ꙗпѣратѣлѣи сѣ цинѣ патрѣ мїѣ де Осташи романѣши алешї, пла-
 тинѣлѣ кѣвїнчѣоаса симерїѣ. — Асѣ ꙗшїнцинѣ Ѣлтанѣл кѣ О лингѣши-
 тоаре скрисѣоаре де адоѣл Оарѣ прѣ Мїхѣи, ши ꙗѣлѣнѣнѣ пофта лѣи спре
 мѣрнѣ кѣ О лѣѣдѣтоаре прѣфачере, адекѣ кѣм кѣ нѣ порѣнчинѣ, чи прїѣтѣнѣ-
 ше лѣѣ кїемѣт спре прїѣтѣнїѣ, ꙗ фѣкѣ де еѣгѣ Гагїѣ ꙗрѣ ꙗ тѣкѣ, чи кѣ ачѣ
 ꙗвоирѣ, ка Ѣлтанѣл нїчї кѣнѣ сѣл ꙗтрекѣвинѣѣѣ ꙗ Бѣтѣї асѣпра Крѣшинилор;
 фїнѣ кѣї хїсѣсѣ Ѣлтанѣл, кѣ дѣкѣ ар мерѣ Мїхѣи де Повѣцїнторїѣ Оастѣї
 ꙗ Унгарїѣ, ар фи Тѣрчїї май норѣкошї ꙗ пѣртарѣ армелор дѣкѣт пѣнѣ акѣм;
 нїчї сѣ трѣкѣ Тартарїї ꙗ Унгарїѣ май мѣлт прѣсте Цара Романѣскѣ, чи пе ал-
 те арѣмѣрї. Дин контрѣ Ѣлтанѣл ꙗ тримисѣ ун Ферман прин карѣ прѣ-
 кѣм прѣ Мїхѣи, ашѣ ши прѣ фїѣл ачѣстѣїѣ Петрѣ ꙗї сїгѣрїпѣск дѣспре Гѣтѣ
 пѣнїрѣ Црїнчїпатѣлѣи пѣнѣ ла моартѣ лор; рѣстанѣа де трїѣѣт, саѣ вїр
 фѣ ертѣтѣ, ши жѣмѣтѣте дин дарѣ Трїѣѣтѣлѣи де ан фѣ ꙗгѣѣѣтѣ. Дѣнѣ
 ачѣста се ꙗтроѣѣсѣ прин трѣн Чаѣс тѣрчѣск ꙗ Скаѣнѣл стѣпѣнїрей, ꙗсѣ дѣспре
 лѣсарѣ Трѣпелор салѣ, се дѣсвїновѣѣ кѣ фрїка, кѣ сѣ темѣ сѣ нѣ ꙗтре Тарта-
 рїї ꙗ царѣ, хїкѣнѣ кѣ пентрѣ паѣа Цѣрїї ши стрѣжѣнїрѣ Кѣрѣїї ꙗї трѣѣѣ-
 еск Голадѣїї.

Комісарій чей че ера тримиши дин партѣ Апзратѣлѣи Рѣдолф сѣ трак-
тезе кѣ Міхай, се остенѣ пре витѣхѣл, ехтатарникѣл, ши спре тоате хотяр-
тѣл чест Бзркат ал траце дела легѣтѣвинца кѣ тѣрчій; пентрѣ ачеа се овлігѣ Л-
пзратѣл кѣи ба лѣса пре ел ши пре фіюл лѣи Петрашко сѣ домнѣскѣ фѣрѣ тоа-
тѣ дарѣ, нѣмай сѣ фіе л легѣтѣвинца кѣ Унгарія. Престе ебнѣриле сѣл мошѣи-
ле че ле вор кѣмпзраши сѣ фіе неатѣрнаци Стѣпѣнитори. Іарѣ де сар лѣтѣмпла
сѣ моарѣ ел сѣл Петрашко фѣр де мошенитори; атѣнчї сѣ се алѣгѣ Прїнчїпїи
нѣмай дин Нація Романѣ де лецѣ гречѣскѣ а ресеритѣлѣи, лѣсѣ кѣ аместекарѣ
сѣл лѣкрѣерѣ Апзратѣлѣи прин лѣвоирѣ Коерилор. Прїнчїпѣл Міхай сѣ капете лѣ
Унгарія сѣл Трансїлбанія О Четате кѣ венил амѣсѣрат, лѣ дар, ши алте легѣ-
тѣри деспре лѣпрѣмѣтата Негоціторїе. Л урмарѣ ачестей легѣтѣвирї се трими-
серѣ 15. мїи флоринїи унѣгрешїи лѣи Міхай.

Лѣсѣ О! кѣм се стрѣмѣтарѣ тоате, дѣпѣ че се лѣтоарсѣ нестаторнїкѣл
Баторї ла Гїкїю, ши іарѣ трасѣ Домнїрѣ Ярдѣлѣлѣи ла сине. Пентрѣ ачеа нѣ-
нѣмай де пофтирѣ спре изежидїре а Гѣлтанѣлѣи, чи ши де рѣ респѣзтирѣ Л-
птрѣтѣлѣи темѣндѣсе, кѣбѣтѣ лѣ тот модѣл сѣ докѣндѣскѣ прїетѣнїа чѣ веке
а лѣи Міхай тот сѣл ачелѣ кондїціи, ба лѣкѣ ши О парте дин Трансїлбанїа лѣ
фѣгѣдѣи. Міхай се лѣвої дѣпѣ мѣлте фѣгѣдѣелї ачестѣїа а да ажѣторїю де 35-
мїи де Волдаци асѣпра Тѣрчилор, чи сѣл повѣцѣвирѣ Коерїулѣи Чѣка.

Тот лѣ ачелаш ан негоціа Міхай кѣ Халїн Паша де ла Дїю, кареле лѣ-
тѣтѣ се мѣнїе пре Міхай, кѣт порнї ши пре Меѣмет Паша дела Дрїстор, ка,
кѣ унїте пѣтерї сѣ рестоарне пре Мї х ай де пе Трон. Л стрїмѣторателе ачесте
стѣри, нѣ пѣтѣ Мї х ай сѣ ажѣгоре пре Баторї дѣпѣ вое, ши фѣгѣдѣвинца,
чи тотѣши іад тримис 2500. педестраши ши кѣлѣраши. Дин алтѣ парте трими-
сѣ О арміе алѣсѣ челор дої Паше л наинте сѣл Команда Дворнїкѣлѣи Дї-
мїтрїе, кареле лѣвинсѣ пре Тѣрчї ла Гатѣл Кїселет, ши лѣѣ дела дѣншїи
доаз стѣгѣвирї ши доаз коаде де кал (семн маре тѣрческ). Прин ачѣста кѣпѣ-
тѣ Міхай де нов кораже, ши доринд синѣвр а сѣ апѣка де Халїн Паша, тре-
кѣ нѣ департе де Нїкопол песте дѣнѣре, ши кѣ ашѣ норочїре ехтѣ остѣ лѣи,
карѣ ста дин 15. мїи, кѣт пердѣрѣ Тѣрчїи тоатѣ Мѣнїціа ши Тѣнѣрїа са. Мї-
хай лѣресѣрѣ Нїкополѣ, ши лѣ лѣчепѣ а пѣшкѣри, лѣсѣ нимик се фолосї, кѣ
че стрїкасѣ ел гїоа, іарѣ фѣкѣрѣ Тѣрчїи престе ноапте. Дечї нѣвѣлї кѣ лѣбл-
зѣлѣ сѣ приндѣ Четатѣ, чи ши ачѣста фѣ лѣфрѣнтѣ. Яшѣ дарѣ се мѣлцемї
Мї х ай кѣ прѣдѣвирѣ ши пѣстїирѣ лѣвчинателор локѣри, дѣбнѣ апой мерсѣ
кѣтрѣ Дїю. Ячи лѣ ащептѣ унѣ Ванѣкѣ кѣ але сале, ши кѣ челе дела Бегѣл Баїа
лѣпрѣ-

прѣмѣтате Пѣтерї: кѣ кареле ꙗсꙗ нѣмай кѣ О лобирѣ ашꙗ гꙗтꙗ Мїхꙗй вꙗ-
 таїа, кꙗт фоарте пѣцини скꙗпарꙗ кѣ вїаца ꙗ Четате. ꙗ ачѣстꙗ алѣнгаре ши
 гонирѣ де тѣрчї, фѣ Мїхꙗй фоарте фокос. Неше Тѣрчї де Одатꙗ стꙗтѣрꙗ ши
 се слокозирꙗ спре Мїхꙗй, ши вꙗзиндѣл єї нѣмай де врео кꙗцїва Оамени
 ꙗкѣнцїрꙗторї акоперит, арѣнкꙗ унѣл О сꙗцїктꙗ ꙗ єл, карѣ ꙗл вꙗтꙗмꙗ ла пꙗн-
 тꙗче. Мїхꙗй смѣлєꙗ сингѣр євлицꙗ ачѣста дин вꙗтꙗмꙗтѣрꙗ ши кꙗтꙗ
 дѣпꙗ май мѣлци де ай сєї; Чи нѣ єрꙗ май мѣлци декꙗт дої Боєрї ачї а мꙗ-
 нꙗ, адекꙗ Прєдꙗ Бѣзєскꙗ, ши фрꙗтеле ачєстꙗ Гтоїа. Ачєстїї кѣ чѣ
 май марє ꙗфокарє нꙗвꙗлїрꙗ прє Тѣрчїї чєї євлицꙗрї; ꙗл Оморꙗрꙗ дин прєвнꙗ кѣ
 чєлꙗлци Гоци ай лѣї, ши скꙗпарꙗ прє Мїхꙗй. Дѣпꙗ ачѣстꙗ ꙗтꙗмпларє
 май зꙗковї Мїхꙗй врео 10. зилє ꙗ Бѣлгарїа, ши ꙗ кꙗт пѣтѣ ажѣнцє тот ар-
 єꙗ ши прꙗдѣї. Кꙗнд трєчѣ пєлꙗ Рошава ꙗдꙗрꙗпт пєстє Дѣнꙗрє, токма кꙗнд
 трєкѣсꙗ Оастѣ жѣмꙗтате, сє рꙗдикꙗ О вїжѣлїє ши ун вꙗнт пѣтерник, ашꙗ кꙗт
 чєл ꙗлтꙗ жѣмꙗтате май 10. зилє трꙗєвї сꙗ рємꙗнꙗ дин колд, карѣ некѣрꙗмꙗт
 прꙗдѣїꙗ ши учидѣ. Май пє урꙗмꙗ кѣ марє Прадꙗ сє ꙗтоарєꙗ Мїхꙗй ла Тꙗр-
 говицє. Кала 16. мїї де Бѣлгарїї тримисꙗ Мїхꙗй роки ꙗ Цара Ромꙗнѣскꙗ, ꙗ-
 рꙗ лѣї Баторї тримисꙗ О колдꙗ де кал ши О Сакїє фєрєкатꙗ кѣ лѣр.

Нѣ мѣлꙗт дѣпꙗ ачѣста прєдѣде Сїїсмѣнд Баторї Стꙗпꙗнїрѣ Трансїл-
 банїєї фрꙗтелѣї сꙗѣ Андрей Баторї, чєл чє єрꙗ Кардїнал Архїєпїскоп. Врєднїчє
 де цинєрє аминтє сꙗнт кѣвинтєлє Хроничєї лѣї Фїлєстїх, чєлє дєспрє ачѣстꙗ
 стꙗрꙗмѣтарє де стꙗпꙗнїрє сѣнꙗтоарє. „ ꙗ тимпѣл ачєстꙗ ашꙗ чєва кꙗдѣ ꙗ мин-
 „ тѣ лѣї Баторї, карє нїчї лѣї нїчї Цꙗрїї єрꙗ спре фолос. Ацєлєптѣл, прє кѣм
 „ сє зичє афꙗл калѣ ши ꙗ ачѣ Цꙗрꙗ, ꙗ карѣ нїчї кꙗнд нѣѣ фост; ꙗрꙗ нєпрє-
 „ чєпѣтѣл пєрдє ши ачєл дрѣм, прє карєл кѣноꙗцє. Ашꙗ ши Баторї нѣ сє
 „ мѣлцємѣ кѣ ꙗпꙗкарѣ кѣ ꙗпꙗратѣл, ши кѣ доꙗндїтꙗ Ялїанцꙗ кѣ Мїхꙗй;
 „ чи вєнї ла май клꙗстꙗматє кѣцєтꙗрї, адекꙗ а пꙗрꙗсї прє Мїхꙗй, ши а прєдꙗ
 „ Трансїлбанїа тѣрчїлор. Чи тотѣшї сє сфїї а фачє ачѣстꙗ, де дѣпꙗ жѣрꙗмꙗн-
 „ тѣл чє дєдѣсꙗ лѣї Мїхꙗй.“ Пєнтѣрѣ ачєл вєнї спре алтꙗ вїклєнїє, адекꙗ кї-
 ємꙗ прє фрꙗтеле сꙗѣ Андрей ꙗ стꙗпꙗнїрє, карєлє апой сꙗ факꙗ лєгꙗтѣнїцꙗ
 кѣ Тѣрчїї, ши ашꙗ сꙗ дѣкꙗ прє Мїхꙗй ꙗ рꙗтꙗчирє.

Андрей Баторї дин тоатє пꙗрꙗцїлє кꙗтꙗ пачє ши прїєтꙗнїє, дєчї трї-
 мисꙗ прє маймарєлє сꙗѣ Генєрал Каспар Корнїдєс ла Мїхꙗй: ꙗсꙗ фїннд кꙗ ачє-
 стꙗ єрꙗ Нєпрїєтꙗн аскѣнє а Кардїналѣлѣї, ꙗпѣлꙗ прє Мїхꙗй прин фєлꙗрї
 де ꙗдємнꙗрї сꙗ сє сколлє асѣпра лѣї Андрей; ꙗрꙗ нїнїтѣ Кардїналѣлѣї фꙗ-
 чѣ прє Мїхꙗй де чєл май крєдїнчос ал лѣї прїєтєн. ꙗ урꙗмарѣ ачєстїа тримисꙗ

Баторі пре Георгіе Сважді ши пре цїиторюл де линка романкскз Ніколае Вітїуз,
 ꙗ Цара Романкскз, при карїи кѡ жѡрзмѡнт ꙗтзритз Яліанцз се ꙗкеїе.

Нѡ мѡлт дѡпз ачкста фрѡнсз Міхай жѡрзмѡнтѡл, чи пентрѡ че? Пен-
 трѡ кз, пре кѡм зиче Хронїка: Кѡм принсз Ірїміа Домнѡл Молдавїей де шїре ка
 саѡ ꙗнзлат Баторї Янѡ. ꙗ стзпжнїре, дѡлок скрїе шїл ꙗкеїе кѡ алїанцз, ка а-
 шѡ кѡ унїте пѡтерї сз дѡтронїсезе, саѡ сз лапѡде днї Трон, пре Міхай, ши
 де нѡва врк, сз се принцз, ши сз се дѡ ꙗ мѡнїле Тѡрчїлор. Блзстзмѡтѡл ачест
 сфѡт фѡрте плзкѡ лѡї Андрей Баторї.

Мїхай се ꙗвой кѡ Баста Генерал ꙗпзрзтеск кѡ пѡтерї унїте а лѡкрѡ
 асѡпра Тѡрчїлор, ши пре Баторї виновцѡк кз ар авѡ Кореспондѡнцз кѡ тѡркѡ.
 ꙗцелегѡнд ꙗсз ачѡста дѡспре унїрк лор, трїмїсз солї ла Баста спре черкарѡк
 ачѡї алїанцз, ши мѡкар кз се десвиновцѡ Баста, тотѡшї фїчѡк Баторї гл-
 тїрї тѡззрѡщї. Ла Міхай трїмїсз Баторї пре Венеї, кареле се ꙗкрѡдїнцз кз
 Прїнчїпѡл Цзрїї Ромзнещї нїчї гѡнд арѡ а рѡдїкѡ арме асѡпра Трансїлванїей,
 ши ꙗкрѡдїнцз ши пре Баторї дѡспре адеврѡта а лѡї Міхай крѡдїнцз, зїкѡнд
 кзшї пѡне капѡ пентрѡ крѡдїнчѡса ıнїмз а лѡї Міхай, ши ашѡ се пѡ-
 чїї Баторї.

ꙗсз ꙗ скѡрт прїпсз Міхай ун Ѣола лѡї Баторї, карїи кѡ ачѡ хо-
 тзрѡре ґрѡ трїмїс ла Поарта Тѡркскз, ка нѡнѡмай Трансїлванїа ши Молда-
 вїа, чи ши пре Цара Романкскз сз ле чѡркз дѡла Ѣѡлтанѡл сз се дѡ лѡї Баторї
 кѡ Оплатз амзсѡратз прѡсте ıн, адекз кѡ Ярендз, ши кѡм кз апой ꙗтро ꙗ-
 целецере кѡ Тѡрчїї врк сз скоацз пре Міхай днї стзпжнїре. Дѡспре ачкста ꙗ-
 цїїнцз Міхай пре Генералѡл ꙗпзрзтеск. Баторї ашезасе алїанцз кѡ ꙗпзратѡл,
 чи Міхай ачкста нїчї ꙗтро сѡмз вгѡ, чи фзчѡ ꙗкеїере днї пашѡрїле челе де
 тѡнз алѡї Андрей. Полїтїчѡше пзшїнд Міхай се префзчѡ кз сз гѡтз а-
 сѡпра Тѡрчїлор, пентрѡ ачѡ кѡ лѡорѡк ши слокозѡнїа тѡтѡрѡр кѡмпзрѡ днї
 Ѣаксонїа тимпане (торѡ), стѡгѡрї, арме, ши Мѡнїцїе. Андрей сїнгѡр ꙗї
 дзрѡї мѡлте ıнстрѡменте остзшещї, шїї дѡте ши пре унїї Осташї спре аѡѡ-
 торї. Кѡ ачѡстѡ ꙗпзкѡ Андрей пре Ѣолїї Ромзнещї. ꙗсз ачѡстїї ꙗ фѡптз ґ-
 рѡ трїмїшї нѡмай ка сз адоармз пре Баторї, ши сз черчетезе старѡк ѡгзрѡ-
 лѡї Ярдѡленеск. Карїи чѡ май кѡнз весте дѡспре тоате аѡѡсѡрз: адекз кѡм
 кз ꙗ ѡгзр сар май афлѡ нѡмай Гардїстїї ши вреѡ кзщїва Ѣолдѡцї; ıарз пѡ-
 терѡк де кзплетенїе сар фї ресфїрат днї причина сзчѡрїшѡлѡї, кѡлесѡлѡї де вїнї,
 ши пентрѡ кз нѡ авѡ дѡпрїндѡре.

Спре май маре Орфирк лѣи Андрей, ши спре май апріатъ черкарк Оастей лѣи, тримисъ Мїхай пре Вістріерюл Даміан, ши пре Боерюл Преда кѣ ачк рѣгаре ла Баторі, ка сз лгздѣіаскз Оастей Романешій, карк се тримите спре ажторію Анзратѣлѣи, сз трккз прин Ярдѣл, фърз де а сз теме де чк май микз вѣтзмаре дин партк Голдацилор. Ла ачкста респнсз Андрей, кѣм кз нѣ ар фи де липсз ажторіюл лѣи л Унгаріа, чи май кѣвинчос ар фи а рѣмжнѣ пе лжнгз планѣл чел дин тжю, ши сз факз лкѣрцере л Българіа спре фолосѣл крешинилор. Ачкста Голіе пѣсз пре Баторіи л сокоткѣлз: дечі тримисз де адоаз Оарз пре Георгіе Палатікі ла Мїхай сзл лкрединцезе, кѣм кз Андрей кѣцетз деспре сѣл, ши деспре тоатз Крешинзтатк кине, ши кѣм кз ащѣптз нѣмай клипига, л карк сз капете Окасіе вѣнз де а сз скѣла асѣпра Тѣрчилор. Ла ачкста лкз май Одатз фгздѣи Мїхай ай фи лклінат ши пріетен крединчос, іарз пре Осташи ашѣ де лцелепцеше шіѣ сзй аскѣндз, кжт нѣ пѣтѣ Палатікі сз вадз май мѣлци де 500. карій фѣчк Гарда Домнѣскз. Кѣ ачкста іарз сз май мжлкомі Баторі.

Деспре нецинерк де легзтѣинцз дин партк лѣи Мїхай, се лкрединцз Баторі дин лѣшій Секретарюл лѣи Мїхай, Іоан Маро Ожрк де нѣм, пре кареле пентрѣ кѣношинца Линкей Латінеши ши ромжнеши л лѣасз Пріінчпѣл ла сине. Ачкста лѣолдѣ пре Баторі а нѣ креде лѣи Мїхай ничі лтрѣи мод.

Анджек тримисз дарз лкз май пре ун Гол ла Мїхай, ка сз се лкрединцезз де сѣвѣршит деспре адеврѣл лѣкрѣлѣи, прин кареле лї америнца пердерк стѣпжнирей, де ва кѣтезѣ сз мжне кореспонденце аскѣнсе ши ва арзтѣ остѣшіе асѣпра лѣи Андрей. Пре ачкст Гол, се зиче кѣ асеменк лкрединцери ал фи тримис Мїхай ла Баторі лнапой. Лсз:

Ла анѣ 1599. 15-а Октовріе адѣнз Мїхай О парте маре де арміа сѣ л Платіи. Ошириле ромжнеши ста прин Піацз ши пе улици тоци лфармаци; нзимициі Полоні ши Казахій лѣвнцурарз Орашѣ; Чинчій мій де Педестраши, лтре карій се афла мѣлци Хаїдѣчи, се ашезарз пе калк, карк дѣчк ла Палатѣл Пріінчпѣлѣи, тоци ачешій ста сѣк команда лѣи Баба Новак. Дѣпз ачкста фѣсерз кіемаци тоци Трансїлваній, карій слѣжѣ лѣи Мїхай, сз жоаре, кѣм кз кѣ крединцз дѣпѣрѣрк вор слѣжш ши Орі унде ли се ва порѣнчій, бор мерце, ничій вор пѣрзсй стѣгѣрил лѣи Мїхай.

Лкз пѣнз акѣм тот кредѣк Оастк лѣи Мїхай кз ва сз се батз кѣ тѣркѣ. Динтре Боері чел май де кѣпетеніе, кареле л демнѣ вѣтае асѣпра Трансїлваній, дѣ фост Банѣл Мїхалаке. — Теодосіе Боерюл, ши Пріінчпѣса Флоріка фърз

Фзрз тот спорил дѣсвѣтѣиѣ пре Прінчип дѣла честѣ Пашѣри; чи нѣпѣтѣнд ѣл алтѣ а фаче, урмѣ динпрѣвнѣ кѣ фїюл сѣв Петрашко, дѣпѣ Бѣрѣатѣл сѣв, ка тоатѣ примѣждѣилѣ асеменѣ сѣ лѣ пѣцѣскѣ. Чи Мїхѣй прѣкѣм пре ачѣстѣ, ашѣ ши пре мѣмѣса Теодора, лї лѣсѣ л Мѣнѣстѣрѣ Кожїа, ка сѣ нѣ лтрѣ л тѣрѣ кѣрилѣ Бѣтѣилор.

Тѣрчилор фѣгѣдѣи Мїхѣй трѣѣвѣтѣ акѣрат ал пѣвѣтї, кїѣмѣнд пре унѣ Чѣвѣ л Тѣрѣговнїѣ, карѣлѣ се астрѣнгѣ Порѣїа пѣвнѣ се ва катѣ ѣл кѣ Бѣторї. — Дѣ ачї се рѣндѣи Ярмїа, сѣ плѣчѣ кѣтрѣ Мѣнѣїї Трансїлѣванїѣи, сѣѣ а кѣрора поалѣ се ши ашѣзѣ, чи ашѣ ѣрѣ лформатѣ, кѣм кѣ мерѣѣ л Унгарїа ши кѣ лѣвоирѣ лѣи Бѣторї ва трѣчѣ прѣстѣ Трансїлѣванїа. Тоатѣ карѣлѣ трѣѣвѣрѣ сѣ рѣмѣнѣ лнапой, тот лѣлѣ лнпѣѣ сѣшї дѣкѣ погажїа л спатѣ, чѣ ѣрѣ май грѣѣ се пѣсе пре кѣй, їарѣ кѣтѣва карѣ рѣмасѣрѣ пѣнтрѣ мѣѣрилѣ ши бїстїѣрїилѣ Бѣерилор. Якѣм тримисѣ Мїхѣй Яѣан-Гарѣа наинтѣ, ши рѣндѣи ка лтрѣ зї ши ноаптѣ тоатѣ Ярмїа сѣ лтрѣ л Ярдѣл. Кѣм ажѣнсѣ ла Бѣца скѣлѣ Мїхѣй пре ѣзкѣи ла армѣ, фѣгѣдѣвнѣдѣлѣ, кѣ вѣрѣ сѣї скапѣ дѣ грѣотѣзилѣ чѣлѣ пѣвнѣ ачї пѣртатѣ. Чѣтатѣ чѣ спрѣ лфрѣнарѣ ѣзкѣилор рѣдикатѣ анѣмѣ вѣрѣгѣї се спѣрсѣ, ашїждѣрѣ кѣрѣилѣ Ногїлїлор, кѣрора трѣѣвїа ѣзкѣїї сѣ фїѣ сѣпѣшї, се сѣфѣрмарѣ. Кѣрїїї чѣї дин партѣ ѣзкѣилор фѣсѣрѣ приншї дѣ Оастѣ романѣкѣ, чи тотѣшї нѣ се пѣтѣ май мѣлѣт аскѣндѣ вѣрѣ лѣи Мїхѣй. Дѣчї порѣвнчї Бѣторї нѣмай дѣ кѣт Оушїлор салѣ сѣ се дѣвнѣ, ѣагїа чѣ сѣнѣѣроасѣ кѣ рѣпѣжѣнѣ се пѣртѣ л тоатѣ пѣрѣилѣ Трансїлѣванїѣи, кѣ фѣгѣдѣвнѣцѣ, кѣм кѣ тоатѣ лїѣѣртатѣ вѣр кѣпѣтѣ, ши дѣ тоатѣ дѣрилѣ пѣѣлѣчѣ се вѣр скѣтѣрѣ.

Якѣм лшї дѣскопѣрї Мїхѣй кѣѣѣтѣл прин О Прѣстрїгарѣ, карѣ се фѣкѣ кѣтрѣ Ярмїѣ, кѣм кѣ скопѣл лѣи ѣстѣ пре ѣѣпѣшїї чѣї лпѣратѣлѣї крѣднчѣшї а скѣтї, їарѣ пре Яндрѣї Бѣторї, карѣлѣ ѣстѣ лклїнат Тѣрчилор ал дѣпѣнѣ дин Домнїрѣ. Яндрѣї чѣркѣ лкѣ Оастѣ прин О скрїсоарѣ умилнтѣ а дѣѣчѣ пре Мїхѣй спрѣ пѣчѣурѣ, лсѣ Мїхѣй ла нїмїк се уїтѣ май мѣлѣт, ши цинѣ пре ѣолѣ ла сїнѣ пѣвнѣ дѣпѣ Бѣтѣлїѣ. Фзрѣ тоатѣ пѣдѣка мерѣсѣ Мїхѣй кѣтрѣ ѣїкїї прѣстѣ Пѣдѣрѣ Шѣркѣї, вѣрѣндѣ а кѣпрїндѣ ачѣстѣ Ораш, нїчї пофтѣ алтѣ май кѣ марѣ арѣѣрѣ, дѣ кѣтѣ а кѣпрїндѣ локѣрилѣ чѣлѣ лѣѣчїнатѣ, пѣнтрѣ кѣ дѣдѣсѣ порѣвнчѣ лѣи Радѣ Бѣѣѣскѣ, ши Банѣлѣї Уѣра дин Крѣїѣѣѣ, ка сѣ дѣвнѣ Оастѣ дин Дїстрїктѣрилѣ Країѣвї, Мѣхѣдннѣ, ш. а. ши сѣ се унѣзѣ кѣ Ярмїа лѣи Мїхѣй, трѣкѣндѣ прѣстѣ Тѣрнѣл Рѣшѣ.

Яндрѣї хотѣрѣѣ локѣл Ядѣвнѣрїї чѣлѣра сѣї ла рѣѣл морнлор, ши лѣѣпѣтѣ лкѣ ажѣторї дин лїпа, їѣнѣѣ, Карансѣѣѣш, ши дин алтѣ пѣрѣїї. Чѣм

крединчоши ай лбй лл святбїа сз шадз а паче ши сз трагзне трѣка пзнз ла венірѣ трѣпелор ажѣтѣтоаре, їарз алцій, май вѣртос Генералѣ Каспар Корніс аколдѣ сз ссе наинтѣ Непріетенѣлбй, кареле токма атѣнчй мѣршелѣа, наинте де Сїкїй, пентрѣ ка сз се сигѣрпсѣскз ачѣстѣ четате, ачї сз се ашезе лагѣрѣл лжнгз Мѣрїй Четѣцій, ши ашà прин апѣраре дефенсївз, ши прин Негоціацій сз се Трагзне кѣтѣліа, пзнз кжнд се ва остенї вѣржмашѣл; ши ашà се дѣсерѣ кѣтрѣ Сїкїю кѣ Оастѣ, карѣ мержнд, крескѣ ши пзнз ла 9. мїй. асз Орашѣл нѣ арѣтѣ ничй кѣтѣ аплекаре. Дѣпѣ ажѣнѣрѣ ла Сїкїю дин тоате пѣтериле лл адемнарѣ Генералїй сз нѣ атѣрѣїезе кѣ Ловірѣ, зикжндѣй: Нѣ с де а сз африкошà, кѣ ной май пѣцинѣ Оасте чи мѣлт май битѣзз, де кѣт а лбй Міхай, абем; ши кѣм кѣ май бинє ссте а нѣ лѣсà тимп вѣржмашѣлбй сз се атѣрѣскз. Деспре ачѣстѣ хотѣрѣре фѣ Міхай пе сѣпт мѣнз ащї: инцат.

Міхай асз вѣкѣрос ащепта сз ажѣнгз трѣпеле дин Країова, дєчї тримисз де щире лбй Андрей кѣ планѣ лбй ссте нѣмай а трече прин Ярдѣл, ка сз се унезе кѣ Армадіа апѣрѣтѣскз, асз дєй ва пѣне педєкз, атѣнчй ва фи силит кѣ пѣтерѣ ал лвинѣе. — Динпротивз Андрей лї причй, ка фѣрѣ тоатѣ тѣрѣїерѣ сз се трагз напої а цара са, ши а рємжнѣ а Пѣчїуре кѣ Трансїлбанїа дѣпѣ легѣтѣрилє веки. Міхай асз кѣ тримишїй солї армѣ пѣчїуре спре ун тимп нехотѣрѣт, прин карѣ се май стѣмпѣрѣ инима лбй Баторї. Спре май кѣржнда апѣкарє тримисз Баторї пре Солѣл Папей Маласїна а лагѣрѣл лбй Міхай сзї вєстѣскз Яліанца дин партѣ лбй Баторї ши а Апѣратѣлбй; чи пре ачєста фѣрѣ де ничй ун спорю лл тримисз Міхай адерєпт, зикжндѣй, кѣ ничй о скрисоаре арє дєла апѣратѣл. Май пе урмз тримисз ащї-инцаре лбй Баторї ка унѣй Прїєтен а Тѣрчилор, сз лапєдє стѣпжнїрѣ, сз а вѣраче їарз цоала попѣскз, сз се дѣкз а Полонїа ши сз ласз їарз пре Сїкїс мѣнд Баторї а Прїнчїпат, саѣ сз щїє кѣ пѣтерѣ армєлор бор сѣвѣршї трѣка. Да ачѣста сз гѣтї Андрей спре Бѣтає, карѣ фѣрѣ тоатѣ опѣчѣла се ши цинѣ а 28. Окт. 1599. дєла 10. чѣсѣрї дє диминѣкѣз пзнз ла 8. часѣрї сѣра. Лвинѣерѣ мѣлтѣ времє рємасз а адоирє, о партє дин Осташїй лбй Міхай ачєпѣсз а сз траѣє а напої, спре карїй афокжндѣсз Міхай алєргà ла джншїй, стрѣпѣнсз пре вѣрє дѣй Офіцій дє ай сєй, ши опрїнд пре фѣгѣторї, кѣ кѣснѣтѣ лѣхпзіаре кѣзѣ пре Ярдєленї. Андрей цинѣ о кѣвѣнтаре мишкѣтоаре кѣтрѣз ай сєй спре а сз порнї спре вїтежіє, їарз Міхай апѣрѣцї остѣ са а колоанє, ши ашà се апѣкѣ дє Ярдєленї, ачї фѣ вѣтѣт, ши апаонт, асз Генералѣ Корніс

Корніс фв прине, преквм ши унеле ст'кгври Полонешій квпринсе. Взхинд аквм Ошириле Ярделенешій кз кзхв Генералвд л принсоаре, Полоній дин презнз кз ст'кгвриле квпринши, ши кз се л депзртх Андрей дела Олесте, пердврз тоатз коража де а сз май вате, іарз Ошириле Ромвнешій іарз се л тоарсерз престе ноапте л кжмпвд Бзтзлій. Ярделеній се трасерз престе ноапте напои, іарз дин минкца фв прздат л агзрвд лор; Міхай квпринсз тоатз Ярміа ши 52. де твнбрій. Де лок двпз взтае порвнчій Міхай прин тот Ярд'клвд ка сз се приндз Баторі.

Кардіналвд Баторі хотзрхсз престе Молдавія а фвцї л Полонія (Цара Лешкскз). Хроніка лвї Філітіх ачестк спвне деспре Баторі: Андрей рзтзчї фвгжнд, л Пздвриле Чїквлвї, ши рзтзчк сав умелд vro кятева зиле фзрз де хранз прин мвнцї атзта, кят лл домолисз фоамк кз тотвд. Аквм дезде престе дои Пзкврарї, динтре карїї унвд ерд Ромзн, іарз чела лалт Фзквї, кзрора спвсз кз е Прїнчїпвд Ярд'клвдвї, повестиндвїш ненорочирк ши рзтзчирк, спвсз кз е амецит де фоаме. Пзкврарїї ачеїї лл двсерз динпрезнз кз пре Гоцвд лвї Нікола Мікв, ла колига са, ка сзї дк де мжнкаре ши везтврз. Двпз че се оспетз, рвгз Андрей пре Пзкврарї сзї арате калк кзтрз Полонія. Фзквїл (Бласїю Юрдк) фзгздвїнд ачкста а фаче, плекз кз ел, мерсз ун дзрав де кале, шил Оморж, капвд лвї лл пвсз л Страйцз сав Ташилз, лл адвсз ла Домнвд Цзрїї Міхай, шїї спвсз тоатз лтжмпларк кз нздежде кз ва кзпзтд маре ддр дела джнвд пентрв фапта са. Лсз нвмай кят квносїк Прїнчїпвд капвд, лл свврарз лакрзміле, тримисз репеде двпз трвпвд лвї; двпз че фв ачеста адвс се пвсе капвд ла ел, ши кз маре помпз се лгропз л Бесерика Бзлградвдвї. Тоцї Боерїї петрекврз трвпвд лвї, іарз пзкврарїлвї се рзсплзтї двпз зичерк сфинтеї скриптврї: кз мзсвра карк мзсорї, кз ачєїа цисз лтоарче, фїїнд кз порвнчїї Прїнчїпвд лдатз сз и сз тае капвд. Флорїка мберк лвї Міхай амарї лакрзміл взрсд двпз ачест Бзркат, Міхай лвдшїї нимик пвтв грзї де жале, чи двпз лделвнгатз амвцире, авк се лстаторнїчї а зиче: сзр аквд Попа!

Фзвжршінд взтаїа кз Баторі, вестї Міхай лвї Рвдолф кз врк сз предк Трансїлванїа Комїсарилор лпзрзтецїї. Чи де минвне лї фв кжнд взхв л а чинчк зї, кз ав лтрат Баста де кзтрз Кашовїа кз Оширїї немцєцїї кз дескоперїре кз врк л нвмеле лпзратвдвї сз стзпжнкскз ачкстз Царз. Лсз Прїнчїпвд нв се лвоїа, ши май пе урмз нв врв сз есе дин Трансїлванїа. Нв врв сз квноскз пре Баста де Генерал Капетан престе Царз, нвї лгздвї сз а-

шезе одсте немцѣскѣ ↑ Орашеле сасещи, ши нѣмай Мишкѣриле лѣи Іѳраїм Паша
 ↑ Унгарїа, лї лпедекѣ де а лчепе Бѣтае лтре синѣ.

Нѣ л мѣлт тимп се десвѣлѣи Пландл лѣи Мїхай; кѣ пре Банѣл Мїха-
 лаке кѣ догофѣтѣл Ѣтойкѣ тримисѣ ла Апѣратѣл Рѣдолф кѣ ачѣ черере; ка
 примина тримиселе Дарѣри адекѣ Калѣ, Сабїа, Мзчюка (ѳѣсѣдѣганѣ), ши
 Ѣтѣгѣл лѣи Андрей Баторї, сѣши трагѣ мяна де пе Трансїлванїа ши непоф-
 тина дѣждѣ де песте ан май лколо, сѣ о ласѣ кѣтрѣ Цѣра Романѣскѣ. Тот
 л ачел тимп тримисѣ пре фїюл сѣѣ л Царѣ ка сѣ поарте Дїрегѣторїа. Рѣдолф
 лї респѣнсѣ, кѣ кѣрѣнд бор вени Комїсарї лпѣрѣтеши, карїи бор аѣѣ респѣн-
 сѣл. Ла ачѣста се аѣѣнѣ Мїхай кѣ Боерїи л Сенат, ши свѣтѣвинѣѣсе хотѣрѣ-
 рѣ, кѣм кѣ лѣѣши Пронїа дѣмнехѣаскѣ доарѣ вѣк, ка сѣ винѣ Ярдѣлѣл сѣѣ
 стѣпѣнїрѣ Цѣрїи Романешї. Кѣ атѣнчї, кѣнд лтрагѣ Мїхай л стѣпѣнїре,
 афласѣ Патрїа лпрѣсѣратѣ кѣ вѣрѣжмашї, їарѣ акѣм їаѣ дат дѣмнехѣѣ ши Ярдѣ-
 лѣл л мѣнѣ. Мїхай лкѣ нѣ се лѣсѣ кѣ тотѣл спре ачѣа, лѣѣ тотѣш нѣ-
 дѣждѣїа кѣ сѣ ба лѣої Апѣратѣл спре лѣсарѣ Ярдѣлѣлѣи.

Л лѣна лѣи Ноемврїе цинѣ Яѣвнаре де Цѣрѣ, л карѣ се арѣнѣ Кон-
 трїѣѣѣ пре Царѣ. Л лѣна лѣи Феврѣарїе їарѣ цинѣ Дїетѣ, л карѣ се порѣнчї
 Нокїлїлор Трансїлванїей сѣ се гѣте спре Бѣтае. Нокїлїтатѣ ачѣстѣи Прїнчїпат
 невѣрѣнд а фи сѣпѣсѣ лѣи Мїхай, ничї кѣтѣ аплекаре арѣтѣ кѣтрѣ ѣл; вѣ-
 зїнд Прїнчїпл ачѣста, лѣѣнѣ старѣ Голдацилор сѣи Ромѣнї ши Ѣѣкѣи пе
 келѣбелеле Ѣашилор карїи ѣрѣ аплекацї Апѣратѣлѣи, ши пе але Нокїлїлор. Ѣл
 кѣ тотѣл се лкрединѣа л мѣлцимѣ челор сѣи, неокотина кѣм кѣ ачѣста ничї
 кѣнд аѣ пѣтѣт фи синѣрѣ пропѣ де аѣѣнс а пѣширилор полїтїчешї май
 марї. Пре Ѣѣкѣи лї скоасѣ дин їокѣїе, дѣндѣле дѣпѣтѣл де а нѣмай фи сѣ-
 пѣши Нокїлїлор. Пре Ромѣнїи де Ярдѣл лї рѣдїка ши тарѣ лї фѣборисѣ аѣпра
 Нокїлїлор ши а Ѣашилор. Лѣѣши Мїхай ѣртѣ мѣлтор релеле челе фѣѣѣ, їарѣ пре
 унїи Нокїлїи ши пентрѣ челе май мичї виновѣцїи грѣѣ лї педѣпѣѣ.

Комїсарїи лпѣрѣтеши аѣѣнсерѣ, шїи аѣѣсерѣ мѣлтѣ лаѣѣ ши мѣрїре
 дин партѣ Апѣратѣлѣи, чи ши ачѣїа лї спѣсерѣ, адекѣ сѣ пѣрѣѣскѣ Трансїлванїа,
 ши фїина кѣ ашѣ пофѣтеск лѣѣнцїорѣриле сѣѣ чїрконстанцеле, сѣ лѣкрѣѣ л грѣ-
 нициле Цѣрїи Романешї аѣпра Тѣрчилор, аѣпра кѣрора тот аѣѣторїа сѣ а-
 щепте дела Апѣратѣл. Ѣѣѣтѣвинѣѣсе де нѣѣ Мїхай кѣ Боерїи сѣи, деде Ко-
 мїсарїлор ачел респѣнсѣ, кѣм кѣ ѣл се сокотѣѣ вѣдїник а фи де Ѣтѣпѣнїрѣ
 сѣѣ Дїрегѣторїа Трансїлванїей, ши кѣм кѣ ничї де кѣм нѣ ба ѣши дин ачѣст
 Прїнчїпат. Фѣгѣѣѣѣѣ аѣѣторїнцѣ фѣрѣ тоатѣ лѣдїала о ащептѣ дела Апѣ-
 ратѣ;

ратъ; кз дѣкз нѣ ва урма ачѣста, ва лтодрче армеле асѣпра Апзратѣлѣи шій
 ва аретѣ, кз нѣ ва авѣ липсз дѣ омені Осташи ла времѣ са. Дѣ лок тримисз
 Міхай ꙗ Полоніа Вол кѣ ачѣ рѣгзчюне, ка сѣ нѣ дѣ ажѣторіу ачѣстз Врзине
 лѣи Іріміа Могила Молдовѣнѣлѣи, прекѣм ничі фѣцицилор аколѣ дин Ярдѣл;
 ꙗкз ши ачеа кинѣ щіинд, кз Вігісѣмѣнд Баторі ꙗкз нѣ сѣв пѣрзсѣт дѣ а лѣ-
 кра спре траѣерѣ Пріинчіпатѣлѣи іарзш ла сине, пентрѣ ачеа тримисз Вол пре
 Мѣрлат ка сѣи фѣгзѣдѣтаскз лѣсарѣ Ярдѣлѣлѣи, ши мѣна фіей сале Флоріка,
 нѣмай сѣи ласз Брашовѣ ши Фѣгзѣрашѣ. Май наинте дѣ а кѣпѣтѣ рѣспѣнс ла
 ачестѣ Черері, ши май наинте дѣ а се сігѣрѣпсѣи дин партѣ Апзратѣлѣи, фѣкѣ
 ун паш стѣнгач спре Молдавіа. Мойсі Вікелі, Габріел Бетлен, Франц Форѣі
 ши алѣій се алипѣрѣ дѣ Баторі, фѣгзѣдѣинд, кз дѣ ли се ва да ажѣторіу дин
 партѣ Полонілор ши а лѣи Могила, вор кѣприндѣ ши фѣрз тоатз ꙗдоіала іарз
 вор лѣа Ярдѣлѣл дин мѣна лѣи Міхай. Баторі фѣкѣ ꙗкѣере кѣ Полоніи ши
 Молдовеніи спре ачѣста. Міхай се вѣкѣрѣ кз ва сѣши поатз рѣсплѣтѣ дѣспре
 Іріміа; ши ва пѣтѣ сѣши сѣпѣнз Молдавіа спре карѣ дѣ мѣлт ꙗсѣтошѣ. Дѣи
 лѣсѣнѣлѣи Доамна ꙗ Ярдѣл, плѣкѣ кѣтрз Молдавіа кѣ Ярміа. Рѣпѣзимѣ ши
 мѣрѣмѣ Ярміей лѣи Міхай, ҃рѣ неащѣптатз ши минѣнатз; пентрѣ ачеа се
 траѣе Іріміа кѣтрз Гочим ꙗнапой, ꙗсз кѣ чѣ май марѣ рѣпѣжѣне гонинѣлѣл Мі-
 хай, ꙗл опрѣ ла ҃вѣчава, шил кѣтѣ кѣ о кѣрѣнтз кѣтаѣ, пре карѣ нѣмай прин-
 битѣжіа Осташилор ши ушоримѣ Тѣнѣрилор сале о кѣпѣтѣ. Фѣгзѣторіи Мол-
 довеніи ши Полоніи алѣргарз ꙗ четатѣ Кочім, Міхай май ажѣнѣнѣлѣи одатз,
 ꙗи кѣтѣ ши ꙗкѣнѣюрѣ Четатѣ ꙗ карѣ фѣчисз. Міхай кѣтѣ четатѣ 5. зилѣ, чи
 вѣзѣинд кз нимик поатѣ спорі, лѣсѣ нещѣ трѣпѣ карѣ клокирѣіа Четатѣ, іарз
 Іріміа фѣцѣ дѣ ачѣ кѣ Боеріи сѣи ꙗ Полоніа. Оширилѣ Романѣщі алѣргѣ ши
 прѣдѣ Подоліа ши Рѣсіа Рошіѣ, іарз Міхай алѣргѣ ꙗ Рѣсідѣнѣцз ка сѣ кѣприн-
 дѣ ҃кадѣнѣл Домнѣск а Пріинчіпатѣлѣи. Дѣ атѣнчѣ ꙗчѣпѣ Міхай а се нѣмѣ ши
 а се сѣвѣкріа Домнѣл а трѣи Цері. Пѣтерѣ Остѣшѣскз алѣи сѣта ꙗ 50. дѣ мѣи
 дѣ Бѣрѣкацѣ. Боеріи кѣ тот Сенатѣл Молдавіей черѣрз пре Ніколаѣ фѣчорѣл лѣи
 Міхай сѣѣ дѣ Пріинчѣ, фіинд кз ꙗл фѣгзѣдѣисз лор. Спре адѣчерѣ фіюлѣи сѣлѣ
 дин Цара Романѣскз ꙗ Тронѣл Молдовѣнѣск, рѣнѣлѣи пре Радѣ Бѣжѣскѣ, ши
 пре Віѣтѣерѣл ҃тойкѣ сѣ мѣргз кѣ 300. дѣ кѣлѣраши ла Бѣлград (ꙗ Ярдѣл);
 ꙗсз май наинте дѣ а плѣкѣ ачѣстѣи, се прѣсокѣтѣ Міхай, ши афлѣ а нѣ фи
 фѣчорѣл сѣл ꙗкз ꙗ старѣ ка ун ꙗкз прѣ тинѣр, дѣ а апѣрѣ ши а стѣпѣнѣи
 о Цѣрз мѣрѣнѣнѣз сѣл дѣ Границз, кѣм ҃рѣ Молдавіа, май вѣртѣс кз ꙗкз
 ҃рѣ дѣ а сѣ темѣ дѣ Іріміа. Дѣи се лѣсѣ Міхай дѣ фѣкѣтѣ рѣнѣлѣлѣл, чи рѣн-

дѣи

ꙗ Партѣ а Патра ва урма Історіа.

Урмарк Історіей Попоарелор ши а Статґрилор. — Історіа Квалтґрій.

Наинте де Хс. Історіа Попоарелор ши а Статґрилор.

Історіа Квалтґрій.

1000. Солонон. Омер дин Асіа микк
Урзирк Репбличилор а Гречія.

Апзрцирк де Івда ши Ісраел.

974. Квдерк марей Апзрциій Асіріа-
чешій сѣк Сарданапал. (Сз рз-
дикк Апзрциія Асіріачѣскк де
исноѡ).

888. Лікѡрг а Спарта атементорюл
уней Репблїчї Бзтзтоаре.

Дідо атемеїахк Картагена. Жо-
кѡрї Олімпїче, асз а тжїѡ кѡ 100
де ани май тжрзїѡ: а Івліе 777.
Сокотѣлз де тимп дѡпз Олім-
пїаде.

753. Фачерк Ромей. Ромѡлѡс Ол. 6. 3.
Рзпирк де Савиненче.

720. Дзрзпхнарк Апзрциій Ісрана
прин Салманасар.

715. Нѡма Помпїліѡс ржндѡеще а Ро-
ма Серкирк дѡмнезїенлор.
Медїї се лівертѣкз де кзтрз Я-
сірї, квпрїнд Персіа 700.

615. Лвнтрїрк Бгїптѣнѡлѡшї Не-
хо а Африка.

Форма зидирїї Бисеричилор лѡшї Сѡ-
ламон кѡ Майстерї Фїнічешї. Него-
цїторїе ла Офір. кѡ сї спиртосе миш-
кзрї де унеле лѡкрѡрї. Анїї Рапсодї-
чилор. Ротице, фзринз де кап. Семне
де мзїестрїа типзрїї ла Хїнесї. Ла
Бгїптени армаде, ши плата сї.

Бан де фер сѣк Лікѡрг.

Банї де арцинт ши літере ла Гречїї.
Магнет.

Жокѡрї гречешї де Рзхѡю, О легз-
тзїре націоналз — Ісаїа.

Бзтае пе апз (766).

Зїѡа Фачерїї Рома, сѡс сзркат май
тжрзїѡ а зїѡа дѡмнезїеї Пзсторилор.
Палас а 21. Апрїліе.

Оролоцїѡ (часорник) де Соаре (752).

Релїгїа форте асѡфлечитз а Статґри-
ле Романе, пентрѡ кз ничї О трѣкз
пѡелїкк фзр де рѡгзчѡне кзтрз дѡм-
незїей, нѡ се ачепѣ.

Сковирк а пїатрз ла Халдїей ши Ва-
вілоненї. Анаксїмандер дин Мілет а-
вацз дескрїерк пзмжнтѡлѡшї матема-
тїчѣскк.

Мяцз де лвнтре, фойї.

Адоа Епохъ. Дела Цѣрѣ пзи ла Александръ. 555. пзи ла 333.

НАИНТЕ ДЕ ХС.

Монархія Персїѣцккз. Афлорирѣ Гречїи. Ръсзрирѣ Пѣтерїи Романе.

НАИНТЕ
ДЕ ХС. Исторїа Поповаелор ши а Ста-
тѣрилор.

Исторїа Кѣлтѣрїи.

555. Цѣрѣс, Персїанѣл кѣпринде
Медїа, Асїрїа, Лїдїа, Асїа ми-
кз, Вавїлонїа, Палестїна, ши
Фенїчїа. Урмзторїи лѣи Камки-
сес ши Дарїе Хїстаспїс фкз май
атхтѣ кѣприндерї аѣ фкзѣт
кжт марѣ Афзрзцїе Персїенѣккз,
пе ла анѣ 500. наинте де ХС,
саѣ азцит дела взрсарѣ Дѣнзрїи
ѣ маре, ши дела кѣдерила апей
Нїлѣлѣи, пзиnz дин коачї де
їндѣс.

Тесфис аѣ прѣдѣкат челе май атхї
Трагедїи ѣ Атена.

Пѣтрарїо саѣ афлат прин Анаксїменес
(554). Посте фпзрзтешї, ши Дрѣмѣрї
де Оширї ла Персї Пїтагора, 580. —
500. дин Самос, аѣ вїецѣнт ла Кро-
тона ѣ Італїа де жос. Лѣгзтѣирѣ Пї-
тагорїчѣккз.

Одатѣ унѣ, таклз де фвцзтѣрз Пї-
тагорїчѣккз.

Херофїлѣс дин Атена дин тѣїа Оарѣ
аѣ фкзѣт Анатомїе (тѣере де трѣ-
пѣрї анимале).

Сколї — Сїстемз лѣмѣккз.

Картѣ де лѣме. Вицз де вїне ши ар-
ѣѣре де Олей ѣ Галїа.

Сородстер ѣ Персїа. Генд Авеста.

Кѣрцила Сїкїліче ѣ Рома. Ядѣвзр пѣ-
рере о адѣнаре де кѣбжнтѣрї а Оракѣ-
лилор гречешї ѣ верѣѣрї хексаметре.

Тарквїнїѣс ашазѣ пре атхїла Колонїи
латїне ѣ Провїнцїїла кѣпринсе. Прин
Сїстема Колонїилор аѣ кѣпринс Рома
пре Італїа ши аѣ домнито, ши прин
трѣнса саѣ азцит попорѣл латїнск,
чел май мик динтре рамѣрилѣ Італїе-
нешї, кѣ линга ши нзравѣрилѣ сале
престе тоатѣ жѣмзтатѣ їнсѣлїи.

556. Атѣрнарѣ їѣденлор дела Вавїлон.
Фїїи лѣи Пїсїстратѣс Хїпїас ши
Хїпарх стѣпжнск ѣ Атена,
лѣз чѣстѣ дин урмз фѣ Оморжт
де Армодїѣ ши Арїстогїтон. 514.
Хїпїас гонит, фѣѣ ла Персї 510.
Тарквїнїѣс Сѣперѣс алѣнгат дин
Рома 509. їар дела Ф. Р. 245 —
Аѣкрецїа, Атена ши Рома ѣ Лї-
ѣртатѣ.

Наинте де Хс. Історія Поподелор ши а Ста-
тѣрилор.

Історія Кѣлтѣрій.

500. Брѣтѣс — Порсена наинтѣ Ромей.
Мѣциѣс Сечебола.

Революція Гречилор Асіатичеши
сѣс Ярістагорас. Ярдерѣ Сарде:
сѣс лѣш. Дин конгрѣ дѣрѣзна-
рѣ Мілетѣ лѣш, каре аѣ апѣр-
цит Негоциторія Аѣмій кѣ Тірѣс
ши Картагена.

Ачеперѣ Бѣтхилор атре
Персей ши Гречій, каре пре Пѣ-
териле Гречіей лѣс кіемат атѣацѣ.
Даріе тримите пре Мардоні-
ѣс аѣпра Гречіей 493. прин Віжѣ-
ліе (фѣртѣнѣс) неферичіт.

Чел дин тѣю Діктатор ат Рома.
498. Авинѣерѣ аѣпра Латіни-
лор пе Япѣ. Регілѣс 496. Трѣвѣнній
Попорѣлѣш 493.

490. Маратон, Міліадеѣс, Хіпіас
каде.

Атена се фаче пѣтерникѣ пе Маре
прин Темістоклес.

Арістідес чел дрѣпт.

Ксеркесѣс рѣдикѣс Міліоане аѣпра
Гречій.

Термопіле — Леонідас Артем-
сіѣс.

480. Саламіс, Темістоклес.
(23. Септемврие). Гелон кате ла
Хімера ат Оічїліа атрѣ ачїаш зи
пре Картагена чѣс кѣ Персіей легѣ-
тѣвїтѣ. Пла-

Сѣрѣзѣтоарѣ де Ян Пентрѣс Фѣцирѣ Кра-
юлѣш, сѣс сѣрѣат ла Рома ат 24. Фе-
врѣаріе.

Янакрѣон дин Теїос ат Ясіа микѣ.

Конфѣциѣс Ацелептѣл Хініческ.

Парменідес дин Влеа.

Сено Сколарюл лѣш Влеатікѣс.

Херакліт дин Вфес.

Піндар дин Тебанія.

Плѣме кѣфѣндѣкторю (фїрѣс кѣ каре се
мѣсѣрѣ аѣжнчїмѣс апей).

Вшилос динпреѣнѣс сѣс лѣптат ла
Саламіс Маске.

Софоклес чел май фрѣмос тинѣр,
поартѣ пѣна де Кокор ат Сѣрѣзѣтоарѣ
Бирѣнїїш. Вѣрїе.

(Пренѣмеранїїш се ка пѣне ат Парѣс а патра).